

ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้ที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

THE EFFECT OF CONSTRUCTIVIST TEACHING MODEL TO ANALYTICAL THINKING
ABILITY OF PRATHOMSUKSA VI STUDENTS

วิทยานิพนธ์

ของ

ศุภัญญา บัวสวัสดิ์

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
ปริญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ธันวาคม 2558

ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้ที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

THE EFFECT OF CONSTRUCTIVIST TEACHING MODEL TO ANALYTICAL THINKING
ABILITY OF PRATHOMSUKSA VI STUDENTS

วิทยานิพนธ์
ของ
ศุภัญญา บัวสวัสดิ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ธันวาคม 2558

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

เรื่อง

ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้ที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

The Effect of Constructivist Teaching Model to Analytical Thinking

Ability of Prathomsuksa VI Students

สุกัญญา บัวสวัสดิ์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานสอบวิทยานิพนธ์

(รองศาสตราจารย์เจลา ประเสริฐสังข์)

ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(ดร.เขาวเรศ ใจเย็น)

กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปวีศา จรคต)

ได้รับอนุมัติจากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์พอพันธ์ สุทธิวัฒนะ)

วันที่ 12 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2558

สุกัญญา บัวสวัสดิ์. (2558). ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้ที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). จันทบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เยาวเรศ ใจเย็น ปร.ด. (วิทยาศาสตร์ศึกษา)

ประธานกรรมการ

วิวัฒน์ เพชรศรี กศ.ค. (หลักสูตรและการสอน)

กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้กับการเรียนรู้ตามหลักสูตร 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้กับการเรียนรู้ตามหลักสูตร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสฤติเดช สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ที่กำลังเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวน 96 คน ได้มาจากวิธีการสุ่มตัวอย่าง แบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้ หน่วย พลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย จำนวน 8 แผน แผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร หน่วย พลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย จำนวน 8 แผน แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ จำนวน 30 ข้อ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 40 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t – test) แบบ Independent

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้ สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

Sukanya Buasawat. (2015). **The Effect of Constructivist Teaching Model to Analytical Thinking Ability of Prathomsuksa VI Students.** Thesis. M.Ed. (Curriculum and Instruction). Chanthaburi : Rambhai Barmi Rajabhat University.

Thesis Advisors

Yaowares Chaiyen Ph.D. (Science Education)

Chairman

Wiwat Petsri Ph.D. (Curriculum and Instruction)

Member

Abstract

The purposes of this research were to: 1) compare the students' analytical thinking ability after being taught by constructivist teaching model with those after being taught by curriculum - based teaching model and 2) compare the students' achievements after being taught by constructivist teaching model with those after being taught by curriculum-based teaching model. The sample were Prathom VI students of Saritdidet School in Chanthaburi Primary Educational Service Area Office 1. Those sample were selected by using multistage random sampling. The research instrument used in this research consisted of eight - lesson plans on constructivist teaching model, eight - lesson plans on curriculum - based teaching model, analytical thinking ability test and achievement test. The statistical analysis included means, standard deviation and t-test independent.

The results of the research were as follow 1) The students who were taught by constructivist teaching model showed their analytical thinking ability after the experiment significantly higher than those were taught by curriculum - based teaching model at the .05 level. 2) The students who were taught by constructivist teaching model showed their achievements after the experiment significantly higher than those were taught by curriculum-based teaching model at the .05 level.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จสมบูรณ์ด้วยความกรุณาช่วยเหลือและให้คำปรึกษา พร้อมคำแนะนำอย่างดียิ่งจาก ดร. เยาวเรศ ใจเย็น ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณคณะครู อาจารย์ ผู้สอนระดับปริญญาโท สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จันทบุรี ทุกท่าน ที่กรุณาถ่ายทอดความรู้ ความคิดและการศึกษาวิจัย ขอขอบพระคุณ ดร.เดชกุล มัทวานุกุล อาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ดร.นภาพรณ ัญญา ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนเบญจมราชูทิศ ในพระบรมราชูปถัมภ์ กรุงเทพมหานคร ดร.ประภาศิลป์ ญาติเจริญ ศึกษาานิเทศก์ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ดร.เพลินพิศ กอบตระกุล ศึกษาานิเทศก์ วิทยฐานะเชี่ยวชาญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 นายธงไชย บุญเรือง รองผู้อำนวยการ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ ฝ่ายวิชาการ โรงเรียนสฤทธิเดช สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 อาจารย์อมรรัตน์ จันวัน ข้าราชการบำนาญ อดีตครูเชี่ยวชาญ วิชาสังคมศึกษา โรงเรียนศรียานุสรณ์ จังหวัดจันทบุรี และดร.อมรรัตน์ พันธุ์งามอาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบและให้คำแนะนำในการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งเป็นพื้นฐานที่ทำให้การวิจัยครั้งนี้ประสบความสำเร็จ

ขอขอบคุณผู้อำนวยการ คณะครูและนักเรียน โรงเรียนสฤทธิเดชและโรงเรียนอนุบาลจันทบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการวิจัย

คุณค่าและประโยชน์ อันพึงเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้แก่บิดา มารดา และครู อาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน

สุกัญญา บัวสวัสดิ์

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ.....	1
	ความเป็นมา.....	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
	ประโยชน์ของการวิจัย.....	5
	ขอบเขตของการวิจัย.....	5
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
	สมมติฐานในการวิจัย.....	9
2	แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
	หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม.....	11
	จุดมุ่งหมายการเรียนรู้.....	11
	สาระและมาตรฐานการเรียนรู้.....	12
	ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและ การดำเนินชีวิตในสังคม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	13
	การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม..	16
	ความหมายการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร.....	16
	ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร.....	17
	การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้.....	19
	ความหมายของกระบวนการสร้างความรู้.....	19
	ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้.....	21
	การออกแบบการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้.....	25
	ความสำคัญแผนการจัดการเรียนรู้.....	25
	องค์ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้.....	27
	ขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้.....	28
	ความสามารถในการคิดวิเคราะห์.....	29
	ความหมายการคิดวิเคราะห์.....	29

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
2	(ต่อ)	
	องค์ประกอบการคิดวิเคราะห์.....	30
	ประโยชน์การคิดวิเคราะห์.....	35
	การวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์.....	37
	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	38
	ความหมายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	38
	องค์ประกอบของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	39
	การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	41
	แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	43
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	45
	งานวิจัยต่างประเทศ.....	45
	งานวิจัยในประเทศ.....	46
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	50
	การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	50
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	51
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	56
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
4	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
	การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	63
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	63
	วิธีดำเนินการวิจัย.....	63

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 (ต่อ)	
สรุปผลการวิจัย.....	65
อภิปรายผล.....	65
ข้อเสนอแนะ.....	69
บรรณานุกรม.....	70
ภาคผนวก.....	78
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	79
ภาคผนวก ข หนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัย.....	81
ภาคผนวก ค ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้.....	
ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร.....	
แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์.....	
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	91
ภาคผนวก ง ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้.....	
ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้อง (IOC) ของแบบวัดความสามารถ	
ในการคิดวิเคราะห์.....	
ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้อง (IOC) ของแบบวัดผลสัมฤทธิ์	
ทางการเรียน.....	144
ภาคผนวก จ ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด	
ความสามารถในการคิดวิเคราะห์.....	
ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด	
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	166
ภาคผนวก ฉ คะแนนวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ก่อนเรียน - หลังเรียน	
คะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียน - หลังเรียน.....	
แสดงการเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน	
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้กับ	
การเรียนรู้ตามหลักสูตร.....	

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก (ต่อ)	
แสดงการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 ที่เรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้กับการเรียนรู้ตาม หลักสูตร.....	175
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	182

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และ การดำเนินชีวิตในสังคม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มาตรฐาน ส 2.1.....	13
2 แสดงตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และ การดำเนินชีวิตในสังคม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มาตรฐาน ส 2.2.....	14
3 แสดงการแบ่งย่อยการวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์.....	37
4 แสดงขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	56
5 แสดงผลการเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 ที่เรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้กับการเรียนรู้ตามหลักสูตร.....	60
6 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียนของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้กับ การเรียนรู้ตามหลักสูตร.....	61
7 แสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้กับการเรียนรู้ตามหลักสูตร.....	62
8 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้าง ความรู้ แผนที่ 1 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน.....	145
9 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้าง ความรู้ แผนที่ 2 การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม.....	146
10 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้าง ความรู้ แผนที่ 3 มารยาทไทย.....	147
11 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้าง ความรู้ แผนที่ 4 วัฒนธรรมที่แตกต่าง.....	148
12 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้าง ความรู้ แผนที่ 5 ข้อมูล ข่าวสารและเหตุการณ์.....	149
13 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้าง ความรู้ แผนที่ 6 รัฐบาลและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....	150
14 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้าง ความรู้ แผนที่ 7 กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย.....	151

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
15 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้าง ความรู้ แผนที่ 8 การเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตย.....	152
16 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร แผนที่ 1 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน.....	153
17 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร แผนที่ 2 การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม.....	154
18 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร แผนที่ 3 มารยาทไทย.....	155
19 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร แผนที่ 4 วัฒนธรรมที่แตกต่าง.....	156
20 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร แผนที่ 5 ข้อมูล ข่าวสารและเหตุการณ์.....	157
21 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร แผนที่ 6 รัฐบาลและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....	158
22 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร แผนที่ 7 กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย.....	159
23 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร แผนที่ 8 การเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตย.....	160
24 สรุปผลการวิเคราะห์ความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ สร้างความรู้และตามหลักสูตร.....	161
25 ผลการประเมินความสอดคล้องตามพฤติกรรมชี้วัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ (IOC) ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์.....	162
26 ผลการประเมินความสอดคล้องตามจุดประสงค์ (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน.....	164
27 ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความสามารถ ในการคิดวิเคราะห์ จำนวน 30 ข้อ.....	167

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
28 ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์.....	168
29 ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจำนวน 40 ข้อ.....	171
30 ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	172
31 คะแนนวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ก่อนเรียน จำนวน 30 ข้อ.....	176
32 คะแนนวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียน จำนวน 30 ข้อ.....	177
33 คะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน จำนวน 40 ข้อ.....	178
34 คะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน จำนวน 40 ข้อ.....	179
35 แสดงการเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้กับการเรียนรู้ตามหลักสูตร.....	180
36 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้กับการเรียนรู้ตามหลักสูตร.....	181

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา

การจัดการศึกษาของชาติมีเป้าหมายที่สำคัญคือการพัฒนาคนให้มีคุณภาพและพัฒนาไปในทางที่ดี สอดคล้องกับความคาดหวังของสังคมไทยที่ต้องการให้เด็กไทยยุคใหม่มีคุณลักษณะใฝ่เรียนใฝ่รู้ รู้จักเลือกรับข้อมูลข่าวสารที่เหมาะสมกับวัฒนธรรมไทยและข้อสำคัญคือต้องรู้จักคิด เพื่อให้ดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข ดังที่ จุฑามาส เจริญธรรม (2549 : 1) ได้นำพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เนื่องในวโรกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา 5 ธันวาคม พุทธศักราช 2546 ซึ่งกล่าวความตอนหนึ่งว่า “ต้องช่วยกันให้การศึกษาดีขึ้นโดยเน้นกระบวนการคิด วิชิตคิด เพื่อจะได้มีคนที่มีคุณภาพ ครูต้องพัฒนาวิธีการคิด กระตุ้นให้นักเรียนคิด ฝึกให้นักเรียนเป็นคนอยากรู้อยากเห็น รักการศึกษาค้นคว้า ให้เด็กเกิดความสงสัย สนุกกับการเรียน ชุกชุกกับความรู้ ให้ความสำคัญกับนักเรียนที่มีแนวคิดที่แตกต่าง ให้เด็กกล้าแสดงความคิดที่แหวกแนว” ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในหมวด 4 มาตรา 22 และมาตรา 24 มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดการศึกษา สรุปได้ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ซึ่งได้กำหนดแนวทางการจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะ กระบวนการคิด ฝึกปฏิบัติ ให้ทำได้ คิดเป็น และประยุกต์ความรู้ไปปกป้องและแก้ปัญหาได้ ฉะนั้นการที่ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ ผู้เรียนต้องสร้างความรู้ที่มีความหมายแก่ตนเองได้จึงจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง และสามารถคิดวิเคราะห์สิ่งต่าง ๆ ได้ นอกจากนี้ สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2545 : 1 - 8) กล่าวว่า สิ่งสำคัญอีกอย่างหนึ่งที่จะช่วยบังเกิดความสำเร็จตามความมุ่งหมายพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ก็คือ การกำหนดมาตรฐานที่ว่าด้วยผลการจัดการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา องค์กรมหาชน มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณมีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์

กระทรวงศึกษาธิการ (2551 ข : 6) จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐานที่กำหนดนั้นจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ โดยเฉพาะในประการที่ 2 ได้แก่ ความสามารถในการคิด ประกอบด้วย ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่

สร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศในการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม ในการจัดกระบวนการเรียนรู้จำเป็นต้องใช้กระบวนการที่หลากหลาย สำหรับเป็นเครื่องมือ เพื่อพัฒนาผู้เรียนไปสู่เป้าหมายของหลักสูตร นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการ (2553 : 12) กล่าวว่า ครูผู้สอนจะต้องรู้และเข้าใจแนวคิดการจัดการเรียนรู้และผลที่เกิดกับผู้เรียนของกระบวนการเรียนรู้ของแต่ละวิธี แล้วนำมาจัดการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ดังกล่าวได้แก่ กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ กระบวนการสร้างความรู้ กระบวนการคิด กระบวนการทางสังคม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง กระบวนการปฏิบัติลงมือทำจริง กระบวนการจัดการ กระบวนการวิจัย กระบวนการเรียนรู้การเรียนรู้ของตนเอง กระบวนการ พัฒนาลักษณะนิสัย เป็นต้น

การคิดนั้นเป็นเรื่องสำคัญ สังคมจะพัฒนาได้ก็ต่อเมื่อบุคคลในสังคมนั้นมีความคิดริเริ่ม มีการคิดพิจารณาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เนื่องจากการคิดมีความสำคัญจึงทำให้ประเทศไทยเกิดความเคลื่อนไหวในเรื่องของการคิด คือเกิดแนวคิดในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งทิสนา แจมมณี (2553 : 439) กล่าวว่า iver ว่า การพัฒนาให้เด็กมีความสามารถในการคิดนั้น เป็นเรื่องที่พึงปรารถนาของทุกฝ่ายและพึงดูเหมือนเป็นเรื่องที่ง่าย แต่แท้จริงแล้วการพัฒนาให้เกิดได้จริงนั้นเป็นเรื่องที่ยากไม่น้อย หากเป็นเรื่องง่ายอย่างที่คนคิดแล้ว งานนี้ก็คงมีผู้ทำสำเร็จไปแล้ว สาเหตุหนึ่งที่ทำให้เรื่องนี้เป็นเรื่องที่ยากแก่การดำเนินการ ก็เนื่องมาจากเรื่องของการคิดยังมีลักษณะเป็นนามธรรมอยู่ จึงยากแก่การเข้าใจและการสอน เช่น ครูทุกคนต้องการที่จะให้เด็กและเยาวชนเป็นคนที่จะคิดกว้าง คิดลึกซึ้งและคิดได้ไกล เราไม่ต้องทำให้เด็กของเราคิดแคบ คิดอะไรสั้น ๆ คิดสั้นหรือคิดแค่งเฉพาะหน้า แต่หากจะถามว่า คิดกว้าง คิดลึกซึ้งหรือคิดไกลนั้นเป็นอย่างไร ก็คงมีผู้ตอบได้ชัดเจนน้อยคนและคำตอบที่ได้ก็มักจะไม่เหมือนกัน ดังนั้นหากครูไม่สามารถตอบได้ว่า ลักษณะของ คิดกว้าง คิดลึกซึ้ง หรือคิดไกลนั้นเป็นอย่างไร การที่จะให้ครูสอนให้เด็กมีลักษณะดังกล่าว ก็คง เป็นไปได้ยาก

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จะให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีสมรรถนะสำคัญด้านการคิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการคิด วิเคราะห์ แต่ผลการประเมินยังแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนยังมีปัญหาเกี่ยวกับสมรรถนะด้านการคิด ซึ่งจะเห็นได้จากผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2550 : 81 - 96) ที่รายงานว่าคุณภาพด้านความสามารถในการคิด วิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ของผู้เรียนอยู่ในคุณภาพมาตรฐานระดับต่ำสุด คือ ร้อยละ 11.8 เท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมินระดับเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ของโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษที่รายงานว่า

ผลการประเมินมาตรฐานที่ 4 คือ ด้านความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดอย่างมีวิจรรณญาณ คิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ของผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยร้อยละน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับผลการประเมินมาตรฐานอื่นๆ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). ออนไลน์. 2556) จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่าผู้เรียนได้รับการพัฒนาด้านการคิดวิเคราะห์ไม่บรรลุจุดมุ่งหมายตามที่หลักสูตรกำหนดไว้

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของผู้เรียนระดับประถมศึกษาในระดับเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ของโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษพบว่า ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยร้อยละ 48.50 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. 2557 : 1 - 15) ทั้งนี้จะเห็นว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยของผู้เรียนน้อยกว่าร้อยละ 50 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของโรงเรียนดังกล่าวยังไม่บรรลุผลตามที่หลักสูตรกำหนดไว้

จากผลการประเมินทั้งด้านความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนและด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมจะเห็นได้ว่าคุณภาพผู้เรียนทั้งสองด้านยังไม่บรรลุเป้าหมายตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนในด้านอื่นๆ สาเหตุหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน คือ การจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน ซึ่งครูผู้สอนยังไม่สามารถออกแบบและจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาผู้เรียนได้ทั้งด้านความสามารถในการคิด และด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2550 : 81 - 96) รายงานว่า ครูผู้สอนที่มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับดีมีเพียงร้อยละ 31.10 เท่านั้น

ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ที่จะพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้กับผู้เรียน ครูผู้สอนจำเป็นต้องพัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อให้การเรียนรู้สัมฤทธิ์ผลตามต้องการและสอดคล้องกับสังคมยุคปฏิรูปการศึกษาที่ให้ความสำคัญแก่ผู้เรียน สอนให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์เพื่อให้ผู้เรียนคิดเป็นและนำความรู้ไปใช้ในการแก้ปัญหาชีวิตและสังคมได้ การรู้จักคิดในขั้นต้นจะเป็นจุดเริ่มต้นในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนที่มีสมรรถนะในอนาคต ซึ่งการจัดการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาให้ผู้เรียนรู้เกิดทักษะการคิดนั้นมีหลากหลาย ดังที่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550 : 1) ได้กล่าวถึง การจัดการเรียนรู้แบบสร้างองค์ความรู้ ซึ่งมีลักษณะเด่นคือ การให้ความสำคัญของกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนและความสำคัญของความรู้เดิมผู้สอนได้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเป็นผู้แสดงความรู้และสร้างความรู้

ด้วยตนเอง ผู้เรียนสังเกตสิ่งที่ตนอยากเรียนรู้แล้วคิดว่าแสวงหาความรู้เพิ่มเติมเชื่อมโยงกับความรู้เดิม ประสบการณ์เดิม ผสมกับความรู้นี้ใหม่จนสร้างสรรค์เกิดเป็นองค์ความรู้และประสบการณ์ใหม่ กล่าวโดยสรุปเป็นการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียน ลงมือปฏิบัติจริง ค้นหาคำตอบด้วยตนเองจนค้นพบ ความรู้และรู้จักสิ่งที่ค้นพบ เรียนรู้วิเคราะห์ต่อจนรู้จริง รู้ลึกซึ้ง ว่าสิ่งนั้นคืออะไร มีความสำคัญ มากน้อยเพียงไร การเรียนรู้แบบนี้จะส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถในการคิดพร้อมทั้งฝึก ให้ผู้เรียนมีทักษะทางสังคมที่ดีได้ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ดังงานวิจัยของ กนกอร กวานสุพรรณ (2547 : 102) พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กระบวนการเรียน การสอนตามแนวความคิดการสร้างความรู้ด้วยตนเอง มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการคิดอย่างมี เหตุผลเชิงวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และพิชญา คำปิ่น (2548 : 90) ได้พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอน โดยผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเขาวมาลัย ดิชโสภณ (2554 : 120 - 121) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์เพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากผลการวิจัยดังกล่าว สรุปได้ว่า วิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้ นั้น เป็นวิธีการหนึ่งช่วยพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ กรมวิชาการ (2546 : 24) กล่าวว่านอกจากนั้นวิธีการจัดการเรียนรู้นี้ยังช่วยเสริมสร้างเยาวชน ทั้งในด้านอารมณ์ สังคม เซาว์ปัญญา และร่างกาย ให้เด็กเกิดความรู้ ความสนุกสนาน ความสนใจ รู้จักคิด รู้จักและเข้าใจตนเอง รวมไปถึงการมีทักษะในการปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นและเรียนรู้ การดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและมุ่งส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้พัฒนาตนเองอย่างเต็มที่ ตามศักยภาพของแต่ละคน ให้รู้จักรักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น รู้จักพึ่งพาตนเอง มีทักษะ ในการดำเนินชีวิตมีจิตสำนึกในการทำประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ ซึ่งสอดคล้องกับ ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ (2556 : 5) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การมีความสามารถในการคิดจะเป็นประโยชน์ อย่างมากต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ จะทำให้สามารถแก้ไขปัญหา รวมทั้งสามารถเลือกตัดสินใจ ได้อย่างเหมาะสมและมีเหตุผลในยุคข่าวสารเทคโนโลยีในปัจจุบันที่มีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว การปูพื้นฐานการคิดและส่งเสริมการคิดให้แก่เด็กและเยาวชน การได้รับการพัฒนาการคิดตั้งแต่ เยาว์วัยจะช่วยพัฒนาการคิดให้ก้าวหน้า ส่งผลให้สติปัญญาเฉียบแหลม เป็นคนรอบคอบ ตัดสินใจ ได้ถูกต้อง สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตได้ดี เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิต ในสังคมได้อย่างเป็นสุข

จากที่กล่าวมาแล้วนั้น พอจะสรุปได้ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้าง ความรู้ เป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะช่วยให้นักเรียนมีกระบวนการคิดวิเคราะห์และแสวงหาความรู้ได้

ด้วยตนเอง โดยสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่พบเห็นกับความรู้ความเข้าใจที่มีอยู่เดิมเกิดเป็นโครงสร้างทางปัญญาที่สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองและพัฒนาคุณภาพของประเทศชาติให้ดีขึ้นได้ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้ มาจัดกิจกรรมการเรียนรู้กับนักเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้กับการเรียนรู้ตามหลักสูตร
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้กับการเรียนรู้ตามหลักสูตร

ประโยชน์ของการวิจัย

ผลที่เกิดจากการวิจัยโดยการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้ ช่วยให้ครูผู้สอนสามารถใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ด้านการคิดวิเคราะห์ ส่วนนักเรียนที่ได้รับพัฒนาด้านความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สามารถที่จะพัฒนาให้มีความสามารถในการคิดขั้นสูงขึ้นไป

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ที่กำลังเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 มี 17 ห้องเรียน จำนวน 757 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ที่กำลังเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวน 96 คน ได้มาจากวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) ของพรณี ลีกิจวัฒน์นะ (2553 : 167)

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น แบ่งเป็นดังนี้
 - 1.1 การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้
 - 1.2 การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร
2. ตัวแปรตาม แบ่งเป็นดังนี้
 - 2.1 ความสามารถในการคิดวิเคราะห์
 - 2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ขอบเขตเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ทำงานวิจัย คือ หน่วยพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ประกอบด้วยเรื่องต่าง ๆ ได้แก่

1. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน
2. การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม
3. มารยาทไทย
4. วัฒนธรรมที่แตกต่าง
5. ข้อมูล ข่าวสารและเหตุการณ์
6. รัฐบาลและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
7. กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย
8. การเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตย

ขอบเขตเวลา

ขอบเขตเวลาของการทำงานวิจัยครั้งนี้ มีดังนี้

1. ปฐมนิเทศ และทดสอบก่อนเรียน เวลา 1 ชั่วโมง
2. จัดการเรียนรู้ให้นักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม จำนวน 8 แผน แผนละ 2 ชั่วโมงรวม 16 ชั่วโมง
3. ทดสอบหลังเรียน เวลา 1 ชั่วโมง
4. ตรวจสอบผลการทดสอบแล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ เวลา 1 สัปดาห์

นิยามศัพท์เฉพาะ

การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้ หมายถึง การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ที่ผู้วิจัยได้เน้นให้นักเรียนเป็นผู้เรียนรู้ โดยนักเรียนเรียนรู้จากความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่พบเห็นหรือประสบการณ์ กับความรู้ความเข้าใจที่มีอยู่เดิม

หรือประสบการณ์เดิม ซึ่งเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ รูปแบบกระบวนการสร้างความรู้ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. **ขั้นแนะนำ** เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนจะรับรู้ถึงจุดหมายของบทเรียนและเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้จากการสร้างของครูผู้สอน

2. **ขั้นทบทวนความรู้เดิม** เป็นขั้นที่ผู้เรียนได้แสดงออกถึงความรู้ ความเข้าใจเดิมที่มีอยู่ในเรื่องที่กำลังจะเรียนรู้

3. **ขั้นปรับเปลี่ยนความคิด** เป็นขั้นที่สำคัญของการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการสร้างความรู้ที่ประกอบด้วยขั้นตอนย่อย ๆ ดังนี้

3.1 สร้างความกระฉับและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันและกัน

3.2 สร้างความคิดใหม่จากการอภิปรายร่วมกัน และสาธิตแสดงให้เห็น จนทำให้ผู้เรียนสามารถกำหนดความคิดหรือความรู้ใหม่ขึ้นได้

3.3 การประเมินความคิดใหม่ โดยการทดลอง หรือใช้กระบวนการคิด คิดอย่างไรใคร่ตรองลึกซึ้ง และประเมินค่า

3.4 การนำความคิดไปใช้ ผู้เรียนมีโอกาสดำเนินความคิด หรือความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาการเรียนรู้ที่มีความหมาย

4. **ขั้นทบทวน** เป็นขั้นตอนสุดท้ายที่ผู้เรียนจะได้ทบทวนความคิด ความเข้าใจ โดยการเปรียบเทียบระหว่างความคิดเดิมกับความคิดใหม่

การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. **ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน** ครูทบทวนความรู้เดิมและแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ พร้อมทั้งดึงนักเรียนเข้าสู่เนื้อหาใหม่ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย

2. **ขั้นการจัดการเรียนรู้** ครูดำเนินการให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ในบทเรียนที่ต้องการ โดยกิจกรรมดังกล่าวเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยครูต้องคำนึงถึงความเหมาะสมกับวัยและความแตกต่างของนักเรียน

3. **ขั้นสรุปและประเมินผล** ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปหลักการและสาระที่เรียนร่วมกัน ตรวจสอบว่านักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาใหม่อย่างไร บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่

ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ หมายถึง การคิดวิเคราะห์เป็นการคิดเพื่อแก้ปัญหา ต้องใช้ความสามารถในการแยกแยะองค์ประกอบ และหาความสัมพันธ์ขององค์ประกอบนั้นอย่างมีหลักการและมีเหตุผลรอบคอบในการประเมินข้อมูลและความคิดเห็นอย่างมีระบบ มีเป้าหมาย

ที่ชัดเจน ถูกต้องและด้วยวิธีการที่มีประสิทธิภาพเพื่อการตัดสินใจ หรือเพื่อค้นหาสาเหตุที่แท้จริงของสิ่งที่เกิดขึ้น ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปจากนักการศึกษาหลายท่าน ดังนี้

1. การวิเคราะห์เนื้อหา เป็นความสามารถในการแยกแยะ หาส่วนประกอบของเนื้อหา ข้อความ เหตุการณ์หรือข่าวได้ว่า สิ่งใดเป็นจริง เป็นเท็จ สิ่งใดจำเป็น สิ่งใดสำคัญ สิ่งใดมีบทบาทมากที่สุด
2. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ เป็นความสามารถในการหาความสัมพันธ์ของส่วนสำคัญต่าง ๆ โดยการระบุนความสัมพันธ์ระหว่างความคิด ความสัมพันธ์ในเชิงเหตุผล
3. การวิเคราะห์หลักการ เป็นความสามารถในการวิเคราะห์หลักความสัมพันธ์ส่วนสำคัญในเรื่องนั้น ๆ ว่าสัมพันธ์กันอยู่ โดยอาศัยหลักการใดหรือกฎเกณฑ์อะไรบ้าง

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนวัดความรู้ความสามารถและประสบการณ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เกิดจากการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หน่วย พลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย

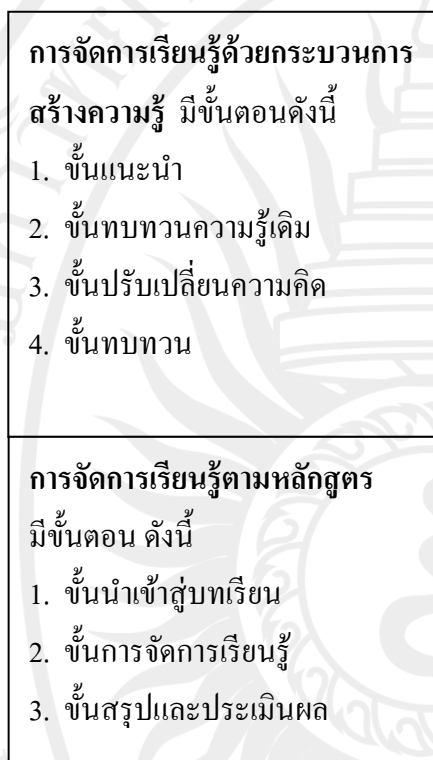
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หมายถึง กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่นำมาใช้ในการศึกษาเพื่อทำการวิจัย ชื่อหน่วย พลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีเนื้อหา ได้แก่

1. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน
2. การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม
3. มารยาทไทย
4. วัฒนธรรมที่แตกต่าง
5. ข้อมูล ข่าวสารและเหตุการณ์
6. รัฐบาลและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
7. กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย
8. การเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตย

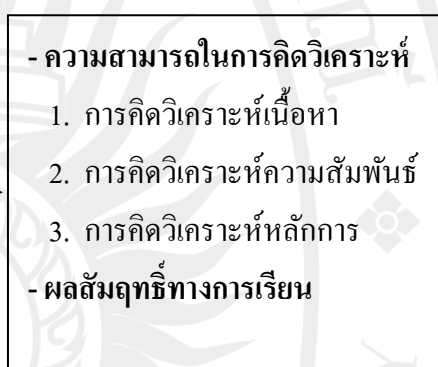
กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ คือ

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ แตกต่างกับกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร อย่างมีนัยสำคัญ
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แตกต่างกับกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรอย่างมีนัยสำคัญ

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้ที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่สำคัญมาใช้ในการดำเนินงานตามลำดับ ดังนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 - 1.1 จุดมุ่งหมายการเรียนรู้
 - 1.2 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้
 - 1.3 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
2. การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 - 2.1 ความหมายการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร
 - 2.2 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร
3. การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้
 - 3.1 ความหมายของกระบวนการสร้างความรู้
 - 3.2 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้
4. การออกแบบการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้
 - 4.1 ความสำคัญแผนการจัดการเรียนรู้
 - 4.2 องค์ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้
 - 4.3 ขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้
5. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์
 - 5.1 ความหมายการคิดวิเคราะห์
 - 5.2 องค์ประกอบการคิดวิเคราะห์
 - 5.3 ประโยชน์การคิดวิเคราะห์
 - 5.4 การวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์
6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 6.1 ความหมายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 6.2 องค์ประกอบของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

- 6.3 การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 6.4 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 7.1 งานวิจัยต่างประเทศ
 - 7.2 งานวิจัยในประเทศ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นเป้าหมายสำคัญ สำหรับการพัฒนาเด็กและเยาวชน โดยยึดหลักว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด เชื่อว่าทุกคน มีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ยึดประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มี คุณภาพ ตามมาตรฐานการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2553 : 2 - 6)

จากการศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตร ที่ยึดหลักผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด เน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพด้านความรู้ มีทักษะที่จำเป็น สำหรับการดำรงชีวิตในสังคมที่กำลังมีการเปลี่ยนแปลง มีเจตคติและคุณธรรมบนพื้นฐานของการ เป็นไทยควบคู่กับการเป็นสากล

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีความสมบูรณ์และเหมาะสม สำหรับจัดการเรียนการสอนในแต่ละระดับชั้น สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน การเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนดในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 ข : 1 - 5)

จุดมุ่งหมายของการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ การดำเนินชีวิตของมนุษย์ ทั้งฐานะปัจเจกบุคคลและการอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัวตาม สภาพแวดล้อมการจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด เข้าใจถึงการพัฒนาเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่าง ๆ เกิดความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับ ในความแตกต่างและมีคุณธรรม สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของ ประเทศชาติและสังคมโลก

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส 1.1 รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

มาตรฐาน ส 1.2 เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และซำรงรักษาพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และซำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และ สังคมโลกอย่างสันติสุข

มาตรฐาน ส 2.2 เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และซำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส 3.1 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

มาตรฐาน ส 3.2 เข้าใจระบบ และสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ และความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส 4.1 เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

มาตรฐาน ส 4.2 เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบันในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญ และสามารถ วิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

มาตรฐาน ส 4.3 เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและซำรงความเป็นไทย

สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส 5.1 เข้าใจลักษณะของโลกทางกายภาพ และความสัมพันธ์ของสรรพสิ่ง ซึ่งมีผล ต่อกันและกันในระบบของธรรมชาติ ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ในการค้นหา วิเคราะห์ สรุป และใช้ข้อมูลภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน ส 5.2 เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วัฒนธรรม มีจิตสำนึก และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ดังนี้

มาตรฐาน ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และ สังคมโลกอย่างสันติสุข

ตาราง 1 แสดงตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มาตรฐาน ส 2.1 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551ก : 57 - 58)

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
1. ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของครอบครัวและชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> ● กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน เช่น <ul style="list-style-type: none"> - กฎหมายจราจร - กฎหมายทะเบียนราษฎร - กฎหมายยาเสพติดให้โทษ - เทศบัญญัติ ข้อบัญญัติ อบต. อบจ. ● ประโยชน์ของการปฏิบัติตามกฎหมายดังกล่าว
2. วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมตามกาลเวลาและธำรงรักษาวัฒนธรรมอันดีงาม	<ul style="list-style-type: none"> ● ความหมายและประเภทของวัฒนธรรม ● การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมตามกาลเวลาที่มีผลต่อตนเองและสังคมไทย ● แนวทางการธำรงรักษาวัฒนธรรมไทย
3. แสดงออกถึงมารยาทไทยได้เหมาะสม ถูกกาลเทศะ	<ul style="list-style-type: none"> ● ความหมายและสำคัญของมารยาทไทย ● มารยาทไทยและมารยาทสังคม เช่น การแสดงความเคารพ การยืน การเดิน การนั่ง การนอน

ตาราง 1 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	<p>การรับของ ส่งของ การรับประทานอาหาร</p> <p>การแสดงกิริยาอาการ การทักทาย การสนทนา</p> <p>การใช้คำพูด</p>
4. อธิบายคุณค่าทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกันระหว่างกลุ่มคนในสังคมไทย	<ul style="list-style-type: none"> • ประโยชน์และคุณค่าทางวัฒนธรรม • ความแตกต่างทางวัฒนธรรมระหว่างกลุ่มคนภาคต่าง ๆ ในสังคมไทย • แนวทางการรักษาวัฒนธรรม
5. ติดตามข้อมูล ข่าวสาร เหตุการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน เลือกรับและใช้ข้อมูลข่าวสารในการเรียนรู้ได้เหมาะสม	<ul style="list-style-type: none"> • ข้อมูล ข่าวสาร เหตุการณ์ต่าง ๆ เช่น วิทยุโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ แหล่งข่าวต่าง ๆ สถานการณ์จริง • ประโยชน์จากการติดตามข้อมูล ข่าวสาร เหตุการณ์ต่าง ๆ • หลักการเลือกรับและใช้ข้อมูล ข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ รวมทั้งสื่อที่ไร้พรมแดน

มาตรฐาน ส 2.2 เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตาราง 2 แสดงตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มาตรฐาน ส 2.2 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 ก : 67 - 68)

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
1. เปรียบเทียบบทบาท หน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและรัฐบาล	<ul style="list-style-type: none"> • บทบาท หน้าที่ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและรัฐบาล
2. มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่งเสริมประชาธิปไตยในท้องถิ่นและประเทศ	<ul style="list-style-type: none"> • กิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริม ประชาธิปไตยในท้องถิ่นและประเทศ

ตาราง 2 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
3. อภิปรายบทบาท ความสำคัญในการใช้สิทธิ ออกเสียงเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตย	<ul style="list-style-type: none"> • การมีส่วนร่วมในการออกกฎหมาย ระเบียบ กติกา การเลือกตั้ง • สอดส่องดูแลผู้มีพฤติกรรมกระทำผิด การเลือกตั้ง และแจ้งต่อเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ • ตรวจสอบคุณสมบัติ • การใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตย

จากตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ดังกล่าว โรงเรียนสฤติเดชได้จัดทำเป็นหน่วยการเรียนรู้ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหาดังต่อไปนี้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 พลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย (จำนวน 16 ชั่วโมง)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน (จำนวน 2 ชั่วโมง)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่องการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม(จำนวน 2 ชั่วโมง)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องมารยาทไทย (จำนวน 2 ชั่วโมง)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่องวัฒนธรรมที่แตกต่าง (จำนวน 2 ชั่วโมง)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่องข้อมูล ข่าวสารและเหตุการณ์ (จำนวน 2 ชั่วโมง)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่องรัฐบาลและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (จำนวน 2 ชั่วโมง)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เรื่องกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย (จำนวน 2 ชั่วโมง)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 เรื่องการเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตย (จำนวน 2 ชั่วโมง)

จากข้อมูลจะเห็นได้ว่ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ทั้งฐานะปัจเจกบุคคลและการอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัวตามสภาพแวดล้อมการจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด เข้าใจถึงการพัฒนาเปลี่ยนแปลง

ตามยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่าง ๆ เกิดความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ขอมรับในความแตกต่างและมีคุณธรรม สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต

การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ความหมายการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร

การจัดการเรียนรู้ตามปกติหรือการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยขอใช้คำว่า การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

รัชนี ศิลป์สร (2544 : 11) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยครูเป็นผู้เตรียมศึกษาหาความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่จะสอนจากตำรา แบบเรียนหรือหนังสืออ้างอิงต่าง ๆ แล้วรวบรวมเรื่องราวทั้งหมดถ่ายทอดให้ผู้เรียนด้วยการบรรยาย การบอก การใช้สื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ ซึ่งครูและผู้เรียนร่วมกันอภิปรายซักถามตลอดจนช่วยกันสรุปเนื้อเรื่องหรือสิ่งที่ได้จากการเรียน

ชวนพิศ อัดเนตร์ (2545 : 12) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบปกติ เป็นแนวการจัดการเรียนรู้ตามแนวคู่มือครูของกรมวิชาการที่มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่เสนอไว้ในคู่มือการจัดการเรียนรู้

บุญชม ศรีสะอาด (2546 : 41) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรบางครั้งอาจเรียกว่าวิธีการจัดการเรียนรู้แบบบรรยาย ซึ่งเป็นการจัดการเรียนรู้ที่อาศัยความสามารถของผู้สอนในการเรียบเรียงเนื้อสาระ

คำรี บุญชู (2546 : 16 - 23) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ทั้งของครูและนักเรียน กล่าวคือ จะต้องลดบทบาทของครูจากการเป็นผู้สอน ผู้บอกเล่า บรรยาย สาธิต มาเป็นผู้วางแผนจัดกิจกรรม เป็นผู้ชี้แนะ กระตุ้นให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้และกิจกรรมต่าง ๆ ที่ครูจัดขึ้นนั้น จะต้องเน้นบทบาทของผู้เรียน ตั้งแต่เริ่มต้น คือผู้เรียนเป็นผู้ร่วมการวางแผนการเรียนรู้ ลงมือปฏิบัติ ศึกษาค้นคว้า รวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการต่าง ๆ จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย แล้วสรุปเป็นองค์ความรู้ด้วยตนเอง รวมทั้งมีการวัดผลประเมินผลที่เน้นการพัฒนานักเรียนทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา เป็นหลัก ซึ่งจะเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนั่นเอง

วิริยา วิริยารัมภะ (2549 : 50) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ยึดแนวการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครูของกรมวิชาการ โดยครูเป็นผู้เตรียมข้อมูลความรู้นำมาถ่ายทอดให้แก่ผู้เรียนมีการบรรยาย อภิปราย ซักถามและใช้สื่อการสอน

กระทรวงศึกษาธิการ (2552 : 25) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้มีหลักการเพื่อให้ผู้เรียน มีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยยึดหลักว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด เชื่อว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ยึดประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียน กระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ กำเนียงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง เน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้ และคุณธรรม

สรุปได้ว่าการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่ครูเป็นผู้วางแผน จัดกิจกรรม เป็นผู้ชี้แนะ กระตุ้น ให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้และร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่ครูจัดขึ้น แต่ต้องเน้นบทบาทของผู้เรียน ตั้งแต่เริ่มต้น คือผู้เรียนเป็นผู้ร่วมการวางแผนการเรียนรู้ ลงมือปฏิบัติ ศึกษาค้นคว้า รวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการต่าง ๆ จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย แล้วสรุป เป็นองค์ความรู้ด้วยตนเอง รวมทั้งมีการวัดผลประเมินผลที่เน้นการพัฒนานักเรียนทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาเป็นหลัก ซึ่งจะเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนั่นเอง

ขั้นตอนการจัดการเรียนตามหลักสูตร

กรมวิชาการ (2535 : 24) ได้กำหนดขั้นตอนการสอนแบบปกติไว้ สรุปได้ดังนี้

1. ช้่นนำเข้าสู่บทเรียน เป็นการทบทวนความรู้เดิม แจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ และดึง ผู้เรียนสู่เนื้อหาใหม่ โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น การร้องเพลง การเล่นเกม การแสดงบทบาทสมมติ การเล่านิทาน เป็นต้น ในขั้นต้นนี้ผู้สอนต้องหาวิธีการต่าง ๆ ที่จะทำให้ผู้เรียนสนใจและอยากติดตามว่าต่อไป จะมีอะไรเกิดขึ้น

2. ช้่นจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ประกอบด้วย การเสนอเนื้อหาการเรียนให้กับผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนใช้วิธีการต่าง ๆ เช่น การอธิบาย การสนทนาซักถาม การตอบปากเปล่า การอภิปราย การทำแบบฝึกหัด การทำกิจกรรมตามใบงานหรือทำงานกลุ่ม ประกอบกับใช้สื่อการสอนของจริง รูปภาพใบงาน หรือสัญลักษณ์ประกอบการสอน

3. ช้่นสรุปบทเรียน ในขั้นนี้เป็นการให้ผู้เรียนได้สรุปองค์ความรู้ต่างๆที่ได้เรียนมา โดยครูและนักเรียนอาจจะร่วมกันสรุปหลักการและสาระร่วมกัน หรือให้นักเรียนสรุปร่วมกันเป็นกลุ่ม แล้วให้ส่งตัวแทนออกมานำเสนอก็ได้

4. ช้่นวัดผลและประเมินผล เป็นการตรวจสอบเพื่อวินิจฉัยว่า นักเรียนบรรลุจุดประสงค์ การเรียนรู้ที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรมการตอบคำถาม การทำแบบฝึกหัด และการตรวจแบบทดสอบ การทำกิจกรรมในขั้นนี้ทำให้ผู้สอนได้ทราบว่า หลังจากทีเรียนจบแล้ว ผู้เรียนมีความก้าวหน้าด้านการเรียนมากน้อยเพียงใด และเพื่อเป็นข้อมูล ในการที่จะปรับปรุงการเรียนการสอนในครั้งต่อไปว่า ควรปรับปรุงแก้ไขในส่วนใด

สุวิทย์ มูลคำ และคณะ (2554 : 57) กล่าวถึงขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

1. ชี้นำเข้าสู่การเรียนรู้ ชี้นำเป็นกิจกรรมที่เป็นจุดเริ่มต้นในการเรียนรู้ก่อนเข้าสู่บทเรียนการนำเข้าสู่บทเรียนนั้นอาจเป็นการสร้างสถานการณ์ การจัดสิ่งเร้า การใช้กิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมของผู้เรียนกับสิ่งที่จะให้ผู้เรียนเรียนรู้จากบทเรียนใหม่เกิดความเข้าใจตรงกัน เป็นกิจกรรมที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจและสนใจใคร่รู้ เริ่มต้นการเรียนรู้ด้วยความสนุกและมีความสุข เกิดความพร้อมที่จะเรียนรู้ ซึ่งกิจกรรมต่าง ๆ ที่นำมาใช้นั้นสามารถฝึกให้นักเรียนเกิดการคิดได้

2. ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ หลังจากกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการสนใจที่จะเรียนรู้ในบทเรียนแล้วครูก็จะดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ในบทเรียนที่ต้องการ โดยกิจกรรมดังกล่าวเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ขั้นตอนนี้มีความสำคัญและมักจะใช้เวลามากกว่าขั้นตอนอื่น ๆ ในการจัดกิจกรรมครูต้องคำนึงถึงความเหมาะสมกับวัยและความแตกต่างของนักเรียน จุดประสงค์และเนื้อหาของบทเรียน เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ นักเรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะกระบวนการกระบวนการคิดและมีคุณธรรมจริยธรรม

3. ขั้นสรุปผลการเรียนรู้ การสรุปเป็นกิจกรรมที่จะทำให้นักเรียนได้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ที่ได้รับจากบทเรียน การสรุปทำให้นักเรียนทราบว่า เนื้อหาสาระสำคัญของบทเรียนนั้นมีอะไรบ้าง ในการจัดกิจกรรมนั้นสามารถที่จะสอดแทรกเกี่ยวกับการคิดได้ ประเด็นสำคัญที่จะต้องให้นักเรียนช่วยกันสรุปเพื่อให้เกิดองค์ความรู้ด้วยตัวนักเรียนเอง ถ้าสรุปผิดพลาดก็ให้ช่วยกันแก้ไขให้ถูกต้อง ความรู้นั้นจะมีความหมายและมีประโยชน์มากกว่า ทำให้เกิดความคงทนในการเรียนรู้ได้คือ

โรงเรียนสฤทธคดีช (2554 : 29 - 30) ได้กำหนดขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน เป็นการจัดกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียนที่ช่วยกระตุ้นหรือเร้าให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในบทเรียนนั้น ๆ ได้มากที่สุด และกิจกรรมที่นำเข้าสู่บทเรียนนั้น จะต้องสอดคล้องและต่อเนื่องกับกิจกรรมขั้นสอน เวลาที่ใช้ในชี้นำเข้าสู่บทเรียน ควรใช้เวลาประมาณ 3 - 5 นาที และไม่ควรมากกว่า 10 นาที

2. ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ เป็นการจัดกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความคิด การแก้ปัญหา ทักษะทางกาย หรือเจตคติตรงตามจุดประสงค์ของบทเรียน ซึ่งจัดเป็นกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง และมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในบทเรียนนั้น ๆ เวลาที่ใช้ในขั้นนี้จะมากกว่ากิจกรรมอื่นๆ ทั้งหมด นอกจากการสอนผู้สอนจะดำเนินการส่งเสริมพฤติกรรมการเรียนรู้ควบคู่กันไป

3. **ขั้นสรุปและประเมินผล** เป็นขั้นที่ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปหลักการและสาระที่เรียนร่วมกันและครูประเมินว่านักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาอย่างไร บรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ โดยการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม การตอบคำถาม การทำแบบฝึกหัด เป็นต้น

จากข้อมูลที่ผู้วิจัยได้ศึกษาขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักการศึกษาดังกล่าว มีขั้นตอน 3 ขั้นตอนบ้าง 4 ขั้นตอนบ้าง แต่ก็มีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน ผู้วิจัยนำขั้นสรุปและประเมินผลมารวมกัน ทั้งนี้เนื่องจากถ้านักเรียนมีปัญหาหรือไม่เข้าใจเนื้อหาส่วนใดจะได้สามารถอธิบายและเสริมเพิ่มเติม ปรับปรุงแก้ไขได้ทันที จึงสรุปขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรเป็น 3 ขั้นตอน โดยนำมาจัดทำแผนการเรียนรู้ตามหลักสูตรของงานวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

1. **ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน** ครูทบทวนความรู้เดิมและแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ พร้อมทั้งดึงนักเรียนเข้าสู่เนื้อหาใหม่ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย
2. **ขั้นการจัดการเรียนรู้** ครูดำเนินการให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ในบทเรียนที่ต้องการ โดยกิจกรรมดังกล่าวเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยครูต้องคำนึงถึงความเหมาะสมกับวัยและความแตกต่างของนักเรียน
3. **ขั้นสรุปและประเมินผล** ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปหลักการและสาระที่เรียนร่วมกัน ตรวจสอบว่านักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาใหม่อย่างไร บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่

การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้

คำว่า “การสร้างความรู้” ตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า Constructivism ซึ่งทางการศึกษาพบว่านักการศึกษาไทยใช้คำภาษาไทยแตกต่างกัน ทิศนา แจมมณี (2553 : 90) เรียกว่าทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง ฉันท ชาติทอง (2554 : 334) เรียกว่า สร้างองค์ความรู้ใหม่แบบสร้างสรรค์ ความรู้ ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2553 : 80) เรียกว่า คอนสตรัคติวิซึม สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2552 : 126) เรียกว่าสร้างสรรค์ความรู้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550 : 1) เรียกว่า สร้างองค์ความรู้ กระทรวงศึกษาธิการ (2553 : 14 - 15) เรียกว่ากระบวนการสร้างความรู้ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยขอใช้คำว่า กระบวนการสร้างความรู้

ความหมายของกระบวนการสร้างความรู้

แนวคิดในการเรียนรู้เพื่อกระบวนการสร้างความรู้มีผู้กล่าวไว้ดังนี้

แกสเซอร์เฟลด์ (Von Glaserfeld. 1991 : 43) กล่าวถึง กระบวนการสร้างความรู้ ว่าเป็น ทฤษฎีความรู้ที่มีรากฐานมาจากปรัชญาจิตวิทยาและการศึกษาเกี่ยวกับการสื่อความหมายและ

การควบคุมกระบวนการสื่อความหมายในตัวคน ทฤษฎีของความรู้นี้อ้างถึงหลักการ คือความรู้ที่ไม่ได้เกิดจากการรับรู้เพียงอย่างเดียวแต่เป็นการสร้างขึ้นโดยบุคคลที่มีความเข้าใจ และหน้าที่ของการรับรู้คือการปรับตัวและการประมวลประสบการณ์ทั้งหมด แต่ไม่ใช่เพื่อการค้นพบสิ่งที่เป็นจริง

คอปป์ (Cobb. 1994 : 13 - 20) มีความเห็นว่ากระบวนการสร้างความรู้ เป็นกระบวนการที่ไม่ได้หยุดนิ่งอยู่กับที่ในการสร้าง รวบรวม และตกแต่งความรู้ ผู้เรียนมีโครงสร้างความรู้ที่ใช้ในตีความหมาย และทำนายเหตุการณ์ต่าง ๆ รอบตัว โครงสร้างความรู้ของผู้เรียนอาจแปลกและแตกต่างจากโครงสร้างความรู้ของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งการเรียนรู้ทางสังคมของกระบวนการสร้างความรู้ เป็นกระบวนการทางสังคมและเป็นการร่วมมือกันระหว่างผู้สอนและผู้เรียนในการประนีประนอมความหมายที่สร้างขึ้น บุคคลที่อยู่แวดล้อมผู้เรียนจะมีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของผู้เรียน

วิทลีย์ (Wheatley. 1991 : 9 - 21) กล่าวถึง กระบวนการสร้างความรู้ ว่ามีหลักการที่สำคัญ คือ ความรู้ใหม่เกิดจากการรับรู้ แต่มนุษย์เป็นผู้สร้างความรู้ขึ้นมาด้วยตนเองเขา ดังนั้น การสร้างความหมายจากสิ่งที่รับรู้ของแต่ละคนจึงอาจแตกต่างกันไปได้ การรับรู้ คือ การปรับตัวและการใช้ประโยชน์จากการจัดระบบประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้รับ ดังนั้น มนุษย์สามารถเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ โดยอาศัยการเพิ่มประสบการณ์กับสิ่งเหล่านั้น

โจแนสเซน (Jonassen. 1992 : unpagged ; อ้างถึงใน ทิศนา แจมมณี. 2553 : 93 - 94) กล่าวว่า กระบวนการสร้างความรู้ คือกระบวนการที่ผู้เรียนจะต้องจัดกระทำกับข้อมูล ไม่ใช่เพียงรับข้อมูลเข้ามาและนอกจากนั้นกระบวนการเรียนรู้จะเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ภายในสมอง (Internal Mental Interaction) แล้วยังเป็นกระบวนการทางสังคมอีกด้วย การสร้างความรู้จึงเป็นกระบวนการทั้งทางด้านสติปัญญาและสังคมควบคู่กันไป

ระพินทร์ คร้ามมี (2544 : 11) กล่าวไว้ว่า การเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในตัวผู้เรียน ผู้เรียนเป็นผู้สร้าง ความรู้เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่พบเห็นกับความรู้ความเข้าใจที่มีอยู่เดิม ผู้เรียนเสริมสร้างความรู้ผ่านกระบวนการทางจิตวิทยาด้วยตนเอง

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550 : 1 - 2) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้ (Constructivism) จัดเป็นทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มปัญญานิยม (Cognitive Psychology) มีรากฐานมาจากแนวคิดของออสซูเบล (Ausubel) และเปียเจต์ (Piaget) แนวคิดที่สำคัญ คือ

1. ผลการเรียนรู้ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมของการเรียนรู้ ความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้เรียนด้วย
2. การเรียนรู้เกี่ยวกับการสร้างมโนทัศน์ เช่น สร้างความคิด คำจำกัดความ และข้อสรุป ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองมากกว่าการรับฟัง

3. มโนทัศน์ที่สร้างขึ้น อาจเป็นที่ยอมรับ หรือไม่ยอมรับก็ได้
4. ผู้เรียนเป็นผู้รับผิดชอบการเรียนรู้ และเป็นผู้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

จากความหมายของกระบวนการสร้างความรู้ สรุปได้ว่า กระบวนการสร้างความรู้คือการเรียนรู้จะเกิดขึ้น ได้ดี เนื่องจากผู้เรียนได้รับข้อมูลและประสบการณ์ใหม่ ๆ เข้ามา โดยใช้กระบวนการคิดทางสติปัญญา ทำความเข้าใจ แล้วรู้จักเชื่อมโยงข้อมูล จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมายต่อตนเอง ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่วางอยู่บนรากฐานที่ว่าด้วยกระบวนการเรียนรู้ภายในตัวผู้เรียน โดยผู้เรียนเป็นผู้สร้าง จากความรู้เดิมที่มีอยู่นำมาบูรณาการทางปัญญา และสร้างสรรค์เป็นองค์ความรู้ใหม่

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้

การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้ เป็นแนวคิดที่เน้นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสร้างสรรค์ความรู้ขึ้นเอง องค์ประกอบของสำคัญของการจัดการเรียนรู้หลัก คือ ให้ผู้เรียนได้สร้างความรู้ใหม่ขึ้นมาโดยอาศัยความรู้เดิมเป็นฐาน เมื่อสร้างความคิดใหม่แล้วผู้สอนจะต้องตรวจสอบหรือประเมินความคิดใหม่ เมื่อเกิดความเข้าใจชัดเจนและพอใจกับความรู้ใหม่นั้นแล้ว ให้ผู้เรียนนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ หรือเสนอแนวทางการใช้ความรู้ใหม่ (สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ, 2552 : 131)

การนำแนวคิดทฤษฎีกระบวนการสร้างความรู้ มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ได้มีผู้เสนอขั้นตอนไว้หลากหลาย ดังเช่น

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550 : 3) เสนอขั้นตอนการเรียนรู้ไว้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นแนะนำ (Orientation) เป็นขั้นที่ผู้เรียนจะได้รับรู้ถึงจุดมุ่งหมายของบทเรียน และมีแรงจูงใจในการเรียนรู้
2. ขั้นทบทวนความรู้เดิม (Elicitation of the Prior Knowledge) เป็นขั้นที่ผู้เรียนแสดงออกถึงความรู้ความเข้าใจเดิมที่มีอยู่ในเรื่องที่กำลังจะเรียนรู้
3. ขั้นปรับเปลี่ยนความคิด (Turning Restructuring of Ideas) เป็นขั้นตอนที่สำคัญของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางสร้างองค์ความรู้ ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนย่อยดังนี้
 - 3.1 ทำความกระจ่าง และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน (Clarification and Exchange of Ideas) เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ทักษะการคิดเพื่อให้เกิดองค์ความรู้
 - 3.2 การสร้างความรู้ใหม่ (Constructivism of New Ideas) จากการอภิปรายร่วมกัน และสาธิต ทำให้ผู้เรียนสามารถกำหนดความคิดใหม่ หรือความรู้ใหม่ขึ้นได้
 - 3.3 ประเมินความคิดใหม่ (Evaluation of the New Ideas) โดยการทดลอง หรือการคิดอย่างลึกซึ้ง

4. ขี่นนำความคิดไปใช้ (Application of Ideas) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนมีโอกาสใช้แนวคิดหรือความรู้ความเข้าใจมาพัฒนาทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย

5. ขี่นทบทวน (Review) เป็นขั้นตอนสุดท้าย ผู้เรียนจะได้ทบทวนความคิด ความเข้าใจ โดยการเปรียบเทียบความคิด ระหว่างความคิดเดิมกับความคิดใหม่

เยเกอร์ (Yager, 1991 : 52 ; อ้างถึงใน ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2553 : 85 - 86) ได้เสนอโมเดลการจัดการเรียนรู้แบบ The Constructivist Learning Model (CLM) ไว้ 4 ขี่นตอน ดังนี้

1. ขี่นเชิญชวน ได้แก่

- 1.1 สังเกตสิ่งรอบตัวด้วยความอยากรู้อยากเห็น
- 1.2 ถามคำถาม
- 1.3 พิจารณาคำตอบที่เป็นไปได้ของคำถามที่ตั้งขึ้น
- 1.4 จดบันทึกปรากฏการณ์ที่ไม่คาดคิดมาก่อนว่าจะเกิดขึ้นแต่ไม่เกิดขึ้น
- 1.5 ขี่สถานการณ์ที่การรับรู้ของนักเรียนแตกต่างกัน

2. ขี่นสำรวจ ได้แก่

- 2.1 ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม
- 2.2 ระดมพลังสมองเกี่ยวกับทางเลือกที่เป็นไปได้
- 2.3 มองหาสารสนเทศ
- 2.4 ทำการทดลองโดยใช้วัสดุอุปกรณ์
- 2.5 สังเกตปรากฏการณ์ที่เฉพาะเจาะจง
- 2.6 ออกแบบโมเดล
- 2.7 รวบรวมและจัดทำข้อมูล
- 2.8 ใช้ยุทธวิธีแก้ปัญหา
- 2.9 เลือกทรัพยากรที่เหมาะสม
- 2.10 อภิปรายการแก้ปัญหา
- 2.11 ออกแบบและดำเนินการทดลอง
- 2.12 ประเมินทางเลือกที่หลากหลาย
- 2.13 มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงกัน
- 2.14 ขี่การเสี่ยงและผลที่ตามมา
- 2.15 ขอบเขตของการสืบเสาะหาความจริง
- 2.16 วิเคราะห์ข้อมูล

3. ชี้แนะเสนอคำอธิบายและคำตอบของปัญหา
 - 3.1 สื่อความหมายข้อมูลและความคิดเห็น
 - 3.2 สร้างและอธิบายโมเดล
 - 3.3 สร้างคำอธิบายใหม่
 - 3.4 ทบทวนและวิจารณ์คำตอบของปัญหา
 - 3.5 ให้เพื่อประเมินผลการเสนอคำตอบ
 - 3.6 รวบรวมคำตอบที่หลากหลาย
 - 3.7 ชี้ให้เห็นคำตอบที่เหมาะสม
 - 3.8 บูรณาการคำตอบที่ได้รับความรู้และประสบการณ์เดิมที่มีอยู่
4. ชี้แนะไปปฏิบัติ
 - 4.1 การตัดสินใจ
 - 4.2 นำความรู้และทักษะไปใช้
 - 4.3 ถ่ายโยงความรู้และทักษะ
 - 4.4 แลกเปลี่ยนสารสนเทศและความคิดเห็น
 - 4.5 ถามคำถามใหม่
 - 4.6 นำผลที่ได้จากการเรียนรู้และส่งเสริมความคิดเห็น
 - 4.7 ใช้โมเดลและความคิดเห็นเพื่อให้เกิดการอภิปรายและการยอมรับจากเพื่อน ๆ

ฉันทน์ ธาตุทอง (2554 : 338 - 339) ได้จัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ชื่นปฐมนิเทศ ครูให้โอกาสผู้เรียนสร้างจุดมุ่งหมายและแรงคลใจในการเรียนรู้
2. ชื่นทำความเข้าใจ คุณครูให้ผู้เรียนปรับแนวคิดปัจจุบัน โดยผู้เรียนบรรยายความเข้าใจของตนเองในหัวข้อเรื่องที่เรียน
3. ชื่นจัดโครงสร้างแนวคิดใหม่
 - 3.1 การช่วยเหลือผู้เรียนสร้างสรรค์ความรู้ความเข้าใจใหม่ โดยวินิจฉัยความเข้าใจของผู้เรียนว่าถูกหรือผิด ด้วยการสัมภาษณ์เพื่อค้นหาความคิดรวบยอดที่ไม่สมบูรณ์และสร้างความคิดรวบยอดที่สมบูรณ์ขึ้น
 - 3.2 การเขียนแผนผังความคิดรวบยอด
 - 3.2.1 ผู้เรียนจัดคำเป็นหมวดหมู่
 - 3.2.2 ระบุความคิดรวบยอดที่ต้องการศึกษามากกว่า 2 ความคิดรวบยอด
 - 3.2.3 สร้างแผนผังความคิดรวบยอด

3.2.4 นำแผนผังมาอภิปรายร่วมกัน

3.2.5 จัดทำแผนผังความคิดรวบยอดร่วมกันอีกครั้ง

3.3 การตรวจสอบความเข้าใจ

3.3.1 ความคิดรวบยอดได้เกิดการประสานระหว่างกันและจัดเป็นโครงสร้างความรู้แล้วหรือยัง

3.3.2 ความคิดรวบยอดได้รับการเชื่อมโยงเข้าสู่ปัญหาที่ต้องการพิสูจน์แล้วหรือยัง

3.3.3 ความรู้ที่ได้สามารถนำไปใช้ใน โลกแห่งความเป็นไปได้หรือไม่

4. ชี้นำแนวความคิดไปใช้ ให้ผู้เรียนนำเสนอแนวคิดของตนเอง กับการนำไปใช้ใน โลกแห่งความเป็นจริง ทั้งที่คุ้นเคยและแปลกใหม่

5. ชี้นทบทวนหรือเปรียบเทียบความรู้

5.1 ให้ผู้เรียนสะท้อนตนเอง ว่าแนวคิดได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมหรือไม่

5.2 อาจให้เขียนหรือวาดภาพเปรียบเทียบระหว่างความคิดตอนเริ่มต้นเรียนกับตอนสิ้นสุดการเรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2553 : 14 - 15) ได้จัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ชี้นแนะนำ เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนจะรับรู้ถึงจุดหมายของบทเรียนและเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้จากการสร้างของครูผู้สอน

2. ชี้นทบทวนความรู้เดิม เป็นขั้นที่ผู้เรียนได้แสดงออกถึงความรู้ ความเข้าใจเดิมที่มีอยู่ในเรื่องที่กำลังจะเรียนรู้

3. ชี้นปรับเปลี่ยนความคิด เป็นขั้นที่สำคัญของการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการสร้างความรู้ที่ประกอบด้วยขั้นตอนย่อย ๆ ดังนี้

3.1 สร้างความกระจ่างและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันและกัน

3.2 สร้างความคิดใหม่จากการอภิปรายร่วมกัน และสาธิตแสดงให้เห็น จนทำให้ผู้เรียนสามารถกำหนดความคิดหรือความรู้ใหม่ขึ้นได้

3.3 การประเมินความคิดใหม่ โดยการทดลอง หรือใช้กระบวนการคิด คิดอย่างไตร่ตรองลึกซึ้ง และประเมินค่า

3.4 การนำความคิดไปใช้ ผู้เรียนมีโอกาสได้ใช้ความคิด หรือความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาการเรียนรู้ที่มีความหมาย

4. ชี้นทบทวน เป็นขั้นตอนสุดท้ายที่ผู้เรียนจะได้ทบทวนความคิด ความเข้าใจ โดยการเปรียบเทียบระหว่างความคิดเดิมกับความคิดใหม่

จากที่กล่าวมาแล้วนั้น พอจะสรุปได้ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแบบทฤษฎีกระบวนการสร้างความรู้ เป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะช่วยให้นักเรียนมีกระบวนการคิดวิเคราะห์และแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง โดยสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่พบเห็นกับความรู้ความเข้าใจที่มีอยู่เดิมเกิดเป็นโครงสร้างทางปัญญาที่สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองและพัฒนาคุณภาพของประเทศชาติให้ดีขึ้นได้ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้มาจัดกิจกรรมการเรียนรู้กับนักเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

การออกแบบการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

ความสำคัญแผนการจัดการเรียนรู้

อารณีย์ ใจเที่ยง (2540 : 202 - 203) ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอน การวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแผนการจัดการเรียนรู้จึงเป็นสิ่งสำคัญ ที่ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ได้สรุปความสำคัญแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. ทำให้เกิดการวางแผนวิธีสอนวิธีเขียนที่มีความหมายยิ่งขึ้นเพราะเป็นการจัดทำอย่างมีหลักการที่ถูกต้อง
2. ช่วยให้ผู้มีคู่มือการสอนที่ทำด้วยตนเอง ทำให้เกิดความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน ทำให้สอนได้ครบถ้วนตรงตามหลักสูตรและสอนได้ทันเวลา
3. ช่วยเป็นผลงานวิชาการที่สามารถเผยแพร่เป็นตัวอย่างได้ประจำ
4. ช่วยให้สะดวกแก่ครูผู้สอนแทน ในกรณีที่ผู้สอนไม่สามารถเข้าสอนได้

สำลี รักษ์สุทธิ (2544 : 43 - 45) ได้สรุปความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้เป็นผลงานทางวิชาการชิ้นสำคัญของครู นักวิชาการศึกษาต่างยอมรับว่าแผนการจัดการเรียนรู้คือนวัตกรรม ผลผลิต ผลการเตรียม ผลการศึกษาค้นคว้าในวิชาที่ตนเองจะสอน เพื่อแสดงถึงผลึกภูมิปัญญาของตนเองให้คนอื่นได้รับทราบ ดังนั้นแผนการจัดการเรียนรู้จึงถือว่าเป็นผลงานทางวิชาการชิ้นสำคัญของครู นั้นหมายความว่า แม้ว่าครูจะไม่มีผลงานทางวิชาการด้านอื่น แต่อย่างน้อยที่สุดครูต้องมีแผนการจัดการเรียนรู้เป็นของตนเองจึงจะเรียกได้ว่าครูมืออาชีพ ด้วยเหตุผลแผนการจัดการเรียนรู้เป็นที่ยอมรับในฐานะผลงานทางวิชาการชิ้นสำคัญ เมื่อครูจะส่งผลงานทางวิชาการทุกครั้งจึงต้องส่งแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วยเสมอ

2. แผนการจัดการเรียนรู้คือ เข็มทิศบอกทางครู เข็มทิศมีความจำเป็นต่อกับต้นเรือต่อนักเดินป่าฉันใด แผนการจัดการเรียนรู้ก็มีความสำคัญต่อครูฉันนั้น นักเดินเรือมีโอกาสหลงทาง

ลอยเคว้งกว้างในกลางมหาสมุทร อาจพบจุดอับปาง ไม่สามารถส่งผู้โดยสารถึงฝั่งได้ หรือนักเดินป่าที่อาจหลงป่า เป็นอาหารของสัตว์ร้ายในป่าได้ ถ้าไร้ซึ่งเข็มทิศ เช่นเดียวกันหากครูไม่มีแผนการจัดการเรียนรู้ อาจพานักเรียนเดินทางอย่างไร้จุดหมาย การเรียนการสอน อาจจบหลักสูตร แต่ นักเรียนไม่จบ นำผู้โดยสารขึ้นฝั่งแห่งการเรียนรู้อย่าง ไร้เวลาเบาปัญญา อวิชชายังครอบงำนักเรียนต่อไปและต่อไป

3. แผนการจัดการเรียนรู้เหมือนพิมพ์เขียวของครู วิศวกร สถาปนิกเป็นผู้ออกแบบ สร้างบ้าน สร้างอาคาร ตึกรามบ้านช่อง ให้มีความแข็งแรงทนทาน ครูมีหน้าที่ออกแบบทางการศึกษา เพื่อสร้างคน นายช่างจะสร้างบ้านอาคาร พิมพ์เขียว (แปลน) บ้านหรือตึกอาคารหรือพังลงได้ เพราะขาดมาตรฐานในการก่อสร้าง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอาจผ่านไปอย่างลุ่ม ๆ ดอน ๆ หากครูสักแต่ว่าสอน โดยไม่มีการเตรียมการสอนหรือทำแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ล่วงหน้า ดังนั้นพิมพ์เขียวมีความจำเป็นต่อการสร้างบ้านฉันใด แผนการจัดการเรียนรู้ก็ย่อมมีความจำเป็นต่อครูฉันนั้น

4. แผนจัดการเรียนรู้คือแผนที่บอกเป้าหมายการเดินทาง ครู นักเรียน ในการเดินทางไป ในที่ต่าง ๆ ที่เราไม่เคยไป สิ่งที่จะช่วยให้เราไปสู่เป้าหมายได้ นอกจากคำบอกเล่าของคนอื่นแล้ว ก็คือ “แผนที่” โดยเฉพาะนักเดินทางต่างประเทศ เขาจะเห็นความสำคัญของแผนที่มาก โดยเฉพาะใน ส่วนของการศึกษา เขาจะให้นักเรียนเรียนรู้การใช้แผนที่ตั้งแต่ระดับประถม ดังนั้น ชาวต่างประเทศจึงใช้แผนที่ได้ดีกว่าคนไทยเป็นส่วนใหญ่ แผนที่ช่วยนักเดินทางไม่ให้หลงทิศทาง เช่นเดียวกับเข็มทิศ แผนการจัดการเรียนรู้ก็เช่นเดียวกันกับแผนที่ ครูจะพานักเรียนไปสู่จุดหมาย ปลายทางได้อย่างไรจะต้องมีแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งทำหน้าที่เหมือนแผนที่ชีวิต แผนที่ทางการศึกษาที่จะชี้บอกว่าคุณจะต้องเดินทางวิธีนั้น วิธีนี้ มีสื่อ อุปกรณ์ ยานพาหนะเช่นนี้ จึงจะนำพานักเรียนเดินสู่หลักชัยได้ เป้าหมายการเดินทางของนักเรียนจะมีไว้อย่างชัดเจนในแผนการจัดการเรียนรู้ ครูจะพานักเรียนสู่จุดหมายเช่นในแผนการจัดการเรียนรู้ก็มีบอกชี้ไว้ ดังนั้นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความจำเป็นต่อนักเดินทางฉันใด แผนการจัดการเรียนรู้ก็มีความจำเป็นต่อครูฉันนั้น หรืออาจกล่าวได้ว่า แผนจัดการเรียนรู้คือสายแห่งสุขุมมหาสมบัติก็คงไม่ผิด เพราะเมื่อนักเรียนผ่านกระบวนการจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ถูกจัดลงสู่ภาคปฏิบัติอย่างถูกต้อง สมบูรณ์แล้ว นักเรียนสามารถจะนำความรู้ไปสู่การดำเนินชีวิตหาเลี้ยงชีพตัวเองได้อย่างไม่มีปัญหา ซึ่งนั่นแหละคือ ชุมทรัพย์อันล้ำค่าของเขา

5. แผนการจัดการเรียนรู้เป็นเครื่องชี้วัดคุณภาพครู อาจารย์ แม้ว่าจะสอนมานานเพียงใด มีความสามารถเพียงใด คงจะให้คนในวงการศึกษายอมรับได้ยาก หากท่านไม่สามารถมีอุปกรณ์ หรือเครื่องมือสื่อสารบอกให้คนอื่นทราบได้ว่า ท่านมีขั้นตอนการสอน มีการวางแผนการสอน

มีการเตรียมการสอน การจัดการศึกษาไว้อย่างไรและดำเนินการทางการศึกษาอย่างไร เฉพาะผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาคงไม่เพียงพอสำหรับเป็นเครื่องชี้วัดคุณภาพของคุณครูได้

จากการศึกษาความสำคัญแผนการจัดการเรียนรู้ สรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ เป็นการเตรียมวิธีการสอนอย่างมีหลักการ สะดวกในการจัดการเรียนการสอน และสอนได้ตรงหลักสูตร ทันเวลาตามที่กำหนดไว้ นอกจากนั้น ยังเป็นการสร้างคู่มือให้กับตนเอง เป็นเครื่องมือชี้วัดคุณภาพของครู เนื่องจากแผนการจัดการเรียนรู้เป็นผลงานทางวิชาการ ซึ่งนักวิชาการต่างยอมรับว่า แผนการจัดการเรียนรู้คือนวัตกรรมที่สำคัญของครู

องค์ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2540 : 203) ได้เสนองค์ประกอบของการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. วิชา หน่วยที่สอนและสาระสำคัญ (ความคิดรวบยอด) ของเรื่อง
2. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
3. สาระการเรียนรู้
4. กิจกรรมการเรียนการสอน
5. สื่อการเรียนการสอน
6. วัดผลประเมินผล

กรมวิชาการ (2540 : 7) ได้เสนองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1. สาระสำคัญ
2. จุดประสงค์ปลายทาง
3. จุดประสงค์นำทาง
4. ชนิดของสมรรถภาพ
5. ประสบการณ์เดิม
6. สาระการเรียนรู้

7. ลำดับขั้นตอนการเรียนการสอน เช่น สร้างความสนใจ แจกแจงจุดประสงค์ ตำราหา
พื้นความรู้เดิม เสนอบทเรียนใหม่ ให้แนวทางการเรียนรู้ให้นักเรียนปฏิบัติ ให้ข้อมูลย้อนกลับ
ประเมินผลระหว่างปฏิบัติ และส่งเสริมความแม่นยำ

8. สื่อการเรียนการสอน เช่น รูปภาพ แผนภูมิ ใบความรู้ ใบงาน ชุดฝึก เป็นต้น
9. การวัดผลและประเมินผล เช่น ทดสอบก่อน-หลังเรียน คำถามท้ายบท เป็นต้น
10. กิจกรรมสืบเนื่อง และกิจกรรมเสนอแนะรูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้

โรงเรียนสฤทธิเดช (2553 : 4) ได้กำหนดองค์ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน
ดังนี้

1. มาตรฐานการเรียนรู้
2. ตัวชี้วัด
3. สาระสำคัญ
4. สาระการเรียนรู้ (วิเคราะห์จากตัวชี้วัดทั้งหมดของหน่วยฯ) ประกอบด้วย ความรู้
ทักษะ/กระบวนการ และคุณลักษณะ
5. จุดประสงค์การเรียนรู้
6. กิจกรรมการเรียนรู้
7. สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งการเรียนรู้
8. การวัด/ประเมินผลการเรียนรู้

จากการศึกษาองค์ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ดังกล่าว จะมีลักษณะคล้ายคลึงกัน
ซึ่งผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนสฤทธิเดชมาเป็นแนวทางในการจัดทำ
แผนการจัดการเรียนรู้ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ ซึ่งประกอบด้วย มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด
สาระสำคัญ สาระการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งการเรียนรู้
และการวัด/ประเมินผลการเรียนรู้

ขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545 : 33) ได้เสนอแนะขั้นตอนการจัดทำ
แผนการจัดการเรียนรู้ ไว้ดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตร เพื่อให้เข้าใจหลักการ จุดหมาย โครงสร้างของกลุ่มประสบการณ์ต่าง
จุดประสงค์ของกลุ่มประสบการณ์ และคำอธิบายกลุ่มประสบการณ์ ซึ่งได้กล่าวถึงแนวการจัด
กิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน เนื้อหาสาระสำคัญตลอดจนวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้วิชาที่ครู
จัดสอนในแต่ละรายวิชา
2. ศึกษาคู่มือการใช้หลักสูตร คู่มือหลักการสอน แนวการสอนเพื่อให้เข้าใจจุดเน้นของ
หลักสูตร เหตุผลในการปรับปรุงหลักสูตร สาระสำคัญที่ปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงบทบาทของ
ครูผู้สอน ตลอดจนกระบวนการต่าง ๆ เพื่อพัฒนานักเรียนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการสอน
3. นำโครงสร้างเนื้อหาวิชา จุดประสงค์ของกลุ่มประสบการณ์ และจุดประสงค์รายวิชา
มากำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน คาบเวลาเรียน ให้เหมาะสมกับหัวข้อเนื้อหาย่อย โดยให้
ความสัมพันธ์กับอัตราเวลาที่กำหนดให้แก่หัวข้อ กลุ่มประสบการณ์เป็นการกำหนดการสอน
ระยะยาว

4. ศึกษาแนวทางตัวอย่างแนวการสอนในกลุ่มมือครู แล้วจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน คาบเวลาเรียน ให้เหมาะสมกับหัวข้อเนื้อหา และจุดประสงค์ของการเรียนรู้ของแต่ละหัวข้อ เพื่อครุณาไปปรับสอนให้เหมาะสมกับเวลาเรียนที่จัดไว้ในตารางเรียนของแต่ละสัปดาห์ต่อไป

5. จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยครูจะต้องพิจารณาหัวข้อจากแหล่งต่าง ๆ มาประกอบการเรียนการสอน เช่น หนังสือค้นคว้าอ้างอิง สารระสำคัญสำหรับครู หนังสือเรียนการสอน วัตถุประสงค์สำหรับนักเรียนฝึกปฏิบัติ ทดสอบสำหรับวัดและประเมินผลนักเรียน

จากศึกษาการออกแบบการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย ความหมาย ความสำคัญ องค์ประกอบ ขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ข้อมูลดังกล่าวสามารถทำให้เข้าใจ ความหมายความสำคัญรวมถึงองค์ประกอบของแผนและเป็นแนวทางพื้นฐานในการดำเนินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ได้ ถูกต้องครบถ้วนทุกขั้นตอน ซึ่งสามารถช่วยให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้อประสพผลสำเร็จ

ความสามารถในการคิดวิเคราะห์

ความหมายการคิดวิเคราะห์

มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการคิดวิเคราะห์ไว้ดังนี้

เอนนิส (Ennis. 1985 : 83) ได้ให้ความหมายของการคิดวิเคราะห์ว่า เป็นการประเมินข้อความได้ถูกต้อง เป็นการคิดแบบตรรกะตรงและมีเหตุผล เพื่อการตัดสินใจก่อนที่จะเชื่อหรือก่อนที่จะลงมือปฏิบัติ

รัชเชลล์ (Russell. 1997 : 35) ให้ความหมายของการคิดวิเคราะห์ว่า เป็นการคิดเพื่อแก้ปัญหาชนิดหนึ่ง โดยผู้คิดจะต้องใช้การพิจารณาตัดสินใจในเรื่องราวต่าง ๆ ว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย การคิดวิเคราะห์จึงเป็นกระบวนการประเมินหรือการจัดหมวดหมู่โดยอาศัยเกณฑ์ที่เคยยอมรับกันมาแต่ก่อนแล้วสรุปหรือพิจารณาตัดสินใจ

ทิสนา เขมมณี (2544 : 401) ได้ให้ความหมายของคำว่าคิดวิเคราะห์ คือการคิดที่ต้องใช้คำตอบแยกแยะข้อมูลและหาความสัมพันธ์ของข้อมูลที่แยกแยะนั้น หรืออีกนัยหนึ่งคือการเรียนรู้ในระดับที่ผู้เรียนสามารถจับได้ว่าอะไรเป็นอะไรสาเหตุ เหตุผล หรือแรงจูงใจ ที่อยู่เบื้องหลังปรากฏการณ์ใดปรากฏการณ์หนึ่ง

ราชบัณฑิตยสถาน (2546 : 1071) ให้ความหมายของคำว่า “คิด” หมายความว่า ทำให้ปรากฏเป็นรูป หรือประกอบให้เป็นรูป หรือเป็นเรื่องขึ้นในใจ ไคร่ครวญ ไตร่ตรอง คาคะเน คำนวน มุ่ง จงใจ ตั้งใจ ส่วนคำว่า “วิเคราะห์” มีความหมายว่า ไคร่ครวญ แยกออกเป็นส่วน ๆ

เพื่อศึกษาให้ท้องแท้ ดังนั้นคำว่า คติวิเคราะห์จึงหมายความว่า เป็นการใคร่ครวญ ตรึกตรองอย่างละเอียดรอบคอบแยกเป็นส่วน ๆ ในเรื่องราวต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล โดยหาจุดเด่น จุดด้อยของเรื่องนั้น ๆ และเสนอแนะสิ่งที่เหมาะสมอย่างมีความเป็นธรรมและเป็นไปได้

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2546 : 3) กล่าวว่า การคติวิเคราะห์ หมายถึง การจำแนกแยกแยะองค์ประกอบของสิ่งใดสิ่งหนึ่งออกเป็นส่วน ๆ เพื่อค้นหาว่ามาจากอะไร มีองค์ประกอบอะไรประกอบขึ้นมาได้อย่างไร เชื่อมโยงสัมพันธ์กันอย่างไร เชิงเหตุผลระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้น เพื่อค้นหาสาเหตุที่แท้จริงของสิ่งที่เกิดขึ้น

ชาติรี สำราญ (2548 : 40 - 41) ได้ให้ความหมายของการคติวิเคราะห์ว่า การคติวิเคราะห์ คือ การรู้จักพิจารณา ค้นหาใคร่ครวญ ประเมินค่าโดยใช้เหตุผลเป็นหลักในการหาความสัมพันธ์ เชื่อมโยง หล่อหลอมเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ได้อย่างสมบูรณ์แบบอย่างสมเหตุสมผลก่อนที่จะตัดสินใจ

สุวิทย์ มูลคำ (2550 : 9) ให้ความหมายของการวิเคราะห์และการคติวิเคราะห์ว่า การวิเคราะห์ (Analysis) หมายถึง การจำแนก แยกแยะองค์ประกอบของสิ่งใดสิ่งหนึ่งออกเป็นส่วน ๆ เพื่อค้นหาว่ามีองค์ประกอบย่อย ๆ อะไรบ้าง ทำมาจากอะไร ประกอบขึ้นมาได้อย่างไร และมีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันอย่างไร การคติวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการจำแนก แยกแยะองค์ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งอาจจะเป็นวัตถุสิ่งของ เรื่องราว หรือเหตุการณ์และหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้นเพื่อค้นหาสภาพความจริงหรือสิ่งสำคัญของสิ่งที่กำหนดให้

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวกับความหมายของการคติวิเคราะห์ดังกล่าว สรุปได้ว่าการคติวิเคราะห์เป็นการคิดเพื่อแก้ปัญหา ต้องใช้ความสามารถในการแยกแยะองค์ประกอบ และหาความสัมพันธ์ขององค์ประกอบนั้นอย่างมีหลักการและมีเหตุผลรอบคอบในการประเมินข้อมูล และความคิดเห็นอย่างมีระบบ มีเป้าหมายที่ชัดเจน ถูกต้องและด้วยวิธีการที่มีประสิทธิภาพเพื่อการตัดสินใจ หรือเพื่อค้นหาสาเหตุที่แท้จริงของสิ่งที่เกิดขึ้น

องค์ประกอบการคติวิเคราะห์

นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึง องค์ประกอบการคติวิเคราะห์ ไว้ดังนี้

บลูม (Bloom. 1957 : 148 - 150) ได้แบ่งองค์ประกอบของการคติวิเคราะห์เป็น 3 ส่วน

ดังนี้

1. การวิเคราะห์เนื้อหา ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้มานั้นสามารถแยกเป็นส่วนย่อยได้ข้อความบางข้อความอาจเป็นจริง บางข้อความอาจเป็นคำนิยามและบางข้อความเป็นความคิดของผู้เขียน ซึ่งการคติวิเคราะห์เนื้อหา ประกอบด้วย

- 1.1 ความสามารถในการค้นหาประเด็นต่าง ๆ ในข้อมูล
- 1.2 ความสามารถในการแยกแยะความจริงออกจากสมมติฐาน
- 1.3 ความสามารถในการแยกแยะข้อเท็จจริงออกจากข้อมูลอื่น ๆ
- 1.4 ความสามารถในการบอกถึงสิ่งจูงใจและการพิจารณาพฤติกรรมของบุคคล และของกลุ่ม

- 1.5 ความสามารถในการแยกแยะข้อสรุปจากข้อความปลุกย่อย
2. การคิดวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ผู้อ่านจะต้องมีทักษะในการตัดสินใจความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลหลัก ๆ ได้ ทั้งความสัมพันธ์ของสมมติฐานระหว่างข้อสรุป และยังรวมไปถึงความสัมพันธ์ในชนิดของหลักฐานที่นำมาแสดงด้วย ในการคิดวิเคราะห์ความสัมพันธ์สามารถแยกแยะได้ ดังนี้

- 2.1 ความสามารถในการเข้าใจความสัมพันธ์ของแนวคิดในบทความและข้อความต่าง ๆ
- 2.2 ความสามารถในการระลึกได้ว่าสิ่งใดเกี่ยวกับการตัดสินใจนั้น
- 2.3 ความสามารถในการแยกความจริง หรือสมมติฐานที่เป็นความสำคัญ หรือข้อโต้แย้งที่นำมาสนับสนุนข้อสมมติฐานนั้น
- 2.4 ความสามารถในการตรวจสอบข้อสมมติฐานที่ได้มา
- 2.5 ความสามารถในการแบ่งแยกความสัมพันธ์ของสาเหตุและผลจากความสัมพันธ์อื่น ๆ
- 2.6 ความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ขัดแย้งแบ่งแยกสิ่งที่ตรงและไม่ตรงกับข้อมูล
- 2.7 ความสามารถในการสืบหาความจริงของข้อมูล
- 2.8 ความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ และแยกรายละเอียดที่สำคัญและไม่สำคัญได้

3. การคิดวิเคราะห์หลักการ เป็นการวิเคราะห์โครงสร้างและหลักการ ในการคิดวิเคราะห์หลักการนี้ จะต้องวิเคราะห์แนวคิด จุดประสงค์และมโนทัศน์ ซึ่งการวิเคราะห์หลักการสามารถแยกได้ดังนี้

- 3.1 ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของข้อความ และความหมายขององค์ประกอบต่าง ๆ
- 3.2 ความสามารถในการวิเคราะห์รูปแบบในการเขียน
- 3.3 ความสามารถในการวิเคราะห์จุดประสงค์ ความเห็น หรือลักษณะการคิด ความรู้สึกที่มีในงานของผู้เขียน

3.4 ความสามารถในการวิเคราะห์ทัศนคติของผู้เขียนในด้านต่าง ๆ

3.5 ความสามารถในการวิเคราะห์เทคนิคโฆษณาชวนเชื่อ

3.6 ความสามารถในการรู้แ่งคิดและทัศนคติของผู้เขียน

คลาร์ก (Clark. 1970 : 11 - 13) ได้อธิบายถึงการคิดวิเคราะห์ คือ การแยกส่วนต่าง ๆ และสร้างความสัมพันธ์กับส่วนต่าง ๆ ว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร การคิดวิเคราะห์สามารถแบ่งได้ 3 ส่วน คือ

1. การคิดวิเคราะห์เนื้อหา ได้แก่ ความสามารถในการสรุป และการแยกแยะข้อมูล
2. การคิดวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ได้แก่ ความสามารถในการตรวจสอบว่าข้อมูลมีความสอดคล้องกันหรือไม่

3. การคิดวิเคราะห์หลักการ ได้แก่ การวิเคราะห์ได้ว่าผู้เขียนต้องการสื่อสารถึงสิ่งใด

บุญชม ศรีสะอาด (2541 : 22) ได้กล่าวถึงลักษณะของการคิดวิเคราะห์ว่าเป็นความสามารถในการแยกแยะเรื่องราวใด ๆ ออกเป็นส่วน ๆ ว่าสิ่งนั้นประกอบกันอยู่เช่นไร แต่ละอันคืออะไร มีความเกี่ยวพันกันอย่างไร อันใดสำคัญมากน้อย ซึ่งพฤติกรรมนี้สามารถแยกออกเป็น 3 ข้อย่อย คือ

1. การวิเคราะห์ความสำคัญ เป็นความสามารถในการหาส่วนประกอบที่สำคัญของเรื่องราวหรือปรากฏการณ์นั้น ๆ เรียกได้ว่าเป็นการแยกแยะหาหัวใจของเรื่อง
2. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ เป็นความสามารถในการหาความสัมพันธ์ของส่วนต่าง ๆ
3. การวิเคราะห์หลักการ เป็นความสามารถในการหาหลักการของความสัมพันธ์ของส่วนสำคัญในเรื่องราวหรือปรากฏการณ์นั้น ๆ ว่าสัมพันธ์กันอยู่โดยอาศัยหลักการใด

เส็งยม ไตรรัตน์ (2546 : 28) กล่าวถึงลักษณะของการคิดวิเคราะห์ไว้ว่า การคิดวิเคราะห์ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 2 องค์ประกอบ คือ ทักษะในการจัดระบบข้อมูล ความเชื่อถือได้ของข้อมูล และการใช้ทักษะเหล่านั้นอย่างมีปัญญาเพื่อการชี้นำพฤติกรรมดังนั้น การคิดวิเคราะห์จึงมีลักษณะต่อไปนี้

1. การคิดวิเคราะห์จะไม่เป็นเพียงการรู้หรือการจำข้อมูลเพียงอย่างเดียว เพราะการคิดวิเคราะห์จะเป็นการแสวงหาข้อมูลและการนำข้อมูลไปใช้

2. การคิดวิเคราะห์ไม่เพียงแต่การมีทักษะเท่านั้น แต่การคิดวิเคราะห์จะต้องเกี่ยวกับการใช้ทักษะอย่างต่อเนื่อง

3. การคิดวิเคราะห์ไม่เพียงแต่การฝึกทักษะอย่างเดียวเท่านั้น แต่จะต้องมีทักษะที่จะต้องคำนึงถึงผลที่ยอมรับได้

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2546 : 15 - 16) กล่าวว่า ลักษณะของการคิดวิเคราะห์และ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการคิดวิเคราะห์ไว้ว่า การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ประกอบเป็นการคิดวิเคราะห์ แตกต่างไปตามทฤษฎีการเรียนรู้ โดยทั่วไปสามารถแยกแยะกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการคิดวิเคราะห์ ได้ดังนี้

1. การสังเกต จากการสังเกตข้อมูลมาก ๆ สามารถสร้างเป็นข้อเท็จจริงได้
 2. ข้อเท็จจริง จากการรวบรวมข้อเท็จจริง และการเชื่อมโยงข้อเท็จจริงบางอย่างที่ขาดหายไป สามารถทำให้มีการตีความได้
 3. การตีความ เป็นการทดสอบความเที่ยงตรงของการอ้างอิง จึงทำให้เกิดการตั้งข้อดกลงเบื้องต้น
 4. การตั้งข้อดกลงเบื้องต้น ทำให้สามารถมีความคิดเห็น
 5. ความคิดเห็น เป็นการแสดงความคิดจะต้องมีหลักและเหตุผลเพื่อพัฒนาข้อวิเคราะห์
- สุวิทย์ มูลคำ (2550 : 23 - 24) กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์ อาจจำแนกออกเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

1. การคิดวิเคราะห์ส่วนประกอบ เป็นความสามารถในการหาส่วนประกอบที่สำคัญของสิ่งของหรือเรื่องราวต่าง ๆ เช่น การวิเคราะห์ส่วนประกอบของพืช สัตว์ ข้าว ข้อความ หรือเหตุการณ์ เป็นต้น ตัวอย่าง คำถามการวิเคราะห์ส่วนประกอบ ส่วนประกอบของพืช มีอะไรบ้าง อะไรเป็นสาเหตุสำคัญของการระบาดของไข้หวัดนกในประเทศไทย อะไรเป็นสาเหตุที่ทำให้ นักเรียนอาชีวศึกษายกพวกตีกัน องค์ประกอบสำคัญของห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์มีอะไรบ้าง สาเหตุสำคัญของการปฏิรูปการเรียนรู้คืออะไร

2. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ เป็นความสามารถในการหาความสัมพันธ์ของส่วนสำคัญต่าง ๆ โดยการระบุนความสัมพันธ์ระหว่างความคิด ความสัมพันธ์ในเชิงเหตุผลหรือความแตกต่างระหว่างข้อโต้แย้งที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้อง ตัวอย่าง คำถามการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ การที่ครอบครัวมีปัญหา ส่งผลต่อการเรียนของนักเรียนอย่างไรบ้าง การเกิดภัยธรรมชาติมีส่วนสัมพันธ์กับระบบนิเวศอย่างไร ครูไม่ยอมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอน ส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างไร รัฐบาลประกาศชัชชนะสงครามยาบ้า ส่งผลต่อสังคมไทยอย่างไร การพัฒนาประเทศกับการศึกษา มีความสัมพันธ์กันอย่างไร

3. การวิเคราะห์หลักการ เป็นความสามารถในการหาหลักความสัมพันธ์ส่วนสำคัญในเรื่องนั้นๆ ว่าสัมพันธ์กันอยู่โดยอาศัยหลักการใด เช่น การให้ผู้เรียนค้นหาหลักการของเรื่องการระบุดจุดประสงค์ของผู้เรียน ประเด็นสำคัญของเรื่อง เทคนิคที่ใช้ในการจูงใจผู้อ่าน และรูปแบบของภาษาที่ใช้ เป็นต้น ตัวอย่างคำถามการวิเคราะห์หลักการ หลักการสำคัญของศาสนาพุทธ

ได้แก่อะไร หลักการมีส่วนร่วม ได้แก่อะไร หลักการสำคัญของการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์
ได้แก่อะไร หลักการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้แก่อะไร ความมุ่งหมายของการจัดการศึกษา
ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ประกอบด้วยอะไรบ้าง

ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ (2551 : 50 - 53) ได้กล่าวถึงลักษณะของการคิดวิเคราะห์ ดังนี้

1. การคิดวิเคราะห์ความสำคัญหรือเนื้อหาของสิ่งต่าง ๆ (Analysis Element) เป็น
ความสามารถในการแยกแยะได้ว่า สิ่งใดจำเป็น สิ่งใดสำคัญ สิ่งใดมีบทบาทมากที่สุด

1.1 วิเคราะห์ชนิด เป็นการให้นักเรียนวิจัยว่า สิ่งนั้น เหตุการณ์นั้น ๆ จัดเป็นชนิดใด
ลักษณะใด เพราะเหตุใด

1.2 วิเคราะห์สิ่งสำคัญ เป็นการวินิจฉัยว่าสิ่งใดสำคัญ สิ่งใดไม่สำคัญ เป็นการค้นหา
สาระสำคัญ ข้อความหลัก ข้อสรุป จุดเด่น จุดด้อย ของสิ่งต่าง ๆ

1.3 วิเคราะห์เลขศูนย์ เป็นการมุ่งค้นหาสิ่งที่แอบแฝงซ่อนเร้นหรืออยู่เบื้องหลังจาก
สิ่งที่เห็น ซึ่งมีได้บ่งบอกตรง ๆ แต่มีร่องรอยของความจริงซ่อนเร้นอยู่

2. การคิดวิเคราะห์ความสัมพันธ์ (Analysis of Relationship) เป็นการค้นหาความสัมพันธ์
ของสิ่งต่าง ๆ ว่ามีอะไรสัมพันธ์ สัมพันธ์กันอย่างไร สัมพันธ์มากน้อยเพียงใด สอดคล้องหรือขัดแย้งกัน
ได้แก่ วิเคราะห์ชนิดของความสัมพันธ์ วิเคราะห์ขนาดของความสัมพันธ์ วิเคราะห์ ขั้นตอน
ความสัมพันธ์ วิเคราะห์จุดประสงค์และวิธีการ วิเคราะห์เหตุผลและวิเคราะห์แบบความสัมพันธ์
ในรูปอุปมาอุปมัย

3. การวิเคราะห์หลักการ (Analysis of Organizational) หมายถึง การค้นหาโครงสร้าง
ระบบ เรื่องราว สิ่งของและการทำงานต่าง ๆ ว่าสิ่งเหล่านั้นดำรงอยู่ในสภาพ เช่นนั้น เนื่องจากอะไร
มีอะไรเป็นแกนหลัก มีหลักการอย่างไร มีเทคนิคอะไรหรือยึดถือคติใด มีสิ่งใดเป็นตัวเชื่อมโยง
การคิดวิเคราะห์หลักการเป็นการคิดวิเคราะห์ที่ถือว่ามีความสำคัญที่สุด การที่จะวิเคราะห์เชิงหลักการ
ได้ดี จะต้องมีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์องค์ประกอบและวิเคราะห์ความสัมพันธ์
จะทำให้สามารถสรุปเป็นหลักการได้ประกอบด้วย

3.1 วิเคราะห์โครงสร้างเป็นการค้นหาโครงสร้างของสิ่งต่าง ๆ

3.2 วิเคราะห์หลักการ เป็นการแยกแยะ เพื่อค้นหาความจริงของสิ่งต่าง ๆ แล้วสรุป
เป็นคำตอบหลักได้

จากการศึกษาลักษณะการคิดวิเคราะห์ของนักการศึกษาที่เป็นชาวต่างประเทศและ
ชาวไทยหลายท่านได้กล่าวถึงลักษณะของการคิดวิเคราะห์ไว้ใกล้เคียงกัน ซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมเป็น
ข้อ ๆ สรุปความจากข้างต้นและนำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

1. การวิเคราะห์เนื้อหา เป็นความสามารถในการแยกแยะ หาส่วนประกอบของเนื้อหา ข้อความ เหตุการณ์หรือข่าวได้ว่า สิ่งใดเป็นจริง เป็นเท็จ สิ่งใดจำเป็น สิ่งใดสำคัญ สิ่งใดมีบทบาทมากที่สุด

2. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ เป็นความสามารถในการหาความสัมพันธ์ของส่วนสำคัญต่าง ๆ โดยการระบุนความสัมพันธ์ระหว่างความคิด ความสัมพันธ์ในเชิงเหตุผล

3. การวิเคราะห์หลักการ เป็นความสามารถในการวิเคราะห์หลักความสัมพันธ์ส่วนสำคัญในเรื่องนั้น ๆ ว่าสัมพันธ์กันอยู่ โดยอาศัยหลักการใดหรือกฎเกณฑ์อะไรบ้าง

ประโยชน์การคิดวิเคราะห์

การคิดวิเคราะห์นับว่ามีประโยชน์อย่างมากในการดำรงชีวิตในสังคม นักการศึกษาหลายท่านได้ให้แนวคิดเรื่องประโยชน์การคิดวิเคราะห์ ไว้ดังนี้

มิเยอร์สัน (Meyerson, 1993 : 153 - 168) กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์มีประโยชน์ ดังนี้

1. การมุ่งคิดเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่บีบบังคับด้วยเวลาที่เคลื่อนไปในแต่ละวัน ขณะที่เราทราบดีว่ากิจกรรมในโรงเรียนหาสิ้นสุดไม่ได้ การคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์ต้องการอยู่หนึ่ง ๆ ในกรอบประสบการณ์ของเราและมองห่าออกมา

2. การมุ่งคิดเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เริ่มด้วยกระบวนการของการระบุประเด็นความเอาใจใส่ และสิ่งที่สนใจว่าอะไรเป็นความสนใจอย่างแท้จริง เมื่อเราอยู่ในสถานการณ์ที่ท่วมท้นจำนวนของความต้อการ การคิดอย่างรอบคอบเป็นเสมือนพาหะที่พาเราผ่านทะเลของความต้อการนั้น ๆ และเป็นสิ่งสำคัญมาก ซึ่งเราต้องใช้เวลาและความสนใจฝังเข้าไปภายใน

3. การครุ่นคิดเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นการให้ประสบการณ์ วิธีที่มองห่าออกมาช่วยให้เราบอกได้ว่าเกิดอะไรขึ้น ซึ่งสามารถใช้การบันทึกบทหรือการเขียนบันทึกประจำวัน สรุปประโยชน์ที่ผู้เรียนจะได้รับจากการฝึกวิเคราะห์ที่ตรงตรง คือ ทำให้เกิดการคิดรอบคอบ

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2547 : 32 - 46) กล่าวว่าถึง ประโยชน์การคิดวิเคราะห์ไว้ ดังนี้

1. ช่วยส่งเสริมความฉลาดทางสติปัญญา
2. ช่วยให้คำนึงถึงความสมเหตุสมผลของขนาดกลุ่มตัวอย่าง
3. ช่วยลดการอ้างประสบการณ์ส่วนตัวเป็นข้อสรุปทั่วไป
4. ช่วยขุดค้นสาระความประทับใจครั้งแรก
5. ช่วยตรวจสอบการคาดคะเนบนฐานความรู้เดิม
6. ช่วยวินิจฉัยข้อเท็จจริงจากประสบการณ์ส่วนบุคคล
7. เป็นพื้นฐานการคิดในมิติอื่น ๆ

8. ช่วยในการแก้ปัญหา
9. ช่วยในการประเมินและตัดสินใจ
10. ช่วยให้เกิดความคิดสร้างสรรค์สมเหตุสมผล
11. ช่วยให้เข้าใจแจ่มกระจ่าง

สุวิทย์ มูลคำ (2550 : 39) กล่าวถึงประโยชน์ของการคิดวิเคราะห์ไว้ว่า

1. ช่วยให้เรารู้ข้อเท็จจริง รู้เหตุผลเบื้องหลังของสิ่งที่เกิดขึ้น เข้าใจความเป็นมาเป็นไปของเหตุการณ์ต่าง ๆ รู้ว่าเรื่องนั้นมีองค์ประกอบอะไรบ้างทำให้เราได้ข้อเท็จจริงที่เป็นฐานความรู้ในการนำไปใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหาการประเมินและการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง
2. ช่วยให้เราสำรวจความสมเหตุสมผลของข้อมูลที่ปรากฏและไม่ด่วนสรุปตามอารมณ์ความรู้สึกหรืออคติ แต่สืบค้นตามหลักเหตุผลและข้อมูลที่เป็นจริง
3. ช่วยให้เราไม่ด่วนสรุปสิ่งใดง่าย ๆ แต่สื่อสารตามความเป็นจริง ขณะเดียวกันจะช่วยให้เราไม่หลงเชื่อข้ออ้างที่เกิดจากตัวอย่างเพียงพอย่างเดียว แต่พิจารณาเหตุผลและปัจจัยเฉพาะในแต่ละกรณีได้
4. ช่วยในการพิจารณาสาระสำคัญอื่น ๆ ที่ถูกบิดเบือนไปจากความประทับใจในครั้งแรก ทำให้เรามองอย่างครบถ้วนในแง่มุมอื่น ๆ ที่มีอยู่
5. ช่วยพัฒนาความเป็นคนช่างสังเกต การหาความแตกต่างของสิ่งที่ปรากฏพิจารณาตามความสมเหตุสมผลของสิ่งที่เกิดขึ้นก่อนที่จะตัดสินใจสรุปสิ่งใดลงไป
6. ช่วยให้เราหาเหตุผลที่สมเหตุสมผลให้กับสิ่งที่เกิดขึ้นจริง ณ เวลานั้น โดยไม่ฟังฟังอคติที่ก่อตัวอยู่ในความทรงจำ ทำให้เราสามารถประเมินสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างสมจริงสมจัง
7. ช่วยประมาณการความน่าจะเป็น โดยสามารถใช้ข้อมูลพื้นฐานที่เราวิเคราะห์ร่วมกับปัจจัยอื่นๆ ของสถานการณ์ ณ เวลานั้น อันจะช่วยเราคาดการณ์ความน่าจะเป็นได้สมเหตุสมผลมากกว่า

สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์ (2551 : 49 - 50) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการคิดวิเคราะห์ไว้ว่า ทำให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีความสามารถในการเรียนรู้ เพราะการคิดเป็นกระบวนการเรียนรู้ ที่เกิดขึ้นได้ในผู้เรียนทั้ง 2 ลักษณะ คือการคิดอย่างไม่มีจุดมุ่งหมายหรือทิศทาง กับการคิดอย่างมีจุดมุ่งหมายและเป็นทิศทาง เป็นการคิดที่กระทำอย่างจงใจ เพื่อให้ได้คำตอบหรือข้อสรุปตามความต้องการ การคิดเป็นกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งครู อาจารย์จะต้องพัฒนาผู้เรียนให้มีการคิดกระทำอย่างมีจุดมุ่งหมายหรือทิศทาง เพื่อจะได้นำไปเป็นข้อสรุปอย่างมีเหตุผลในการตัดสินใจ รับรู้ และจัดกระทำข้อมูลเพื่อการเรียนรู้ ที่เชื่อมโยงกับเรื่องราวต่าง ๆ

สรุปได้ว่า ประโยชน์ของการคิดวิเคราะห์ทำให้เกิดการคิดอย่างรอบคอบ มีลำดับขั้นตอน เกิดการพัฒนาการช่างสังเกตในเรื่องของความเหมือนและความแตกต่างเพื่อเป็นข้อมูลในการแก้ปัญหา ประเมินหรือตัดสินใจ ซึ่งทำให้เกิดการเรียนรู้ข้อเท็จจริงอย่างสมเหตุสมผล อันเป็นพื้นฐานของการคิดระดับต่อไป

การวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543 : 149 - 154) ได้กล่าวว่า การวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เป็นการวัดความสามารถในการแยกแยะส่วนย่อยของเหตุการณ์ เรื่องราวหรือเนื้อหาต่าง ๆ ว่าประกอบด้วย อะไร มีจุดมุ่งหมายหรือประสงค์สิ่งใด นอกจากนั้นยังมีส่วนย่อย ๆ ที่สำคัญนั้นแต่ละเหตุการณ์เกี่ยวพันกันอย่างไรบ้างและเกี่ยวพันโดยอาศัยหลักการใด จะเห็นว่าสมรรถภาพด้านการคิดวิเคราะห์จะเต็มไปด้วยการหาเหตุและผลมาเกี่ยวข้องกันเสมอ การคิดวิเคราะห์จึงต้องอาศัยพฤติกรรมด้านความจำ ความเข้าใจและด้านการนำไปใช้มาประกอบการพิจารณาการวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์แบ่งแยกย่อยออกเป็น 3 ประเภท ดังตาราง

ตาราง 3 แสดงการแบ่งย่อยการวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์

องค์ประกอบ	ความหมาย	ตัวอย่างคำถาม
1. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์	เป็นการหาความสัมพันธ์ หรือความเกี่ยวข้องส่วนย่อยในปรากฏการณ์หรือเนื้อหานั้น เพื่อนำมาอุปมาอุปไมย หรือค้นหาว่าแต่ละเหตุการณ์นั้นมีความสำคัญอะไรที่ไปเกี่ยวพันกัน	- เหตุใดแสงจึงเร็วกว่าเสียง
2. การวิเคราะห์ความสำคัญ	เป็นการวิเคราะห์ว่าสิ่งที่มีอยู่นั้นอะไรสำคัญ หรือจำเป็นหรือมีบทบาทที่สุด ตัวไหนเป็นเหตุ ตัวไหนเป็นผล เหตุผลใดถูกต้องและเหมาะสมที่สุด	- ศิลปินข้อใดสำคัญที่สุด
3. การวิเคราะห์หลักการ	เป็นความสามารถที่จะจับเค้าเงื่อนของเรื่องราวที่ว่ายึดหลักการใด มีเทคนิคหรือยึดปรัชญาใด อาศัยหลักการใด เป็นสื่อสารสัมพันธ์เพื่อให้เกิดความเข้าใจ	- รถยนต์วิ่งได้โดยอาศัยหลักการใด

สมนึก กัททิยชนี (2546 : 144 - 147) กล่าวว่า การวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์เป็นการใช้วิจารณ์ญาณไตร่ตรอง การแยกแยะพิจารณาคุณรายละเอียดของสิ่งต่าง ๆ หรือเรื่องราวต่าง ๆ ว่า มีชิ้นส่วนใดสำคัญที่สุด ของชิ้นส่วนใดสัมพันธ์กันมากที่สุด และชิ้นส่วนเหล่านั้นอยู่รวมกันได้หรือทำงานได้เพราะอาศัยหลักการใด ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 องค์ประกอบ คือ

1. การวิเคราะห์ความสำคัญ หมายถึง การพิจารณาหรือจำแนกว่า ชิ้นใด เรื่องใด เหตุการณ์ใด ตอนใดสำคัญที่สุดหรือหาจุดเด่น จุดประสงค์สำคัญสิ่งที่ซ่อนเร้น
2. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ หมายถึง การค้นหาความเกี่ยวข้องระหว่างคุณลักษณะสำคัญของเรื่องราวหรือสิ่งต่าง ๆ ว่าชิ้นส่วนใดสัมพันธ์กัน รวมถึงข้อสอบอุปมาอุปไมย
3. การวิเคราะห์หลักการ หมายถึง การให้พิจารณาชิ้นส่วน หรือข้อปลีกย่อยต่าง ๆ ว่าทำงานหรือยึดติดกันได้อย่างไร หรือคงสภาพเช่นนั้นได้เพราะใช้หลักการใดเป็นแกนกลาง จึงสรุปถึงโครงสร้างหลักหรือวิธีการที่ยึดถือ

จากการศึกษาการวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สรุปได้ว่า เป็นการวัดความสามารถในการแยกแยะส่วนย่อยของเหตุการณ์ เรื่องราวหรือเนื้อหาต่าง ๆ แบ่งออกเป็น 3 องค์ประกอบ ได้แก่ การวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ความสำคัญ (เนื้อหา) เป็นการวิเคราะห์ว่าในสิ่งที่ มีอยู่นั้น อะไรสำคัญที่สุด การวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ความสัมพันธ์ เป็นการค้นหาว่าแต่ละเหตุการณ์นั้นมีความสัมพันธ์อย่างไรที่เกี่ยวข้องกัน และการวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลักการ เป็นความสามารถที่จะพิจารณาจับเค้าเรื่องโดยใช้หลักการใดเป็นแกนกลางในการสื่อสัมพันธ์ซึ่งจะทำให้เกิดความเข้าใจ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ความหมายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นักการศึกษากล่าวถึงความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 : 7) ให้นิยามคำว่า ผลสัมฤทธิ์ (Achievement) หมายถึง ผลสำเร็จที่เกิดจากการปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่งที่ต้องอาศัยความพยายามทางร่างกายทางสมอง ซึ่งถือว่าเป็นความสามารถเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล

นิภา เมธราชวิชัย (2533 : 55 - 56) ให้ความหมาย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า หมายถึง ความรู้และทักษะที่ได้รับและพัฒนาจากการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ ครูอาศัยเครื่องมือช่วยในการศึกษาว่า นักเรียนมีความรู้และทักษะมากน้อยเพียงใด วิธีวัดผลที่ใช้บ่อยที่สุด คือ การทดสอบ โดยการใช้เขียนตอบ หรือทดสอบภาคปฏิบัติและการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง วิธีการตรวจสอบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่ตั้งไว้เพียงใด การวัดผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียน จึงเป็นการวัดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับสมรรถภาพทางสมองและสติปัญญาของนักเรียนภายหลังที่ได้เรียนไปแล้ว โดยใช้แบบทดสอบ ดังนั้น ถ้าจุดมุ่งหมายของการศึกษาชัดเจนจะทำให้การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ชุดของคำถามที่วัดพฤติกรรมทางสมองของนักเรียนในด้านความรู้ และทักษะที่นักเรียนได้รับประสบการณ์จากภายในโรงเรียนและภายนอกโรงเรียน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ แบบทดสอบอัตนัยและแบบทดสอบแบบปรนัย

อารีย์ วชิรวารการ (2542 : 143) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลของพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับสมรรถภาพทางสมอง และสติปัญญาของนักเรียนที่เปลี่ยนแปลงไปหลังจากที่ได้เรียนไปแล้ว สามารถวัดได้โดยใช้แบบทดสอบ

ชาริณี วิทยาอนิวัฒน์รัตน์ (2542 : 11) ให้ความหมายว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลที่เกิดจากการเรียนรู้หรือกระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน ซึ่งแสดงออกมา 3 ด้าน ได้แก่ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย

เยาวดี วิบูลย์ศรี (2549 : 16) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลจากการเรียนรู้ที่แต่ละคนได้ศึกษาเรียนรู้มาแล้วในอดีตหรือในปัจจุบัน โดยเป็นผลจากการประเมินความรู้ทางด้านเนื้อหาวิชาการเป็นหลัก เน้นความตรงทางเนื้อหาที่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาเป็นสำคัญ

อุทุมพร จามรมาน (2549 : 15) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง เครื่องชี้ความสำเร็จในการจัดการศึกษาของหลักสูตรนั้น ๆ ซึ่งการจัดการศึกษาตามหลักสูตรต่าง ๆ มีความเกี่ยวข้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาสาระ การจัดการเรียนรู้ และการวัดประเมินผล ดังนั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจึงเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายและเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้อง

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนวัดความรู้ความสามารถของนักเรียนว่ามีพฤติกรรมตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่ตั้งไว้เพียงใด โดยใช้แบบทดสอบรูปแบบต่าง ๆ วัดพฤติกรรมทางสมองของนักเรียนในด้านความรู้และทักษะ จึงนับได้ว่าเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จที่นักเรียนได้รับจากประสบการณ์การเรียนรู้

องค์ประกอบของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ฮานนาห์ และไมเคิลลิส (Hannah and Michaelis. 1977 : unpagged. ; อ้างถึงใน ล้วน และ อังคณา สายยศ. 2539 : 55 - 57) ได้แบ่งองค์ประกอบทางสติปัญญาโดยเริ่มจากระดับต่ำจนถึงระดับสูง ดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการจำและการสังเกต (Data Gathering : Observing and Remembering) เป็นขั้นสังเกตจดจำข้อมูลทั้งหลายที่ได้พบเห็น เรียกว่าเป็นฐานข้อมูลทั้งหมด

2. การตีความ (Interpretation) เป็นขั้นแปลผลข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาแล้วลงสรุปความหมาย อธิบายความหมาย หรือดึงเอาความสำคัญมาย่อส่วนลงเพื่อใช้ตีความหมาย
3. การเปรียบเทียบ (Comparing) เป็นการเอาของสองสิ่งหรือมากกว่ามาเปรียบเทียบความเหมือนหรือความแตกต่างในคุณสมบัติต่าง ๆ ว่าเป็นอย่างไร
4. การจำแนกประเภท (Classifying) เป็นความสามารถในการจำแนกประเภทเป็นกลุ่มพวก ชนิดแล้วแต่ลักษณะ ซึ่งอาจจะจำแนกกลุ่มโดย สี รูปร่างหรือลักษณะอื่น ๆ ก็ได้
5. การสรุปนัยทั่วไป (Generalizing) เป็นความสามารถในการสรุปจากข้อมูลกลุ่มหนึ่งสู่อีกกลุ่มหนึ่งในลักษณะคล้ายกัน หลังจากนักเรียนทดลองความเจริญงอกงามของถั่วในที่ที่มีแสงสว่างและที่มีมืดแล้ว นักเรียนสามารถสรุปนัยเป็นหลักทั่วไปเกี่ยวกับผลของแสงสว่างที่มีต่ออัตราการเจริญเติบโตของพืช เป็นต้น
6. การสรุปขยายอิง (Inferring) เป็นความสามารถในการสรุปนัยทั่วไปแล้วขยายออกนอกข้อมูลที่ศึกษา เช่น ศึกษาเฉพาะกลุ่มตัวอย่างได้ผลอย่างไรแล้วขยายอิงไปยังประชากรของกลุ่มตัวอย่างนั้นว่ามีผลแบบเดียวกัน นั่นคือ เป็นการเอาผลจากการศึกษากลุ่มตัวอย่างน้อย ๆ ขยายอิงผลไปสู่กลุ่มใหญ่ทั้งหมดว่าผลของมันเหมือนกับที่ศึกษากลุ่มน้อย ๆ จากตัวอย่าง
7. การวิเคราะห์ (Analyzing) เป็นความสามารถในการแยกแยะส่วนย่อยของสิ่งต่าง ๆ เพื่อดูความสำคัญ ความสัมพันธ์และหลักการของความเป็นไป ชื่อนี้คล้าย ๆ กับการวิเคราะห์ที่ผู้อื่นแยกแยะไว้แล้ว
8. การสังเคราะห์ (Synthesizing) เป็นความสามารถในการผสมผสานส่วนย่อยให้เกิดเป็นสิ่งใหม่ซึ่งมีความหมายใหม่ รูปใหม่ หรือโครงสร้างใหม่ที่แตกต่างไปจากเดิมโดยตรง ในระดับนี้เป็นระดับการสร้างสรรค์ สร้างสูตร กฎ และทฤษฎีใหม่ เรียกว่าขั้นสร้างสิ่งใหม่ขึ้น
9. การสร้างสมมุติฐาน (Hypothesizing) เป็นความสามารถในการตอบคำถามของปัญหา โดยการคาดหรือเดาก่อนอย่างใช้ปัญญา ดังนั้นสมมุติฐานจึงเป็นความเกี่ยวข้องของมโนภาพหรือตัวแปรอย่างน้อย 2 ตัวขึ้นไป เพื่อใช้เป็นฐานในการศึกษาค้นคว้าสิ่งที่เป็นปัญหา
10. การพยากรณ์ (Predicting) เป็นความสามารถในการทายผลที่จะเกิดภายภาคหน้าจากเงื่อนไขเดียวกันด้วยความแม่นยำ การพยากรณ์เป็นข้อความที่แสดงความสัมพันธ์ของกฎหลักการหรือทฤษฎีของเนื้อหาชุดใดชุดหนึ่งและเงื่อนไขอย่างใดอย่างหนึ่ง ตัวแปรทุกตัวไม่สามารถควบคุมและการทดสอบจะทำได้จนกระทั่งถึงเวลาหนึ่งในอนาคต
11. การประเมิน (Evaluating) เป็นความสามารถในการพิจารณาข้อมูลเพื่อที่จะตัดสินสรุปด้วยคุณธรรมหรือมีเกณฑ์ในการพิจารณาเปรียบเทียบ การประเมินอันนี้มองลักษณะเดียวกันกับของกลุ่มบลูม

บลูม (Bloom, 1976 : 21) ได้จำแนกองค์ประกอบของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านพุทธิพิสัย ออกเป็น 6 ประเภท ได้แก่

1. ความรู้ ความเข้าใจ (Knowledge) ได้แก่ พฤติกรรมความรู้ที่แสดงถึงการจดจำได้หรือระลึกได้
2. ความเข้าใจ (Comprehension) ได้แก่ พฤติกรรมความรู้ที่สามารถในการนำเอาความรู้ความจำไปดัดแปลงปรับปรุงเพื่อให้สามารถจับใจความ หรือเปรียบเทียบ ย่นย่อเรื่องราวได้
3. การนำไปใช้ (Application) ได้แก่ พฤติกรรมความรู้ที่สามารถในการนำเอาความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวใด ๆ ไปใช้ในสถานการณ์จริงหรือในสถานการณ์ที่คล้ายคลึงกันได้
4. การวิเคราะห์ (Analysis) ได้แก่ พฤติกรรมความรู้ที่สามารถจะแยกสิ่งของหรือเรื่องราวต่าง ๆ ออกเป็นส่วนย่อย ๆ ได้อย่างมีความหมาย และเห็นความสัมพันธ์ของส่วนย่อย ๆ เหล่านั้น
5. การสังเคราะห์ (Synthesis) ได้แก่ พฤติกรรมความรู้ที่แสดงถึงความสามารถในการรวบรวมความรู้ และข้อมูลต่าง ๆ เข้าด้วยกันอย่างมีระบบ เพื่อให้ได้แนวทางใหม่ ที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหาได้
6. การประเมินค่า (Evaluation) ได้แก่ พฤติกรรมความรู้ที่แสดงถึงความสามารถในการตัดสินคุณค่าของสิ่งของหรือทางเลือกได้อย่างถูกต้อง

จากการศึกษาการจำแนกองค์ประกอบของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของฮานนีย์ และไมเคิลลิส และบลูม มีองค์ประกอบคล้ายกัน ในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ยึดการตามแนวคิดของบลูม แต่เน้นในเรื่องการวิเคราะห์ (Analysis) พฤติกรรมความรู้ที่สามารถจะแยกสิ่งของหรือเรื่องราวต่าง ๆ ออกเป็นส่วนย่อย ๆ ได้อย่างมีความหมาย และเห็นความสัมพันธ์ของส่วนย่อย ๆ

การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นการวัดว่าผู้เรียนจะมีพฤติกรรมต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้น้อยเพียงใด เป็นการตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ของสมรรถภาพทางสมอง ซึ่งเป็นผลจากการฝึกอบรม

ไพศาล หวังพานิช (2543 : 137) กล่าวไว้ว่า การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสามารถวัดได้ 2 แบบ ตามจุดมุ่งหมายและลักษณะสาระที่สอน คือ

1. การวัดด้านปฏิบัติ เป็นการตรวจสอบระดับความสามารถในการปฏิบัติหรือทักษะของผู้เรียน โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถดังกล่าวในรูปของการกระทำจริงให้ออกเป็นผลงาน เช่น วิชาศิลปศึกษา พลศึกษา การช่าง เป็นต้น การวัดแบบนี้จึงต้องใช้ “ข้อสอบภาคปฏิบัติ” (Performance Test)

2. การวัดด้านเนื้อหา เป็นการตรวจสอบความสามารถเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา อันเป็น ประสิทธิภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมถึงพฤติกรรมความสามารถในด้านต่าง ๆ สามารถวัดได้ โดยใช้ “ข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์” (Achievement Test)

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2530 : 29 - 30) ได้กล่าวว่า การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็น การตรวจพฤติกรรมของผู้เรียนในด้านพุทธิพิสัยซึ่งเป็นการวัด 2 องค์ประกอบ ตามจุดมุ่งหมาย และลักษณะของวิชาที่เรียน ดังนี้

1. การวัดด้านการปฏิบัติ เป็นการตรวจสอบความรู้ความสามารถของผู้เรียนทางการ ปฏิบัติโดยให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง ได้ผลงานปรากฏออกมา ให้สามารถสังเกตและวัดได้ เช่น วิชาศิลปศึกษา พลศึกษา งานช่างฝีมือ งานประดิษฐ์ การวัดแบบนี้จึงต้องใช้ข้อสอบภาคปฏิบัติ (Performance Test) ซึ่งการประเมินผลจะพิจารณาที่การปฏิบัติ (Procedure) และผลงานที่ปฏิบัติ

2. การวัดในด้านเนื้อหา เป็นการตรวจสอบความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา (Content) รวมถึงพฤติกรรมความสามารถในด้านต่าง ๆ อันเป็นผลมาจากการจัดการเรียนรู้ โดยมี วิธีการสอนได้ 2 ลักษณะ คือ

2.1 การสอบปากเปล่า (Oral Test) การสอบแบบนี้จะทำเป็นรายบุคคล ซึ่งเป็นการสอบ ที่ต้องการดูแลเฉพาะอย่าง เช่น การสอบอ่านฟังเสียง การสอบสัมภาษณ์ ซึ่งต้องการดูแลการใช้ถ้อยคำ ในการตอบคำถาม รวมทั้งการแสดงความคิดเห็น และบุคลิกภาพต่าง ๆ เช่น การสอบปริญา นิพนธ์ ซึ่งต้องการวัดความรู้ความเข้าใจในเรื่องทำ ตลอดจนแง่มุมต่าง ๆ การสอบปากเปล่า สามารถ สอบวัดได้ละเอียดลึกซึ้ง และคำถามก็สามารถเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมได้ตามความต้องการ

2.2 การสอบแบบให้เขียนตอบ (Paper-Pencil or Written Test) เป็นวิธีการสอบวัด ที่ให้ผู้สอบเขียนเป็นตัวหนังสือตอบ ซึ่งมีรูปแบบการตอบอยู่ 2 แบบ คือ

2.2.1 แบบไม่จำกัดคำตอบ (Free Response Type) เป็นการสอบวัดโดยการให้ ใช้ข้อสอบอัตนัย หรือความเรียง (Essay Test)

2.2.2 แบบจำกัดคำถาม (Fixed Response Type) เป็นการสอบที่มีการกำหนด ขอบเขตของคำถามที่จะให้คำตอบหรือกำหนดคำตอบมาให้เลือก

จากการศึกษาการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสามารถวัดได้ 2 แบบ คือ การวัดด้านปฏิบัติ เป็นการตรวจสอบความรู้ความสามารถของผู้เรียนทางการปฏิบัติโดยให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง และการวัดด้านเนื้อหา เป็นการตรวจสอบความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา รวมถึง พฤติกรรมความสามารถในด้านต่าง ๆ โดยการสอบปากเปล่า การสอบแบบให้เขียนตอบ ในการ วิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวัดด้านเนื้อหา แบบจำกัดคำถามโดยกำหนดคำตอบมาให้เลือก

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 53) ได้แบ่งประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์เป็น 2 ประเภท คือ

1. แบบทดสอบอิงเกณฑ์ (Criterion Referenced Test) หมายถึง แบบทดสอบที่สร้างขึ้นตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม มีคะแนนจุดตัดหรือคะแนนเกณฑ์ สำหรับใช้ตัดสินว่าผู้สอบมีความรู้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้หรือไม่ การวัดตรงตามจุดประสงค์เป็นหัวใจสำคัญของข้อสอบในแบบทดสอบประเภทนี้

2. แบบทดสอบอิงกลุ่ม (Norm Referenced Test) หมายถึง แบบทดสอบที่มุ่งสร้างเพื่อวัดให้ครอบคลุมหลักสูตร จึงสร้างตามตารางวิเคราะห์หลักสูตร ความสามารถในการจำแนกผู้สอบตามความเก่ง อ่อน ได้ดี เป็นหัวใจสำคัญของข้อสอบในแบบทดสอบประเภทนี้ การรายงานผลการสอบอาศัยคะแนนมาตรฐาน ซึ่งเป็นคะแนนที่สามารถให้ความหมายแสดงถึงสถานภาพความสามารถของบุคคลนั้น เมื่อเปรียบเทียบกับบุคคลอื่น ๆ ที่ใช้เป็นกลุ่มเปรียบเทียบ

สมนึก ภัททิยธนี (2549 : 73) ได้แบ่งประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนออกเป็น 2 ชนิด คือ

1. แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้น (Teacher Made Test) หมายถึง แบบทดสอบที่มุ่งวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเฉพาะกลุ่มที่ครูสอน จะไม่นำไปใช้กับนักเรียนกลุ่มอื่น เป็นแบบทดสอบที่ใช้กันทั่ว ๆ ไปในโรงเรียน

2. แบบทดสอบมาตรฐาน (Standardized Test) หมายถึง แบบทดสอบที่มุ่งวัดผลสัมฤทธิ์เช่นเดียวกันกับแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้น แต่มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบคุณภาพต่าง ๆ ของนักเรียนที่ต่างกลุ่มกัน เช่น เปรียบเทียบคุณภาพของนักเรียนในโรงเรียนแห่งหนึ่งกับนักเรียนกลุ่มอื่น ๆ ทั่วประเทศ (แบบทดสอบมาตรฐานระดับชาติ) หรือกับนักเรียนกลุ่มอื่น ๆ ทั่วจังหวัด (แบบทดสอบมาตรฐานระดับจังหวัด) เป็นต้น

จากแนวทางการแบ่งประเภทแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ดังกล่าว ได้แบ่งออกเป็นแบบทดสอบอิงเกณฑ์และแบบทดสอบอิงกลุ่ม นอกจากนั้นยังแบ่งเป็นแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นและแบบทดสอบมาตรฐาน ซึ่งมีจุดหมายเดียวกันคือเพื่อวัดความรู้นักเรียน เนื่องจากครูต้องทำหน้าที่วัดผลนักเรียน คือ เขียนข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในสาระที่ตนสอนเกี่ยวข้อง โดยตรงกับแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้น ดังนั้นในที่นี้จะกล่าวถึงแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ประเภทที่ครูสร้าง

สมนึก ภัททิยธนี (2549 : 73 - 79) ได้แบ่งประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ครูสร้างขึ้นเป็น 6 ประเภท ดังนี้

1. ข้อสอบแบบความเรียงหรืออัตนัย (Subjective or Essay) เป็นข้อสอบที่มีเฉพาะคำถามแล้วให้นักเรียนเขียนคำตอบอย่างเสรี เขียนบรรยายตามความรู้ และข้อคิดเห็นของตน

2. ข้อสอบแบบกาถูก-ผิด (True-false Test) เป็นข้อสอบแบบเลือกตอบที่มีตัวเลือก 2 ตัวเลือก แต่ละตัวเลือกดังกล่าวเป็นแบบคงที่ และมีความสามารถตรงกันข้าม เช่น ถูก-ผิด ใช่-ไม่ใช่ จริง-ไม่จริง เหมือนกัน-ต่างกัน เป็นต้น

3. ข้อสอบแบบเติมคำ (Completion Test) เป็นข้อสอบที่ประกอบด้วยประโยคหรือข้อความที่ยังไม่สมบูรณ์แล้วให้ผู้ตอบเติมคำหรือประโยค หรือข้อความลงในช่องว่างที่เว้นไว้ เพื่อให้มีใจความสมบูรณ์และถูกต้อง

4. ข้อสอบแบบตอบสั้น ๆ (Short Answer Test) ข้อสอบแบบนี้คล้ายกับข้อสอบแบบเติมคำ แต่แตกต่างกันที่ข้อสอบแบบตอบสั้น ๆ เขียนเป็นประโยคคำถามที่สมบูรณ์แล้วให้ผู้ตอบเขียนตอบ คำตอบที่ต้องการจะสั้นและกะทัดรัดได้ใจความสมบูรณ์ ไม่ใช่เป็นการบรรยายแบบข้อสอบความเรียงหรืออัตนัย

5. ข้อสอบแบบจับคู่ (Matching Test) เป็นข้อสอบเลือกตอบชนิดหนึ่ง โดยมีคำหรือข้อความแยกออกเป็น 2 ชุด แล้วให้ผู้ตอบเลือกจับคู่ ว่าแต่ละข้อความในชุดหนึ่ง (ตัวขึ้น) จะจับคู่คำหรือข้อความใดในอีกชุดหนึ่ง (ตัวเลือก) ซึ่งมีความสัมพันธ์กันอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ผู้ออกข้อสอบกำหนดไว้

6. ข้อสอบแบบเลือกตอบ (Multiple Test) ลักษณะทั่วไป คำถามแบบเลือกตอบโดยทั่วไปจะประกอบด้วย 2 ตอน คือ ตอนนำหรือคำถาม (Stem) กับตัวเลือก (Choice) ในตอนเลือกนี้จะประกอบด้วย ตัวเลือกที่เป็นคำตอบถูกและตัวเลือกที่เป็นตัวลวงปกติจะมีคำถามที่กำหนดให้นักเรียนพิจารณา แล้วหาตัวเลือกที่ถูกต้องมากที่สุดเพียงตัวเดียวจากตัวลวงอื่นๆ และคำถามแบบเลือกตอบที่ดี นิยมใช้ตัวเลือกที่ใกล้เคียงกัน ดูเผิน ๆ จะเห็นว่าทุกตัวเลือกถูกหมดแต่ความจริงมีน้ำหนักความถูกมากน้อยต่างกัน

จากการศึกษาประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทำให้เห็นว่าครูผู้สอนจะเลือกออกข้อสอบประเภทใดนั้นต้องพิจารณาความเหมาะสมของแบบทดสอบกับเนื้อหาหรือตัวชี้วัดในการเรียน ซึ่งในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยพลเมืองดี ในระบอบประชาธิปไตย สารหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม โดยเลือกใช้แบบทดสอบแบบอิงเกณฑ์วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเป็นแบบเลือกตอบ (Multiple Test) มี 4 ตัวเลือก ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยต่างประเทศ

งานวิจัยต่างประเทศที่ศึกษาเกี่ยวกับความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้ ที่ผู้วิจัยศึกษารวบรวมไว้ มีดังนี้

กู๊ดแมน (Goodman. 1990 : Abstract) ได้รวบรวมการฝึกปฏิบัติเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์และส่งเสริมการแสดงออก โดยผ่านการเขียนอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับ 2 - 6 ที่มีความคิดและทักษะการจัดระบบต่ำ จำนวน 6 คน โดยใช้ครูทำการฝึก 3 คน และมีครู 1 คน เป็นผู้ให้การแนะนำในการใช้เทคนิคระดมสมอง การกำหนดโครงร่าง และการร่างเรื่อง จากการวิเคราะห์ตัวอย่างการเขียนของนักเรียน พบว่า นักเรียนมีการปรับปรุงการเขียนของตนในทางที่ดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อได้รับการฝึกอย่างมีโครงสร้าง และแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการสอนนักเรียนที่ประสบความสำเร็จในการเขียน โดยการสอนทีละขั้น นอกจากนี้ นักเรียนยังได้เรียนรู้ที่จะคิดอย่างมีระบบ และที่การวางแผนมากขึ้น

ลัมพकिन (Lumpkin. 1991 : 3694-A) ได้ศึกษาผลการสอนทักษะการคิดวิเคราะห์ที่มีต่อความสามารถ ด้านการคิดวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความอดทนในเนื้อหาวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนเกรด 5 และเกรด 6 ผลการศึกษาพบว่า เมื่อได้สอนทักษะการคิดแล้วนักเรียนเกรด 5 และเกรด 6 มีความสามารถการคิดวิเคราะห์ไม่แตกต่างกัน กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมที่เป็นนักเรียนเกรด 5 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคงทนในเนื้อหาวิชาสังคมศึกษาไม่แตกต่างกัน ส่วนกลุ่มทดลองที่เป็นนักเรียนเกรด 6 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในเนื้อหาวิชาสังคมศึกษาสูงกว่ากลุ่มควบคุม

สลาเตอร์ (Slater. 1993 : 2528-A; อ้างถึงใน ปัทมา แดงเที่ยง. 2545 : 26) มีความสนใจในการศึกษาวิชาดาราศาสตร์ โดยเขาได้ศึกษาประสิทธิภาพของวิธีการสอนแบบคอนสตรัคติวิซึมในการศึกษาวิชาดาราศาสตร์ของครูในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 25 คน โดยใช้เวลาศึกษา 15 สัปดาห์ ตามหลักสูตรวิชาดาราศาสตร์ พบว่า เทคนิคและการเรียนการสอนแบบคอนสตรัคติวิซึม สามารถช่วยสร้างประสิทธิภาพการเรียนรู้ได้ดีขึ้น

โรสแมน (Rosman. 1996 : Abstract) ได้ทำการศึกษาการคิดแบบวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 คิดแบบวิเคราะห์มากกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และยังพบต่อไปอีกว่า การคิดแบบวิเคราะห์มีความสัมพันธ์ในทางลบ กับแบบทดสอบวัดสติปัญญาของเวชลอร์ (Wechsler Intelligent Scale for Children) ในฉบับเต็มภาพให้สมบูรณ์ การจัดเรียงรูป แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับแบบทดสอบที่เกี่ยวข้องด้านภาษา นอกจากนี้การคิดวิเคราะห์ยังมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นตามอายุ และมีความสัมพันธ์กับความพร้อมการเรียนรู้และแรงจูงใจอีกด้วย

งานวิจัยในประเทศ

งานวิจัยในประเทศที่ศึกษาเกี่ยวกับความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้ ที่ผู้วิจัยศึกษารวบรวมไว้ มีดังนี้

กนกอร กวานสุพรรณ (2547 : 102) ได้ศึกษาผลของการใช้กระบวนการเรียนการสอนตามแนวคิดการสร้างความรู้ด้วยตนเองที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมและความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผลเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านยอดชาดวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กระบวนการเรียนการสอนตามแนวคิดการสร้างความรู้ด้วยตนเองมีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กระบวนการเรียนการสอนตามแนวคิดการสร้างความรู้ด้วยตนเองมีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าร้อยละ 70 3) นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กระบวนการเรียนการสอนตามแนวคิดการสร้างความรู้ด้วยตนเองมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผลเชิงวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4) นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กระบวนการเรียนการสอนตามแนวคิดการสร้างความรู้ด้วยตนเอง มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผลเชิงวิเคราะห์สูงกว่าร้อยละ 60

วาสนา แคนโพธิ์ (2548 : 79) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาผลการสอนโดยให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคม และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอน โดยให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พิชญ์ คำปิ่น (2548 : 90) ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาผลการสอนโดยให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคม และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศักดา เดชมา (2549 : 73) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ในวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ชั้นปีที่ 1 ที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการสร้างความรู้ด้วยตนเอง จากกลุ่มที่เรียน โดยการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ผลการศึกษาพบว่า ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการสร้าง

ความรู้ด้วยตนเอง แตกต่างจากนักเรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนที่เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นการสร้างความรู้ด้วยตนเอง มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ในวิชาวิทยาศาสตร์สูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

งามนิษฐ์ ทองน้อย (2552 : 88 - 89) ได้ศึกษาผลของการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมและความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แผนการจัดการเรียนรู้แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบวัดความสามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 40 คน จากโรงเรียนวัดรวก จำนวน 20 คน และโรงเรียนวัดบางอ้อยช้าง จำนวน 20 คนใช้เวลาทดลอง 7 สัปดาห์ ผลการศึกษาพบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อุไรวรรณ บุญเต็ม (2553 : 98 - 99) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ซิม เรื่อง เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ 84.17/83.63 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนด ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น มีค่าเท่ากับ 0.7345 แสดงว่าผู้เรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียน คิดเป็นร้อยละ 73.45 นักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ซิม มีความคงทนในการเรียนรู้และมีความพึงพอใจโดยรวมระดับมากที่สุด

ทองปิ่น สอนเอี่ยม (2553 : 105) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาพฤติกรรมการสร้างองค์ความรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยรูปแบบการสอนตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการสร้างองค์ความรู้ของนักเรียนหลังจากได้รับการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับปฏิบัติได้ดีมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 โดยนักเรียนสามารถจำแนกข้อมูลเป็นหมวดหมู่ และอธิบายเปรียบเทียบความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ที่ได้รับ ปฏิบัติได้ดีมาก โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.39 และ 4.21 ซึ่งสูงกว่าวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้

เขาวมาลัย ดิษโสภ (2554 : 120 - 121) ได้ทำการวิจัยการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 83.88/79.67 และ 83.88/80.83 มีดัชนีประสิทธิผลที่วิเคราะห์จากคะแนน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าเท่ากับ 0.6654 มีดัชนีประสิทธิผลที่วิเคราะห์ จากคะแนนแบบทดสอบความสามารถในการคิดวิเคราะห์มีค่าเท่ากับ 0.6394 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 0.5 ขึ้นไป เป็นค่าดัชนีประสิทธิผลที่ใช้ได้ และนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์เพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ยุทธกรณ์ ก่อศิลป์ (2555 : 91) ได้ทำการวิจัยการพัฒนาความสามารถในการสร้าง องค์ความรู้ด้วยตนเองและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ โดยใช้ เทคนิคแผนผังทางปัญญา รายวิชา ส32103 สังคมศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/16 โรงเรียนร้อยเอ็ดวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนจำนวนร้อยละ 84.84 ของนักเรียนทั้งหมด มีคะแนนความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ โดยใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญาคิดเป็นร้อยละ 84.50 ของคะแนนเต็ม และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คิดเป็นร้อยละ 83.02 ของคะแนนเต็ม ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ นักเรียนร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 80 ขึ้นไป

นารัตกษณ์ ชีระวัฒนะชาติ (2556 : 144 - 145) ได้ศึกษาผลของการใช้ชุดกิจกรรม การเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า 1) เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง พลเมืองดี โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้าง องค์ความรู้ด้วยตนเอง ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน (E_1/E_2) เท่ากับ 83.10/81.15 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 จำนวน 7 ชุด 2) คุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนวิชาสังคม เรื่องพลเมืองดี โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน ตามแนวทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคม เรื่อง พลเมืองดี โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน ตามแนวทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่กล่าวมาทั้งต่างประเทศและในประเทศ สรุปได้ว่าการจัดกิจกรรม ให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิดวิเคราะห์ คิดหาเหตุผลด้วยตนเองตามแนวทฤษฎีกระบวนการสร้างความรู้ นั้น สามารถเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำวิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้มาใช้เพื่อพัฒนา

ความสามารถการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายที่กำหนดไว้

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีขั้นตอนในการดำเนินการดังต่อไปนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ที่กำลังเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 มี 17 ห้องเรียน จำนวน 757 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสฤติเดช สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ที่กำลังเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวน 96 คน ได้มาจากวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) ของพรณี ลีกิจวัฒน์นะ (2553 : 167) โดยมีวิธีการดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดให้โรงเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม ใช้วิธีสุ่มอย่างง่ายโดยการจับสลาก ได้โรงเรียนสฤติเดช

ขั้นที่ 2 กำหนดให้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม ใช้วิธีสุ่มอย่างง่ายโดยการจับสลาก 2 ห้องเรียน ได้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/7 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/8

ขั้นที่ 3 ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายโดยการจับสลากเลือกวิธีการจัดการเรียนรู้ ได้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/7 เป็นกลุ่มทดลอง ได้รับจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้ จำนวน 48 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/8 เป็นกลุ่มควบคุม ได้รับจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร จำนวน 48 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้ เรื่อง พลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 8 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 16 ชั่วโมง
2. แผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร เรื่อง พลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 8 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 16 ชั่วโมง
3. แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เป็นแบบทดสอบชนิดปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ
4. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง พลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย เป็นแบบทดสอบชนิดปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้ หน่วยพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังนี้
 - 1.1 ศึกษาหนังสือ ตำรา และเอกสารที่เกี่ยวกับการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้
 - 1.2 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หน่วยพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย สาระที่ 2 : หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม มาตรฐาน ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข และมาตรฐาน ส 2.2 เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธาและธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
 - 1.3 ศึกษาหนังสือ ตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้
 - 1.4 ศึกษาขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้ ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้
 - 1.4.1 ขึ้นแนะนำ เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนจะรับรู้ถึงจุดมุ่งหมายของบทเรียนและเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้จากการสร้างของครูผู้สอน
 - 1.4.2 ขึ้นทบทวนความรู้เดิม เป็นขั้นที่ผู้เรียนได้แสดงออกถึงความรู้ ความเข้าใจเดิมที่มีอยู่ในเรื่องที่กำลังจะเรียนรู้

1.4.3 ขั้นปรับเปลี่ยนความคิด เป็นขั้นที่สำคัญของการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการสร้างความรู้ที่ประกอบด้วยขั้นตอนย่อยดังนี้

- 1) สร้างความกระจำและการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกันและกัน
- 2) สร้างความคิดใหม่จากการอภิปรายร่วมกันและสาธิตแสดงให้เห็น จนทำให้ผู้เรียนสามารถกำหนดความคิดหรือความรู้ใหม่ได้
- 3) การประเมินความคิดใหม่ โดยการทดลองหรือใช้กระบวนการคิดคิดอย่างไตร่ตรองลึกซึ้ง และประเมินคุณค่า
- 4) การนำความคิดไปใช้ ผู้เรียนมีโอกาสได้ใช้ความคิด หรือความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาการเรียนรู้อย่างมีความหมาย

1.4.4 ขั้นทบทวน เป็นขั้นตอนสุดท้ายที่ผู้เรียนจะได้ทบทวนความคิด ความเข้าใจ โดยการเปรียบเทียบระหว่างความคิดเดิมกับความคิดใหม่

1.5 กำหนดเนื้อหา เวลาเรียน และกิจกรรมที่นำมาออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ การเรียนรู้ การวัดและประเมินผล โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ แผนละ 2 ชั่วโมง ซึ่งแต่ละแผนมีองค์ประกอบดังนี้

1.5.1 มาตรฐานการเรียนรู้

1.5.2 สาระสำคัญ

1.5.3 สาระการเรียนรู้

1.5.4 จุดประสงค์การเรียนรู้

1.5.5 กิจกรรมการเรียนรู้

1.5.6 สื่อการเรียนการสอน/แหล่งเรียนรู้

1.5.7 การวัดและประเมินผล

1.6 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้ หน่วยพลเมืองดี ในระบอบประชาธิปไตย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 8 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมเป็นเวลา 16 ชั่วโมง

1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อ พิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมทั้งทางภาษา เนื้อหา และความเที่ยงตรง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

1.8 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน (ภาคผนวก ก ลำดับที่ 1 - 5) พิจารณาตรวจสอบความเหมาะสม เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและ

ความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์ เนื้อหาและการจัดกิจกรรมเรียนรู้ (IOC) โดยมีค่าเท่ากับ 1.00

1.9 จัดพิมพ์และนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้กับกลุ่มทดลอง

2. การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร หน่วยพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาหนังสือ ตำรา และเอกสารที่เกี่ยวกับการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

2.2 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หน่วยพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย สาระที่ 2 : หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม มาตรฐาน ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข และมาตรฐาน ส 2.2 เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2.3 ศึกษาขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร ซึ่งมี 3 ขั้นตอน ดังนี้

2.3.1 ขันนำเข้าสู่บทเรียน ครูทบทวนความรู้เดิมและแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ พร้อมทั้งดึงนักเรียนเข้าสู่เนื้อหาใหม่ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย

2.3.2 ขันการจัดการเรียนรู้ ครูดำเนินการให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ในบทเรียนที่ต้องการ โดยกิจกรรมดังกล่าวเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยครูต้องคำนึงถึงความเหมาะสมกับวัยและความแตกต่างของนักเรียน

2.3.3 ขันสรุปและประเมินผล ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปหลักการและสาระที่เรียนร่วมกันตรวจสอบว่านักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาใหม่อย่างไร บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่

2.4 กำหนดเนื้อหา เวลาเรียน และกิจกรรมที่นำมาออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ แผนละ 2 ชั่วโมง ซึ่งแต่ละแผนมีองค์ประกอบดังนี้

2.4.1 มาตรฐานการเรียนรู้

2.4.2 สาระสำคัญ

2.4.3 สาระการเรียนรู้

2.4.4 จุดประสงค์การเรียนรู้

2.4.5 กิจกรรมการเรียนรู้

2.4.6 สื่อการเรียนการสอน/แหล่งเรียนรู้

2.4.7 การวัดและประเมินผล

2.5 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร หน่วยพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 8 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมเป็นเวลา 16 ชั่วโมง

2.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมทั้งทางภาษา เนื้อหา และความเที่ยงตรง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

2.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน (ภาคผนวก ก ลำดับที่ 1 - 5) พิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์ เนื้อหาและการจัดกิจกรรมเรียนรู้ (IOC) โดยมีค่าเท่ากับ 1.00

2.8 จัดพิมพ์และนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้กับกลุ่มควบคุม

3. การสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ หน่วยพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย ผู้วิจัยมีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

3.1 ศึกษาหลักสูตร คู่มือครูกระทรวงศึกษาธิการ ตำราเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล จากหนังสือ “วิธีการวิจัยทางการศึกษา” หนังสือ “หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา” เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการคิดวิเคราะห์

3.2 วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เกี่ยวกับสาระการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ ที่ใช้ในการทดลองเพื่อสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์

3.3 สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ หน่วยพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย ให้ครอบคลุมเนื้อหาและตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้ ลักษณะของแบบวัดเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ให้ครอบคลุมสาระ และพฤติกรรมที่ต้องการวัด จำนวน 60 ข้อ

3.4 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ หน่วยพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย ที่สร้างเสร็จแล้วไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา และความครอบคลุมของคำถาม เพื่อปรับปรุงแก้ไข

3.5 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน (ภาคผนวก ก ลำดับที่ 3 - 7) พิจารณาเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องกับการคิดวิเคราะห์ ความถูกต้องและเหมาะสมของตัวเลือก โดยนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบและการคิดวิเคราะห์ (IOC) ซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง 0.08 - 1.00

3.6 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ หน่วยพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียน โรงเรียนอนุบาลจันทบุรี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 30 คน ที่เรียน หน่วยพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย มาแล้ว

3.7 ตรวจสอบคำตอบแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ หน่วยพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย โดยข้อที่ตอบถูกให้ 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิดให้ 0 คะแนน นำผลคะแนนการทดสอบมาวิเคราะห์เป็นรายข้อ เพื่อหาค่าความยากง่าย (p) มีค่าตั้งแต่ 0.53 - 0.67 และค่าอำนาจจำแนก (r) มีค่าตั้งแต่ 0.42 - 1.00 แล้วคัดเลือกข้อสอบมาจำนวน 30 ข้อ มาทำการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร KR 20 (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 130 - 137) ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.98

3.8 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ที่มีคุณภาพ ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง

4. การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย ผู้วิจัยมีขั้นตอนการสร้างและวิธีการหาคุณภาพ ดังนี้

4.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากเอกสาร ตำรา หนังสือและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.2 วิเคราะห์สาระการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ แล้วนำไปสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย ลักษณะของแบบวัดเป็นปรนัยชนิดข้อสอบแบบเลือกตอบชนิด 4 ตัวเลือก ให้ครอบคลุมสาระ และพฤติกรรมที่ต้องการวัดจำนวน 60 ข้อ

4.3 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย ที่สร้างเสร็จแล้วไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา และความครอบคลุมของคำถาม เพื่อปรับปรุงแก้ไข

4.4 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน (ภาคผนวก ก ลำดับที่ 3 - 7) พิจารณาเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง โดยนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์ เนื้อหา (IOC) ซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00

4.5 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียน โรงเรียนอนุบาลจันทบุรี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 30 คน ที่เรียน หน่วยพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย มาแล้ว

4.6 ตรวจสอบคำตอบแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยพลเมืองดีในระบบอบประชาธิปไตย โดยข้อที่ตอบถูกให้ 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิดให้ 0 คะแนน นำผลคะแนนการทดสอบมาวิเคราะห์เป็นรายข้อ เพื่อหาค่าความยากง่าย (p) มีค่าตั้งแต่ 0.45 - 0.77 และค่าอำนาจจำแนก (r) มีค่าตั้งแต่ 0.28 - 1.00 แล้วคัดเลือกข้อสอบมาจำนวน 40 ข้อ มาทำการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร KR 20 (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 130 - 137) ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.98

4.7 นำแบบทดสอบที่มีคุณภาพ ไปทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง พลเมืองดีในระบบอบประชาธิปไตย กับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ตาราง 4 แสดงขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล	ระยะเวลา	
	08.30-10.30 น. กลุ่มควบคุม	12.30-14.30 น. กลุ่มทดลอง
1. จัดปฐมนิเทศเพื่อทำความเข้าใจกับนักเรียนถึงกระบวนการเรียน บทบาทของนักเรียนเป้าหมายของการเรียน และวิธีประเมินผลของการทดลองในครั้งนี้	12 มกราคม 58	12 มกราคม 58
2. ผู้วิจัยทดสอบก่อนเรียนกับกลุ่มตัวอย่างใช้เวลาทดสอบ 1 ชั่วโมง		
3. ผู้วิจัยสอนนักเรียนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น จำนวน 8 แผน 16 ชั่วโมง		
แผนที่ 1 เรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน	13 มกราคม 58	13 มกราคม 58
แผนที่ 2 เรื่องการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม	14 มกราคม 58	14 มกราคม 58
แผนที่ 3 เรื่องมารยาทไทย	15 มกราคม 58	15 มกราคม 58
แผนที่ 4 เรื่องวัฒนธรรมที่แตกต่าง	19 มกราคม 58	19 มกราคม 58
แผนที่ 5 เรื่องข้อมูล ข่าวสารและเหตุการณ์	20 มกราคม 58	20 มกราคม 58
แผนที่ 6 เรื่องรัฐบาลและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	21 มกราคม 58	21 มกราคม 58

ตาราง 4 (ต่อ)

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล	ระยะเวลา	
	08.30-10.30 น. กลุ่มทดลอง	12.30-14.30 น. กลุ่มควบคุม
แผนที่ 7 เรื่องกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย	22 มกราคม 58	22 มกราคม 58
แผนที่ 8 เรื่องการเลือกตั้งตามระบอบ ประชาธิปไตย	23 มกราคม 58	23 มกราคม 58
4. ทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบชุดเดิมที่ใช้ ทดสอบก่อนเรียน	26 มกราคม 58	26 มกราคม 58
5. ตรวจสอบผลการทดสอบแล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ ด้วยวิธีการทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน	27-31 มกราคม 58	27-31 มกราคม 58

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. เปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียนระหว่างกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้กับกลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรโดยการทดสอบค่าที่ (t-test) แบบ Independent
2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนระหว่างกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้กับกลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรโดยการทดสอบค่าที่ (t-test) แบบ Independent

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพื้นฐาน

1. ค่าเฉลี่ย (Mean)
2. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

1. หากค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับพฤติกรรมที่ต้องการวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ โดยพิจารณาหาค่าความสอดคล้อง (IOC) (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 117)

2. หาค่าความยากง่าย (p)
3. หาค่าอำนาจจำแนก (r)
4. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยใช้สูตร KR - 20 ของ
คูคเตอร์ ริชาร์ดสัน (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 130 - 137)

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

สถิติที่ใช้เปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลัง
การทดลอง ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม คือ สถิติทดสอบค่าที (t-test) แบบ Independent

บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้ที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

\bar{X}	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	การทดสอบที (t – test)
*	แทน	ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
P	แทน	ความน่าจะเป็นของค่าสถิติ

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอเป็นตอน ๆ ดังนี้

ตอนที่ 1 การเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้กับการเรียนรู้ตามหลักสูตร

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้กับการเรียนรู้ตามหลักสูตร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้กับการเรียนรู้ตามหลักสูตร

ตาราง 5 แสดงผลการเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้กับการเรียนรู้ตามหลักสูตร

กลุ่มตัวอย่าง	N	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	t	P
ก่อนเรียน						
กลุ่มทดลอง (กระบวนการสร้างความรู้)	48	30	19.02	2.88		
กลุ่มควบคุม (ตามหลักสูตร)	48	30	19.00	3.07	.034	.973
หลังเรียน						
กลุ่มทดลอง (กระบวนการสร้างความรู้)	48	30	23.56	2.27		
กลุ่มควบคุม (ตามหลักสูตร)	48	30	22.00	1.78	3.740*	.000

*P < .05

จากตาราง 5 แสดงว่า หลังจากได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้ นักเรียนมีค่าเฉลี่ยความสามารถในการคิดวิเคราะห์เท่ากับ 23.56 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.27 และหลังการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร ค่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการคิดวิเคราะห์เท่ากับ 22.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.78 จึงสรุปได้ว่านักเรียนกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการเรียนรู้ตามหลักสูตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 3.740, p = .000$)

ตาราง 6 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียนของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้กับการเรียนรู้ตามหลักสูตร

ด้าน	คะแนนความสามารถในการคิดวิเคราะห์ หลังเรียน			
	กลุ่มทดลอง (กระบวนการสร้างความรู้)		กลุ่มควบคุม (ตามหลักสูตร)	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
การวิเคราะห์เนื้อหา	8.48	0.58	7.70	0.74
การวิเคราะห์ความสัมพันธ์	7.10	0.51	6.87	0.56
การวิเคราะห์หลักการ	7.97	0.48	7.41	0.64

จากตาราง 6 แสดงว่า คะแนนความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้กับการเรียนรู้ตามหลักสูตร กลุ่มทดลองเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สรุปได้ว่าด้านวิเคราะห์เนื้อหา มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 8.48$, S.D. = 0.58) รองลงมาคือ ด้านการวิเคราะห์หลักการ ($\bar{X} = 7.97$, S.D. = 0.48) และด้านการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ($\bar{X} = 7.10$, S.D. = 0.51) เป็นลำดับสุดท้าย

คะแนนความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้กับการเรียนรู้ตามหลักสูตร กลุ่มควบคุมเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สรุปได้ว่าด้านวิเคราะห์เนื้อหา มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 7.70$, S.D. = 0.74) รองลงมาคือ ด้านการวิเคราะห์หลักการ ($\bar{X} = 7.41$, S.D. = 0.64) และด้านการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ($\bar{X} = 6.87$, S.D. = 0.56) เป็นลำดับสุดท้าย

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้กับการเรียนรู้ตามหลักสูตร

ตาราง 7 แสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้กับการเรียนรู้ตามหลักสูตร

กลุ่มตัวอย่าง	N	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	t	P
ก่อนเรียน						
กลุ่มทดลอง (กระบวนการสร้างความรู้)	48	40	22.39	3.70	.523	.602
กลุ่มควบคุม (ตามหลักสูตร)	48	40	22.00	3.71		
หลังเรียน						
กลุ่มทดลอง (กระบวนการสร้างความรู้)	48	40	30.83	3.02	3.146*	.002
กลุ่มควบคุม (ตามหลักสูตร)	48	40	28.97	2.74		

*P < .05

จากตาราง 7 แสดงว่า หลังจากได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้ นักเรียนมีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเท่ากับ 30.83 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.02 และหลังการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร ค่าคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเท่ากับ 28.97 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.74 จึงสรุปได้ว่านักเรียนกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้ มีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการเรียนรู้ตามหลักสูตร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 3.146, p = .002$)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้ที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งสามารถสรุป อภิปรายผล พร้อมทั้งข้อเสนอแนะดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. การอภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้กับการเรียนรู้ตามหลักสูตร
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้กับการเรียนรู้ตามหลักสูตร

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ที่กำลังเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 มี 17 ห้องเรียน จำนวน 757 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสฤติเดช สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ที่กำลังเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวน 96 คน ได้มาจากวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) ของพรณี ลิกิจวัฒน์ (2553 : 167) โดยมีวิธีการ ดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดให้โรงเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม ใช้วิธีสุ่มอย่างง่ายโดยการจับสลาก ได้โรงเรียนสฤติเดช

ขั้นที่ 2 กำหนดให้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม ใช้วิธีสุ่มอย่างง่ายโดยการจับสลาก 2 ห้องเรียน ได้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/7 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/8

ขั้นที่ 3 ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายโดยการจับสลากเลือกวิธีการจัดการเรียนรู้ ได้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/7 เป็นกลุ่มทดลอง ได้รับความรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้ จำนวน 48 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/8 เป็นกลุ่มควบคุม ได้รับความรู้ตามหลักสูตร จำนวน 48 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้ หน่วยพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยผู้วิจัยได้สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้ จำนวน 8 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 16 ชั่วโมง
2. แผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร หน่วยพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยผู้วิจัยได้สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร จำนวน 8 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 16 ชั่วโมง
3. แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ หน่วยพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย โดยผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เป็นแบบทดสอบชนิดปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ
4. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย โดยผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบทดสอบชนิดปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ดังนี้

1. จัดปฐมนิเทศเพื่อความเข้าใจกับนักเรียนถึงกระบวนการเรียน บทบาทของนักเรียน เป้าหมายของการเรียน และวิธีประเมินผลของการทดลองในครั้งนี้
2. ผู้วิจัยทดสอบก่อนเรียนกับกลุ่มตัวอย่างใช้เวลาทดสอบ 1 ชั่วโมง
3. ผู้วิจัยสอนนักเรียนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น จำนวน 8 แผน 16 ชั่วโมง
4. ทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบชุดเดิมที่ใช้ทดสอบก่อนเรียน
5. ตรวจสอบผลการทดสอบแล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ ด้วยวิธีการทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. นำคะแนนจากการเก็บรวบรวมข้อมูล มาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์
2. เปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียนระหว่างกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้กับกลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรโดยการทดสอบค่าที (t-test) แบบ Independent
3. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนระหว่างกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้กับกลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรโดยการทดสอบค่าที (t-test) แบบ Independent

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยไว้ดังนี้

1. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน หลังได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้ สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน หลังได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้ สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้ที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยอภิปรายผลจากข้อค้นพบในการวิจัยครั้งนี้ดังต่อไปนี้

1. การเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียนระหว่างกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้กับกลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร สรุปได้ว่าหลังจากนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้มีค่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการคิดวิเคราะห์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียน

ได้ฝึกคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ เป็นขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นแนะนำ เป็นขั้นตอนที่นักเรียนจะรับรู้ถึงจุดหมายของบทเรียนและเกิดแรงจูงใจในการเรียนจากการสร้างของครูผู้สอน 2) ขั้นทบทวนความรู้เดิม เป็นขั้นที่นักเรียนได้แสดงออกถึงความรู้ ความเข้าใจเดิมที่มีอยู่ในเรื่องที่กำลังจะเรียน โดยครูถามคำถามต่าง ๆ เพื่อเป็นการกระตุ้นความคิด 3) ขั้นปรับเปลี่ยนความคิด เป็นขั้นที่สำคัญของการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการสร้างความรู้ที่ประกอบด้วยขั้นตอนย่อย ๆ คือ ขั้นสร้างความกระจำและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันและกันเพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะการคิดขั้นสร้างความคิดใหม่จากการอภิปรายร่วมกันและสาธิตแสดงให้เห็นจนทำให้นักเรียนสามารถกำหนดความคิดหรือความรู้ใหม่ขึ้นได้ ขั้นการประเมินความคิดใหม่ นักเรียนใช้กระบวนการคิดคิดอย่างไตร่ตรองลึกซึ้งและประเมินคุณค่า ขั้นการนำความคิดไปใช้ นักเรียนสามารถนำความคิดหรือความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาการเรียนรู้อื่นๆไปใช้ได้เกิดประโยชน์อย่างมีความหมาย และ 4) ขั้นทบทวน เป็นขั้นตอนสุดท้ายที่นักเรียนจะได้ทบทวนความคิด ความเข้าใจ โดยการเปรียบเทียบระหว่างความคิดเดิมกับความคิดใหม่ ซึ่งในแต่ละขั้นตอนได้สอดแทรกให้นักเรียนได้จำแนกแยกแยะองค์ประกอบของสิ่งใดสิ่งหนึ่งออกเป็นส่วน ๆ ว่ามาจากอะไร มีองค์ประกอบอะไรบ้างประกอบขึ้นมาได้อย่างไร ระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้น เพื่อค้นหาสาเหตุที่แท้จริงของสิ่งที่เกิดขึ้นโดยสังเกตได้จากผลงานของนักเรียนซึ่งมีการพัฒนาในการคิด โดยเขียนอย่างมีการจำแนกแยกแยะองค์ประกอบ เชื่อมโยงสัมพันธ์กันเชิงเหตุผลอย่างหลากหลายขึ้นเรื่อย ๆ แสดงว่า การที่นักเรียนได้ทำกิจกรรมซ้ำ ๆ ทำให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ได้ดีขึ้น ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของวาสนา แคนโพธิ์ (2548 : 79) ที่พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของพิชญา คำปิ่น (2548 : 90) ที่พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ในแต่ละองค์ประกอบ ซึ่งประกอบด้วย การวิเคราะห์เนื้อหา การวิเคราะห์ความสัมพันธ์และการวิเคราะห์หลักการ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยด้านความสามารถในการคิดวิเคราะห์เนื้อหามากที่สุด รองลงมาคือความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลักการและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ทั้งนี้เนื่องมาจากการวิเคราะห์เนื้อหาเป็นความสามารถในการแยกแยะหาส่วนประกอบของเนื้อหาข้อความ เหตุการณ์หรือข้อว่าสิ่งใดเป็นจริง สิ่งใดเป็นเท็จ สิ่งใดจำเป็น สิ่งใดสำคัญ สิ่งใดมีบทบาทมากที่สุด และจากเนื้อหาผู้วิจัยได้ยกตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตประจำวัน ทำให้นักเรียนสนใจเรียน สนุกกับการแยกแยะเป็นผลให้นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยภาพรวมมากที่สุด ในขณะที่เดียวกัน

การคิดวิเคราะห์หลักการเป็นการคิดที่สลับซับซ้อน มีขั้นตอนมากขึ้น เพราะนักเรียนต้องวิเคราะห์หลักความสัมพันธ์ส่วนสำคัญในเรื่องนั้นว่าสัมพันธ์กันอยู่โดยอาศัยหลักการใดหรือกฎเกณฑ์อะไรบ้าง จำเป็นต้องใช้เวลาในการพัฒนาการคิด ทำให้นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยภาพรวมน้อยลง ส่วนการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ นักเรียนจะต้องมีความสามารถในการหาความสัมพันธ์ของส่วนสำคัญต่าง ๆ ต้องระบุนความสัมพันธ์ระหว่างความคิดกับความสัมพันธ์ในเชิงเหตุผล ลักษณะของกิจกรรมต้องให้เวลาในการพัฒนาการคิดมากขึ้นและเนื่องจากเวลาอันจำกัด จึงทำให้นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยภาพรวมน้อยที่สุด ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของทองปิ่น สอนเอี่ยม (2553 : 105) ที่พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ มีความสามารถในการจำแนกข้อมูลเป็นหมวดหมู่และอธิบายเปรียบเทียบความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ที่ได้รับ อยู่ในระดับดีมาก โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.39 และ 4.21 ซึ่งสูงกว่าวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนระหว่างกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้ กับกลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร สรุปได้ว่าหลังจากนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้ มีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่าการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้ สามารถช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หน่วยพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย สูงกว่าการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้ในหน่วย พลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย มีเนื้อหาที่สอดคล้องกับชีวิตจริงที่นักเรียนเผชิญในชีวิตประจำวัน และในการจัดการเรียนการสอน มีการวางแผนรูปแบบการจัดการเรียนรู้อย่างมีระบบ มีขั้นตอนดังนี้ 1) ขั้นแนะนำ เป็นขั้นตอนที่นักเรียนจะรับรู้ถึงจุดหมายของบทเรียนและเกิดแรงจูงใจในการเรียนจากการสร้างของครูผู้สอน 2) ขั้นทบทวน ความรู้เดิม ครูให้ความสำคัญในการทบทวนความรู้เดิม เพราะเป็นขั้นที่นักเรียนได้แสดงออกถึงความรู้ ความเข้าใจเดิมที่มีอยู่ในเรื่องที่กำลังจะเรียน 3) ขั้นปรับเปลี่ยนความคิด ครูได้เปิดโอกาสให้นักเรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันและกัน ปรับเปลี่ยนความคิด เรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม นักเรียนร่วมกันอภิปราย พุดคุย ทดลองหรือใช้กระบวนการคิด คิดอย่างไตร่ตรอง ลึกซึ้งและประเมินคุณค่า ซึ่งเป็นวิธีการที่เสริมสร้างให้นักเรียนเกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น จนทำให้นักเรียนสามารถกำหนดความคิดหรือความรู้ใหม่ขึ้นได้ ขั้นตอนนี้เป็นขั้นที่สำคัญของการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการสร้างความรู้ และ 4) ขั้นทบทวน เป็นขั้นตอนสุดท้ายที่นักเรียนจะได้ทบทวนความคิด ความเข้าใจ โดยการเปรียบเทียบระหว่างความคิดเดิมกับความคิดใหม่ ซึ่งในแต่ละขั้นตอน

ได้สอดแทรกให้นักเรียน เรียนรู้จดจำหรือระลึกได้ ทำความเข้าใจนำเอาความรู้ความจำไปดัดแปลงปรับปรุงเพื่อให้จับใจความ หรือเปรียบเทียบ ย่นย่อเรื่องราวได้ สามารถนำเอาความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวใด ๆ ไปใช้ในสถานการณ์จริงหรือในสถานการณ์ที่คล้ายคลึงกันได้ รู้จักวิเคราะห์สามารถจะแยก สิ่งของหรือเรื่องราวต่าง ๆ ออกเป็นส่วนย่อย ๆ ได้อย่างมีความหมาย และเห็นความสัมพันธ์ของส่วนย่อย ๆ เหล่านั้น หรือรวบรวมความรู้ และข้อมูลต่าง ๆ เข้าด้วยกันอย่างมีระบบ เพื่อให้ได้แนวทางใหม่ ที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหาได้ รวมทั้งสามารถตัดสินคุณค่าของสิ่งของหรือทางเลือก ได้อย่างถูกต้อง

จากขั้นตอนการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ช่วยให้นักเรียนมีกระบวนการแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง โดยสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่พบเห็นกับความรู้ความเข้าใจที่มีอยู่เดิม เกิดเป็น โครงสร้างทางปัญญาที่สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับศักดิ์เดชมมา (2549 : 73) ที่ได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ในวิชาวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ชั้นปีที่ 1 ที่เรียน โดยการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการสร้างความรู้ด้วยตนเองกับกลุ่มที่เรียน โดยการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ผลการศึกษาพบว่า ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนที่เรียน โดยการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการสร้างความรู้ด้วยตนเอง แตกต่างจากนักเรียนที่เรียน โดยการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนที่เรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นการสร้างความรู้ด้วยตนเอง มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ในวิชาวิทยาศาสตร์สูงกว่านักเรียนที่เรียน โดยการจัดการเรียนรู้แบบปกติ สอดคล้องกับงามนิษฐ์ ทองน้อย (2552 : 88 - 89) ที่ได้ศึกษาผลของการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมและความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สังกัดสำนักเขตพื้นที่ การศึกษานนทบุรี เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียน โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณสูงกว่านักเรียนที่เรียน โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับเขาวมาลัย ดิษโสภาน (2554 : 120 - 121) ที่ได้ การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 83.88/79.67 และ 83.88/80.83 มีดัชนีประสิทธิผลที่วิเคราะห์จากคะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าเท่ากับ 0.6654 มีดัชนีประสิทธิผลที่วิเคราะห์จากคะแนนแบบทดสอบความสามารถในการคิดวิเคราะห์มีค่าเท่ากับ

0.6394 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 0.5 ขึ้นไป เป็นค่าดัชนีประสิทธิผลที่ใช้ได้ และนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์เพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้ที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้ตั้งข้อเสนอแนะไว้ดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ผู้สอนควรให้ความรู้ แนะนำวิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้ที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เพื่อให้นักเรียนเข้าใจแนวคิดและขั้นตอนการเรียนรู้
2. เนื้อหาที่ใช้ในการเรียน ควรเป็นเนื้อหาที่เป็นความรู้ ทฤษฎี ที่อยู่ในความสนใจของนักเรียน ทันสมัย น่าสนใจ นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
3. ควรมีการอบรมครูผู้สอน ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้ที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เพื่อเป็นการขยายวิธีการจัดการเรียนรู้แบบนี้ให้แก่ครูผู้สอนที่จะนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการสร้างความรู้ที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนทุกระดับชั้น เพื่อให้นักเรียนได้รับโอกาสในการที่จะได้รับการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์
2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนากระบวนการสร้างความรู้ที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ เพื่อให้นักเรียนมีทักษะในการคิดวิเคราะห์

บรรณานุกรม

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บรรณานุกรม

- กนกอร กวานสุพรรณ. (2547). ผลของการใช้กระบวนการเรียนการสอนตามแนวคิดการสร้าง
ความรู้ด้วยตนเองที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา
และวัฒนธรรมและความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผลเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านยอดชาดวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
นครพนม เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). สกลนคร : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- กรมวิชาการ. (2535). หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533).
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา กรมการศาสนา.
- _____. (2540). การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2546). แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2544. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551 ก). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้
สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2551ข). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2552). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- _____. (2553). แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2546). การคิดเชิงวิเคราะห์. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : ชัคเชสมิเดีย.
- _____. (2547). การคิดวิเคราะห์. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ชัคเชสมิเดีย.
- ฉันทิ ธาตุทอง. (2554). สอนคิด : การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิด. พิมพ์ครั้งที่ 2. นครปฐม :
เพชรเกษมการพิมพ์.

- งามนิศย์ ทองน้อย. (2552). ผลของการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- จุฑามาส เจริญธรรม. (2549). การจัดการเรียนรู้กระบวนการคิด. นนทบุรี : สุวัฒน์การพิมพ์.
- ชวนพิศ อัดเนตร์. (2545). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยที่สอนโดยใช้หนังสือ การ์ตูนเรื่องกับวิธีสอนแบบปกติ. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การสอนภาษาไทย). นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2553). 80 นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : แดเน็กซ์ อินเทอร์เน็ตโปรดเรชั่น.
- ชาติรี ตำราญ (มีนาคม 2548). “สอนให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ได้อย่างไร.” *สถานปฎิรูป*. 8 (83) : 40 - 41.
- คำริ บุญชู. (กันยายน 2546). “การจัดการเรียนรู้ (Learning Process) ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544.” *วิชาการ*. 6 (9) : 16 - 23.
- ทองปิ่น สอนเอี่ยม. (2553). การพัฒนาพฤติกรรมการสร้างองค์ความรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยรูปแบบการสอนตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (หลักสูตรและการสอน). ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ทิสนา แยมมณี. (2544). *วิทยาการด้านการคิด*. กรุงเทพฯ : เดอะมาสเตอร์กรุ๊ป.
- _____. (2553). *ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธาริณี วิทยานิวรณ์รัตน์. (2542). ผลของการเรียนการสอนด้วยวิธีสตอรี่ไลน์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์และความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (มัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นารีลักษณ์ ธีระวัฒนะชาติ. (2556). การสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง พลเมืองดี โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

- นิภา เมธาวีชัย. (2533). การประเมินผลและการสร้างแบบทดสอบ. กรุงเทพฯ : โครงการศึกษา และเอกสารทางวิชาการ วิทยาลัยธนบุรี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2541). การพัฒนาการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ชมรมเด็ก.
- _____. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2546). การวิจัยสำหรับครู. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ. (2551). การพัฒนาการคิด. กรุงเทพฯ : 9119 เทคนิคพรุ่งนี้ตั้ง.
- _____. (2556). การพัฒนาการคิด. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : 9119 เทคนิคพรุ่งนี้ตั้ง.
- ปัทมา แดงเทียง. (2545). ผลการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมการสร้าง องค์ความรู้ด้วยตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตแห่ง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. นนทบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พรรณี ลีกิจวัฒน์. (2553). วิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าคุณทหารลาดกระบัง.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2530). การสร้างและพัฒนาแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พิชญา คำปัน. (2548). การศึกษาผลการสอนโดยให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเองที่มีผล ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). นครสวรรค์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ไพศาล หวังพานิช. (2543). การวัดและประเมินผลระดับ. กรุงเทพฯ : ส่วนวิจัยและพัฒนา สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย.
- บุษกรณ ก่อศิลป์. (2555). การพัฒนาความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองและ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ โดยใช้เทคนิคแผนผัง ทางปัญญา รายวิชา ส32103 สังคมศึกษา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/16 โรงเรียนร้อยเอ็ดวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (หลักสูตรและการสอน). ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เขาวดี วิบูลย์ศรี. (2549). การวัดผลและการสร้างแบบสอบผลสัมฤทธิ์. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- เยาวมาลย์ ดิชโสภา. (2554). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและประเมิน). สงขลา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ระพีพันธ์ ศรีงามมี. (2544). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิด อย่างมีเหตุผลเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา โดยสอนตามแนวคอนสตรัคติวิซึ่มกับการสอนแบบแก้ปัญหา. ปริญญาโท กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- รัชณี ศิลป์สร. (2544). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การฝึกอ่านออกเสียงร้อยกรองของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพันท้ายนรสิงห์วิทยา จังหวัดสมุทรสาคร ที่เรียนโดยใช้ วิธีสอนแบบกระบวนการกลุ่มและวิธีสอนแบบปกติ. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การสอนภาษาไทย). นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542. กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน.
- โรงเรียนสฤณีดิศ. (2553). คู่มือการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โรงเรียนสฤณีดิศ. จันทบุรี : ฝ่ายวิชาการ.
- _____. (2554). หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสฤณีดิศ พุทธศักราช 2554 ตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. จันทบุรี : ฝ่ายวิชาการ.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2539). เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2543). เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ชมรมเด็ก.
- วาสนา แคนโพธิ์. (2548). การศึกษาผลการสอนโดยให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ที่มีผลต่อ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ ก.ม. (หลักสูตรและการสอน). นครสวรรค์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- วิริยา วิริยรัมย์กะ. (2549). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สอนโดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบ และวิธีสอนแบบปกติ. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การสอนภาษาไทย). นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- ศักดิ์ดา เดชมา. (2549). ผลของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการสร้างความรู้ด้วยตนเองต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ในวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ชั้นปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2546). การวัดผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กอพลินธุ์ : ประสานการพิมพ์.
- _____. (2549). การวัดผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. กอพลินธุ์ : ประสานการพิมพ์.
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2545). การพัฒนาตัวบ่งชี้สำหรับประเมินคุณภาพการบริหารจัดการเขตพื้นที่การศึกษา. กรุงเทพฯ : ชารอักษร.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. (2557). รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ช่วงชั้นที่ 2 (ประถมศึกษาปีที่ 6). จันทบุรี : สำนักงานฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา : เพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก. กรุงเทพฯ : สำนักงานฯ.
- _____. (2545). รายงานการติดตามและประเมินผลการปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2550). รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกรอบแรก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. 2544-2548). กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง (มหาชน).
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2556). ผลประเมินคุณภาพภายนอก. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : www.onesqa.or.th. 30 กันยายน 2557.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). การจัดการเรียนรู้แบบสร้างองค์ความรู้. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำลี รักสุทธี. (2544). เทคนิควิธีการจัดการเรียนการสอนและเขียนแผนการสอน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา.
- สุวัฒน์ วิวัฒน์านนท์. (2551). ทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี : ซี.ซี.นอลติคจิลดิงส์.
- ศุวิทย์ มูลคำ และคณะ. (2554). การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการคิด . กรุงเทพฯ : อี เค บุ๊คส์.
- ศุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2552). 21 วิธีจัดการเรียนรู้ : เพื่อพัฒนากระบวนการคิด. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- ศุวิทย์ มูลคำ. (2550). กลยุทธ์การสอนคิดวิเคราะห์. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.

- เสรีชัย ไตรรัตน์. (มิถุนายน-ตุลาคม 2546). “การสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์,”
วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. 67 (82) : 28.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2540). หลักการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- อารีย์ วชิรวิภากร. (2542). การวัดผลและประเมินผลการเรียน. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- อุทุมพร จามรมาน. (2549). “หลักสูตรและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน”. ในการพัฒนาแบบทดสอบ
วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน. หน้า 14-24. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมชิวราช.
- อุไรวรรณ บุญเต็ม. (2553). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนคอนสตรัคติวิสต์ซิม
เรื่อง เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน). มหาสารคาม :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Bloom, Benjamin S.ed. (1957). **Taxonomy of Education Objective Handbook I : Cognitive
Domain.** New York : David Mckay.
- _____. (1976) **Human Characteristics and School Learning.** New York : Mc Graw-Hill.
- Clark, Leonard H. (1970). **Strategies and Tactics in Secondary Achool Teaching.** London :
Gollier Macmillan.
- Cobb, P. (1994). “Where is the mind.? Constructivist and Sociocultural Perspectives on
Mathematical Development,” **Education Researcher.** 23 (7) : 13-20.
- Ennis, R.H. (October 1985,). “A Logical Basis for Measuring Critical Thinking Skill,”
Educational Leadership. 43 (2) : 45 - 48.
- Glaserfeld,Von Emest. (1991). **Constructivism in Education. In the International
Encyclopedia of Education Research and Studies.** Supplementary Volume,
New York : Pegamon Press.
- Goodman, H.E. (1990). **Developing Critical Thinking Skiles and Impovin Expressive
Language Through Creative Writing.** M.S.Practicum : Nove University (ERIC).
- Lumpkin, Cynthia Rolan. (May 1991) “Effects of Teaching Critical Thinking Skiles on the
Critical Thinking Ability, Achievement, and Retention of Social Studies Content by
Fifth and Sixth Graders,” **Dissertation Abstracts International.** 51 (11) : 3694-A.

- Meyerson, M .J. (1993). “Exploring Reading Instructional Decisions Through a Reflective Activity : The First Step in the Change Process.” **Journal of Educational and Psychological Consultation**. 4 (2) : 153 - 168.
- Rosman, Rosalie Marie. (1996). **Forging an Educative Community**. New York : Mc Graw-Hill.
- Russell, David H. (1997). **Multiple Regression in Behavioral Research**. New York : Holt Rinehart and Winston.
- Wheatley, Grayson H. (1991). “Constructivist Perspective of Science and Mathematics Learning,” **Science Education**. 75 (1) : 9 - 21.

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ดร.เดชกุล มัทวานุกุล อาจารย์คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
2. ดร.นภาพรณัฏฐ์ ชาญญา ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนเบญจมราชาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ กรุงเทพมหานคร
3. ดร.ประภาศิลป์ ญาติเจริญศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จันทบุรี เขต 2
4. ดร.เพลินพิศ กอบตระกูลศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะเชี่ยวชาญ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จันทบุรี เขต 1
5. นายธงไชย บุญเรือง รองผู้อำนวยการ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ ฝ่ายวิชาการ
โรงเรียนสฤติเดช จังหวัดจันทบุรี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จันทบุรี เขต 1
6. นางอมรรัตน์ จันวันข้าราชการบำนาญ อดีตครูเชี่ยวชาญ วิชาสังคมศึกษา
โรงเรียนศรียานุสรณ์ จังหวัดจันทบุรี
7. ดร.อมรรัตน์ พันธุ์งาม อาจารย์คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ที่ ศท ๐๕๕๒.๑๓/ว ๐๐๔

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๖ มกราคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้
๒. แผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร

เนื่องด้วย นางสุกัญญา บัวสวัสดิ์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้ที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖” โดยมี ดร.เยาวเรศ ใจเย็น เป็นประธานที่ปรึกษา และ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี เป็นกรรมการที่ปรึกษา ในการนี้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่า ดร.เดชากุล มัทวานุกุล มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ให้ ดร.เดชากุล มัทวานุกุล เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อขอให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยนนต์ ประดิษฐ์ศิลป์)

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๓๕๓๑ ๕๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๘

โทรสาร ๐-๓๕๔๗-๑๐๖๑

ที่ ศร ๐๕๕๒.๑๓/ว ๐๐๔

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๖ มกราคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเบญจมราชาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้
๒. แผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร

เนื่องด้วย นางสุกัญญา บัวสวัสดิ์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้ที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖” โดยมี ดร.เยาวเรศ ใจเย็น เป็นประธานที่ปรึกษา และ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี เป็นกรรมการที่ปรึกษา ในการนี้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่า ดร.นภาพรณ ฐัญญา มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ให้ ดร.นภาพรณ ฐัญญา เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อขอให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยนต์ ประดิษฐ์ศิลป์)

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๓๕๓๑ ๕๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๘

โทรสาร ๐-๓๕๔๗-๑๐๖๑

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/ว ๐๐๔

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๖ มกราคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต ๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้

๒. แผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร

๓. แบบทดสอบความสามารถในการคิดวิเคราะห์

๔. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เนื่องด้วย นางสุกัญญา บัวสวัสดิ์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้ที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖” โดยมี ดร.เขาวเรศ ใจเย็น เป็นประธานที่ปรึกษา และ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี เป็นกรรมการที่ปรึกษา ในการนี้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่า ดร.ประกาศศิลป์ ญาติเจริญ มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ให้ ดร.ประกาศศิลป์ ญาติเจริญ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อขอให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยยงค์ ประดิษฐ์ศิลป์)

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๓๕๓๑ ๕๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๘

โทรสาร ๐-๓๕๔๗-๑๐๖๑

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/ว ๐๐๔

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๖ มกราคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต ๑

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้
 ๒. แผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร
 ๓. แบบทดสอบความสามารถในการคิดวิเคราะห์
 ๔. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เนื่องด้วย นางสุกัญญา บัวสวัสดิ์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้ที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖” โดยมี ดร.เขวเรศ ใจเย็น เป็นประธานที่ปรึกษา และ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี เป็นกรรมการที่ปรึกษา ในการนี้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่า ดร.เพลินพิศ กอบตระกูล มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ให้ ดร.เพลินพิศ กอบตระกูล เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อขอให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยนต์ ประดิษฐ์ศิลป์)

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๓๕๓๑ ๕๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๘

โทรสาร ๐-๓๕๔๗-๑๐๖๑

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/ว ๐๐๔

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๖ มกราคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสฤทธิดิศ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้
 ๒. แผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร
 ๓. แบบทดสอบความสามารถในการคิดวิเคราะห์
 ๔. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เนื่องด้วย นางสุกัญญา บัวสวัสดิ์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้ที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖” โดยมี ดร.เขาวเรศ ใจเย็น เป็นประธานที่ปรึกษา และ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี เป็นกรรมการที่ปรึกษา ในการนี้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่า นายชงไชย บุญเรือง มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ให้ นายชงไชย บุญเรือง เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อขอให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยยนต์ ประดิษฐ์ศิลป์)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๓๕๓๑ ๕๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๘

โทรสาร ๐-๓๕๔๗-๑๐๖๑

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/ว ๐๐๔

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๖ มกราคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นางอมรรัตน์ จันวัน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบทดสอบความสามารถในการคิดวิเคราะห์

๒. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เนื่องด้วย นางสุกัญญา บัวสวัสดิ์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้ที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖” โดยมี ดร.เยาวเรศ ใจเย็น เป็นประธานที่ปรึกษา และ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี เป็นกรรมการที่ปรึกษา ในการนี้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อขอให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยนนต์ ประดิษฐ์ศิลป์)

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๓๕๓๑ ๕๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๘

โทรสาร ๐-๓๕๔๗-๑๐๖๑

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/ว ๐๐๔

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๖ มกราคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ดร.อมรรัตน์ พันธุ์งาม

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบทดสอบความสามารถในการคิดวิเคราะห์
๒. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เนื่องด้วย นางสาวกัญญา บัวสวัสดิ์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้ที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖” โดยมี ดร.เยาวเรศ ใจเย็น เป็นประธานที่ปรึกษา และ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี เป็นกรรมการที่ปรึกษา ในการนี้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อขอให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยนต์ ประดิษฐ์ศิลป์)

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๓๕๓๑ ๕๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๘

โทรสาร ๐-๓๕๔๗-๑๐๖๑

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/๐๐๕

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๖ มกราคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความร่วมมือในการทำวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลเมืองจันทบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบทดสอบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ จำนวน ๓๐ ชุด

๒. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน ๓๐ ชุด

เนื่องด้วย นางสุกัญญา บัวสวัสดิ์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้ที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖” โดยมี ดร.เยาวเรศ ใจเย็น เป็นประธานที่ปรึกษา และ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี เป็นกรรมการที่ปรึกษา ในการนี้นักศึกษาขอให้นำแบบทดสอบความสามารถในการคิดวิเคราะห์และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนในสถานศึกษาของท่าน เพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่นักศึกษากำลังสร้างขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อขอให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชยันต์ ประดิษฐ์ศิลป์)

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๓๕๓๑ ๕๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๘

โทรสาร ๐-๓๕๔๗-๑๐๖๑

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/๐๐๖

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๖ มกราคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความร่วมมือในการทำวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนสฤณีเกษ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบทดสอบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ จำนวน ๔๘ ชุด

๒. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน ๔๘ ชุด

เนื่องด้วย นางสุกัญญา บัวสวัสดิ์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้ที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖” โดยมี ดร.เขวเรศ ใจเย็น เป็นประธานที่ปรึกษา และ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี เป็นกรรมการที่ปรึกษา ในการนี้จำเป็นต้องเก็บแบบทดสอบความสามารถในการคิดวิเคราะห์และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับนักเรียนในสถานศึกษาของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อขอพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยนต์ ประดิษฐ์ศิลป์)

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๓๕๓๑ ๕๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๘

โทรสาร ๐-๓๕๔๗-๑๐๖๑

ภาคผนวก ค

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร

แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 6
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 พลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย	เวลาเรียน 16 ชั่วโมง
เรื่อง กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน	เวลาเรียน 2 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด

ส 2.1 ป.6/1 ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของครอบครัวและชุมชน

สาระสำคัญ

ในสังคมประกอบด้วยสมาชิกจำนวนมากที่มีความแตกต่างกันทั้งความคิดและพฤติกรรม จึงจำเป็นต้องมีกฎระเบียบร่วมกันในการควบคุมความประพฤติ ซึ่งกฎหมายเป็นข้อบังคับให้กับสมาชิกในสังคมปฏิบัติ เพื่อให้อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข

สาระการเรียนรู้

1. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน
 - กฎหมายเกี่ยวกับการจราจร
 - กฎหมายเกี่ยวกับทะเบียนราษฎร
 - กฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ
 - เทศบัญญัติ และข้อบัญญัติ อบจ. อบต.
2. ประโยชน์ของการปฏิบัติตามกฎหมาย

จุดประสงค์การเรียนรู้: หลังจากเรียนแล้วนักเรียนสามารถ

1. อธิบายกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันได้
2. จำแนกประเภทของกฎหมายเทศบัญญัติและข้อบัญญัติเกี่ยวกับชีวิตประจำวันได้
3. ปฏิบัติตนตามกฎหมายเพื่อเป็นประโยชน์ในการใช้ชีวิตประจำวันได้

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ขั้นแนะนำ

1. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. ครูเปิดคลิปวิดีโอ เรื่อง ร่วมใจจับชีพลอดภัย จากนั้นครูทำการสนทนาซักถามว่าทำไมต้องมีการณรงค์จับชีพลอดภัยเกิดขึ้น ให้นักเรียนยกมือตอบ

ขั้นที่ 2 ขั้นทบทวนความรู้เดิม

1. ครูนำภาพอุบัติเหตุบนท้องถนนที่เกิดขึ้นให้นักเรียนดู แล้วนำมาเป็นหัวข้อสนทนา โดยให้สังเกตภาพ แล้วตอบคำถามต่อไปนี้
 - ถ้าไม่ปฏิบัติตามกฎหมายจะเป็นอย่างไร
 - บุคคลในภาพจะเกิดผลเสียหรือไม่อย่างไร
 - นักเรียนรู้สึกอย่างไรต่อภาพนี้ เคยพบเห็นเหตุการณ์หรือไม่อย่างไร
2. ครูให้นักเรียนดูภาพคนเมาขาบ้ำจี้ตัวประกันแล้วให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็น
3. ครูรวบรวมข้อมูลคำตอบของนักเรียนให้มากที่สุด เพื่อสรุปข้อมูลปรับแต่งพื้นความรู้เดิมของนักเรียน และเป็นการเชื่อมโยงเข้าสู่เนื้อหาที่จะเรียน เรื่อง กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน

ขั้นที่ 3 ขั้นปรับเปลี่ยนความคิด

1. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 5 กลุ่มโดยคณะนักเรียนชาย หญิง นักเรียนเก่ง ปานกลาง อ่อน เท่า ๆ กัน แล้วใช้วิธีจับสลากกลุ่มตามตัวเลข คือ 1, 2, 3, 4, 5 โดยผู้ที่ได้หมายเลขใดก็อยู่กลุ่มนั้น เช่น หมายเลข 1 ก็เป็นกลุ่มที่ 1 ซึ่งจัดกลุ่มได้ ดังนี้
 - กลุ่มที่ 1 ศึกษาใบความรู้ที่ 1 เรื่องกฎหมายเกี่ยวกับการจราจร
 - กลุ่มที่ 2 ศึกษาใบความรู้ที่ 2 เรื่องกฎหมายเกี่ยวกับทะเบียนราษฎร
 - กลุ่มที่ 3 ศึกษาใบความรู้ที่ 3 เรื่องกฎหมายอาเสพคดีให้โทษ
 - กลุ่มที่ 4 ศึกษาใบความรู้ที่ 4 เทศบัญญัติ ข้อบัญญัติ อบต. อบจ.
 - กลุ่มที่ 5 ศึกษาใบความรู้ที่ 5 ประโยชน์ของการปฏิบัติตามกฎหมาย ดังกล่าว
2. นักเรียนจัดแบ่งหน้าที่ว่าใครมีหน้าที่อะไรบ้าง เช่น ประธาน เลขานุการ ผู้รายงาน สมาชิก ตั้งชื่อกลุ่มแล้วบันทึกลงในสมุดของกลุ่ม
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษา แสดงความคิดเห็น อภิปราย ในหัวข้อที่ได้รับมอบหมาย จากใบความรู้แล้วทำการสรุปองค์ความรู้เป็นแผนผังความคิด โดยบันทึกลงในสมุดของกลุ่ม
4. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันคิดวางแผนแสดงบทบาทสมมุติในหัวข้อที่แต่ละกลุ่มได้รับ
5. นักเรียนแต่ละกลุ่มหมุนเวียนกันออกมาแสดงบทบาทสมมุติ จนครบทุกกลุ่ม

ขั้นที่ 4 ขั้นทบทวน

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มทำการประเมินเนื้อหาของกลุ่มเพื่อนที่แสดงบทบาทสมมุติลงในสมุดของกลุ่มจนครบหัวข้อที่กำหนดอย่างสมบูรณ์
2. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป ทบทวนเนื้อหาที่เรียน เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม และนักเรียนช่วยกันตอบคำถาม ดังนี้
 - การใช้โทรศัพท์มือถือในขณะที่ขับรถเป็นการปฏิบัติที่ถูกต้องหรือไม่ จะมีผลอย่างไร
 - การติดยาเสพติดในสังคมมีปริมาณมากขึ้นเป็นเพราะเหตุใด
 - เพราะเหตุใดจึงมีการกำหนดเทศบัญญัติ ข้อบัญญัติ อบจ. อบต. ขึ้นมาใช้
 - ถ้าเราไม่ปฏิบัติตามกฎหมายจะเป็นอย่างไร
3. นักเรียนทำแบบบันทึกการปฏิบัติตนตามกฎหมาย
4. นักเรียนทำแบบทดสอบท้ายบทเรียน เรื่อง กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. คลิปวิดีโอ เรื่อง ร่วมใจจับขี้ปลอตกภัย
2. ภาพประกอบเหตุการณ์เรื่อง อุบัติเหตุบนท้องถนน และภาพคนเมายาบ้าจี้ตัวประกัน
3. ใบความรู้
4. แบบบันทึกการปฏิบัติตนตามกฎหมาย
5. แบบทดสอบท้ายบทเรียน

การวัดและประเมินผล

วิธีการวัดผลประเมินผล

1. การสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
2. การประเมินการนำเสนอผลงาน (บทบาทสมมุติ)
3. การประเมินการปฏิบัติตนตามกฎหมาย
4. การตรวจแบบทดสอบท้ายบทเรียน

เครื่องมือวัดผลประเมินผล

1. แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
2. แบบประเมินการนำเสนอผลงาน (บทบาทสมมุติ)
3. แบบประเมินการปฏิบัติตนตามกฎหมาย
4. แบบทดสอบท้ายบทเรียน

เกณฑ์การวัดและประเมินผล

1. นักเรียนได้คะแนนการสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มร้อยละ 60 ถือว่าผ่าน
2. นักเรียนได้คะแนนการประเมินการนำเสนอผลงานร้อยละ 60 ถือว่าผ่าน
3. นักเรียนได้คะแนนการประเมินการปฏิบัติตามกฎหมายร้อยละ 60 ถือว่าผ่าน
4. นักเรียนได้คะแนนการทดสอบท้ายบทเรียนร้อยละ 60 ถือว่าผ่าน

บันทึกผลการจัดการเรียนรู้

ผลการจัดการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เป็นการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่เน้นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ นักเรียนร่วมกิจกรรมด้วยความสนใจ ตอบคำถาม ออกความคิดเห็น อภิปรายสิ่งที่ได้เคยพบเห็นจากประสบการณ์เดิมของตนเอง นักเรียนรู้จักวิเคราะห์พฤติกรรมของตนเองและผู้อื่นได้ ให้ความร่วมมือกันและกันในแต่ละเรื่องที่ได้รับมอบหมาย แต่ละกลุ่มสรุปเป็นแผนผังความคิด นำความรู้ของตนเองที่มีอยู่มาเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่ที่ได้รับแสดงเป็นบทบาทสมมุติได้เป็นอย่างดี นำเรื่องกฎหมายไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ เป็นผลทำให้นักเรียนอธิบายกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันได้ จำแนกประเภทของกฎหมายเทศบัญญัติและข้อบัญญัติเกี่ยวกับชีวิตประจำวันได้ ปฏิบัติตนตามกฎหมายเพื่อเป็นประโยชน์ในการใช้ชีวิตประจำวันได้ นักเรียนทำแบบทดสอบท้ายบทเรียนผ่านทุกคนและได้ผลคะแนนเฉลี่ยภาพรวมร้อยละ 84

ปัญหาและอุปสรรค นักเรียนที่เรียนอ่อนจะไม่ค่อยกล้าออกความคิดเห็นมักจะทำตามเพื่อนที่เก่งกว่า

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข ครูคอยสังเกตอย่างใกล้ชิดแล้วพยายามกระตุ้นให้มีบทบาทภายในกลุ่ม

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(นางสุกัญญา บัวสวัสดิ์)

ครูโรงเรียนสตฤทธิเดช

ความคิดเห็นของผู้บริหาร จัดบรรยากาศและกิจกรรมเป็นขั้นตอนตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้

ลงชื่อ.....

(นายธงไชย บุญเรือง)

รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ โรงเรียนสตฤทธิเดช

แบบบันทึกการปฏิบัติตนตามกฎหมาย

เรื่อง กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
 ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนบันทึกการปฏิบัติตนตามกฎหมาย

การปฏิบัติตนตามกฎหมายจราจร
<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
การปฏิบัติตนตามกฎหมายยาเสพติดให้โทษ
<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
การปฏิบัติตนตามกฎหมายทะเบียนราษฎร
<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
การปฏิบัติตนตามเทศบัญญัติ ข้อบัญญัติ อบจ. อบต.
<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

.....ผู้รับรอง

แบบประเมินการปฏิบัติตนตามกฎหมาย

ชื่อ/นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

เรื่อง กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....

ที่	รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		3	2	1
1.	การปฏิบัติตนตามกฎหมายจราจร			
2.	การปฏิบัติตนตามกฎหมายยาเสพติดให้โทษ			
3.	การปฏิบัติตนตามกฎหมายทะเบียนราษฎร			
4.	การปฏิบัติตนตามเทศบัญญัติ ข้อบัญญัติ อบจ. อบต.			
รวม				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

เกณฑ์การให้คะแนนจากการบันทึกการปฏิบัติตน

ปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามหลักกฎหมายเป็นอย่างดีและแนะนำให้คนอื่นได้ = ดี ให้ 3 คะแนน

ปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามหลักกฎหมายเป็นอย่างดี = พอใช้ ให้ 2 คะแนน

ปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามหลักกฎหมายเป็นบางครั้ง = ปรับปรุง ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การประเมิน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ดี-3	ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
พอใช้-2	10 - 12	ดี
ปรับปรุง-1	7 - 9	พอใช้
	1 - 6	ปรับปรุง

ใบความรู้ที่ 1

เรื่อง กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

กฎหมายเกี่ยวกับการจราจร

กฎหมายเกี่ยวกับการจราจรทางบก ได้แก่ พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 มีสาระสำคัญ ดังนี้

1. **สัญญาณจราจรและเครื่องหมายจราจร** คือ เครื่องหมายที่ผู้ใช้รถใช้ถนนจะต้องปฏิบัติตาม เช่น

- สัญญาณจราจรไฟสีแดง ให้รถหยุด ให้คนเดินเท้าข้ามทางเดินรถได้
- สัญญาณจราจรไฟสีเขียว ให้รถไป ไม่ให้คนเดินเท้าข้ามทางเดินรถด้านนั้น
- สัญญาณจราจรไฟสีเหลืองอำพันหรือไฟเขียวกะพริบทางด้านใดของทางให้คนเดิน

เท้าที่ยังไม่ได้ข้ามหยุดรอบทางเท้า แต่ถ้ากำลังข้ามทางเดินรถอยู่ให้ข้ามทางเดินรถโดยเร็ว

หรือเลี้ยวรถในช่องเดินรถที่มีเครื่องหมายจราจรแสดงให้เลี้ยว หากฝ่าฝืนจะมีโทษปรับไม่เกิน 1,000 บาท

2. **รถจักรยานและรถจักรยานยนต์** การขับรถจักรยานและรถจักรยานยนต์ ต้องขับในทางที่จัดทำไว้ หรือขับให้ชิดขอบทางด้านซ้ายของถนนหรือไหล่ทางหรือทางที่จัดทำไว้สำหรับรถจักรยาน ขณะขับขี่รถจักรยานในทางเดินรถ ไหล่ทางหรือทางที่จัดทำไว้สำหรับรถจักรยาน หากฝ่าฝืนจะมีโทษปรับไม่เกิน 200 บาท นอกจากนี้ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ต้องสวมหมวกนิรภัยทุกครั้ง หากฝ่าฝืนจะมีโทษปรับไม่เกิน 500 บาท

ผู้ขับขี่จักรยานต้องจัดให้มีกระดิ่งไว้ให้สัญญาณ เครื่องห้ามล้อ โคมไฟติดหน้ารถ และท้ายรถจักรยานและ**ข้อห้ามไม่ให้ปฏิบัติ** คือ ขับรถโดยประมาท ขับรถโดยไม่จับคันบังคับกับรถขับขนานกันเกิน 2 คัน ขับโดยนั่งบนที่อื่นซึ่งไม่ใช่ที่นั่งตามปกติ เกาะหรือพวงรถอื่นที่กำลังเล่นอยู่

3. **การขับรถยนต์** กฎหมายจราจรมีข้อบังคับให้ผู้ขับนั่งอยู่ในรถยนต์ต้องคาดเข็มขัดนิรภัยทุกครั้ง ขณะเดียวกันก็มีข้อห้ามมิให้ผู้ขับ ขับในขณะเมาสุรา ขับกีดขวางการจราจร ขับรถนำหวาดเสียว และใช้โทรศัพท์มือถือในขณะขับรถ หากฝ่าฝืนจะมีโทษปรับตั้งแต่ 400-1,000 บาท

4. คนเดินเท้า

ในแต่ละวันเราต้องเดินไปตามสถานที่ต่างๆ เพื่อทำกิจกรรม ดังนั้น จึงควรรู้ข้อควรปฏิบัติตามกฎจราจรของคนเดินเท้า ดังนี้

4.1 ให้คนเดินเท้าเดินบนทางเท้า เดินริมทางเดินด้านขวาของตนและหากต้องการเดินข้ามถนนจะต้องเดินข้ามบริเวณที่มีทางข้ามหรือทางม้าลาย หากฝ่าฝืนจะมีโทษปรับไม่เกิน 200 บาท

4.2 ห้ามไม่ให้คนเดินเท้าข้ามนอกทางข้าม ภายในระยะไม่เกิน 100 เมตร นับจากทางข้าม

4.3 ขณะเดินข้ามทางเดินรถที่มีไฟสัญญาณจราจรควบคุมการเดินเท้าให้ปฏิบัติตามไฟสัญญาณจราจรที่ปรากฏต่อหน้า

4.4 ขณะที่เดินทางข้ามทางเดินรถในทางข้ามที่มีสัญญาณจราจรควบคุมการใช้ทางให้ปฏิบัติตาม

4.5 ห้ามไม่ให้ผู้ใดเดินแถว เดินเป็นกระบวนหรือเดินแหเป็นกระบวนใดๆ ในลักษณะที่กีดขวางทางจราจร เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานจราจร และปฏิบัติตามเงื่อนไขที่เจ้าพนักงานกำหนด

ใบความรู้ที่ 2

เรื่อง กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

กฎหมายเกี่ยวกับทะเบียนราษฎร

กฎหมายสำคัญที่เกี่ยวข้องกับครอบครัวที่ควรศึกษา คือ กฎหมายทะเบียนราษฎร หรือ พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. 2534 ซึ่งเป็นกฎหมายว่าด้วยข้อมูลทะเบียนราษฎรมีสาระที่ควรรู้ ดังนี้

1. **ทะเบียนบ้าน** คือ เอกสารราชการที่แสดงรายละเอียดของสมาชิกแต่ละคนในครอบครัวว่า เกิดเมื่อใด สัญชาติใดและสมาชิกแต่ละคนมีความสัมพันธ์กันอย่างไร เช่น บิดา มารดา สามี ภรรยา บุตร เมื่อมีการเกิด การตาย หรือการย้ายที่อยู่ ผู้ที่เป็นเจ้าบ้านจะต้องแจ้งต่อนายทะเบียน อำเภอ หรือนายทะเบียนท้องถิ่น

2. **การแจ้งเกิด** เมื่อมีการคลอดให้บิดามารดาแจ้งมารดาแจ้งต่อนายทะเบียนท้องที่ภายใน 15 วัน นับตั้งแต่วันเกิด โดยผู้แจ้งเกิดจะต้องนำสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านไปด้วยทุกครั้ง เมื่อทำการแจ้งเกิดแล้วนายทะเบียนจะออกเอกสารที่แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับการเกิด เช่น ชื่อสกุล วันเดือนปีเกิด ชื่อสกุล ของบิดามารดา ให้เป็นหลักฐาน เรียกว่า **สูติบัตร**

3. การแจ้งตาย

กรณีมีคนในบ้านเสียชีวิต ให้เจ้าบ้านที่มีผู้เสียชีวิตหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากเจ้าบ้านไปแจ้งต่อนายทะเบียนท้องที่ที่มีคนตาย ภายใน 24 ชั่วโมง นับตั้งแต่วันที่เสียชีวิต ถ้าไม่มีเจ้าบ้านให้ผู้พบศพแจ้งต่อนายทะเบียน เมื่อรับแจ้งแล้วนายทะเบียนจะออกเอกสารที่แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับการตายให้ เรียกว่า **มรณบัตร**

4. การย้ายที่อยู่

ให้เจ้าบ้านแจ้งการย้ายที่อยู่ (ย้ายเข้าและย้ายออก) ต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งที่ทำการอำเภอ ภายใน 15 วัน นับแต่วันที่มีการย้ายที่อยู่ หากไม่แจ้งภายในกำหนด มีโทษปรับไม่เกิน 1,000 บาท

การย้ายออก หลักฐานที่นำมาดำเนินการ คือ บัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน

การย้ายเข้า หลักฐานที่นำมาดำเนินการ คือ บัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านและใบแจ้งการย้ายที่อยู่

5. การทำบัตรประจำตัวประชาชน กฎหมายกำหนดให้ผู้มีบัตรประจำตัวประชาชนได้ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

- เป็นบุคคลที่มีสัญชาติไทย
- มีอายุครบ 7 ปีบริบูรณ์ แต่ไม่เกิน 70 ปี
- มีชื่อในทะเบียนบ้านหรือมีภูมิลำเนาในท้องที่ที่ไปยื่นคำร้องขอมีบัตร โดยยื่นคำขอ

ทำบัตรประจำตัวประชาชนได้ที่ว่าการอำเภอ หรือกิ่งอำเภอของท้องที่ที่ตนมีภูมิลำเนาอยู่

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ใบความรู้ที่ 3

เรื่อง กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

กฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ

ยาเสพติดให้โทษทั้งหลายเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย และเป็นอันตรายต่อสุขภาพของคน หากประเทศใดมีพลเมืองที่ติดยาเสพติดเป็นจำนวนมากจะเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เพราะผู้ที่ติดยาเสพติดนั้น จะเป็นบุคคลที่เสื่อมทั้งสติปัญญา และความสามารถที่จะกระทำการงานใด ๆ ซึ่งนอกจากจะไม่สามารถประกอบอาชีพของตนให้ก้าวหน้าได้แล้วยังเป็นภาระและปัญหาของสังคม และประเทศชาติ ดังนั้นกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษจึงเป็นแนวทางสำคัญที่จะช่วยป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ

ยาเสพติดให้โทษ คือ สารเคมีหรือวัตถุดิบต่างๆ รวมถึงพืชที่เป็นยาเสพติดให้โทษด้วย เมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยรับประทาน ดม สูบ นิด หรือวิธีอื่น ๆ แล้วทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจ

พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ได้กำหนดยาเสพติดให้โทษไว้ 5 ประเภท

ประเภท 1 ยาเสพติดให้โทษชนิดร้ายแรง เช่น เฮโรอีน แอมเฟตามีนหรือยาบ้า

ประเภท 2 ยาเสพติดให้โทษทั่วไป เช่น มอร์ฟีน โคคาอีน โคเคอีน ผีนยา

ประเภท 3 ยาเสพติดให้โทษที่มีลักษณะเป็นตำรับยาและมียาเสพติดให้โทษ ประเภทที่ 2 ผสมอยู่ด้วย

ประเภท 4 สารเคมีที่ใช้ผลิตยาเสพติดให้โทษประเภท 1 หรือประเภท 2 เช่น อาเซติกไฮโดรด์ อาเวติลคลอไรด์

ประเภท 5 ยาเสพติดที่มีได้ในประเภท 1-4 เช่น กัญชา กระทั่งม
อันตรายของยาเสพติด ได้แก่ ทำลายสุขภาพ ทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย ทำให้จิตใจไม่ปกติ ทำให้เสียชีวิตได้

ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ได้แก่ จำคุก จับปรับ ประหารชีวิต

ผู้ที่มีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ได้แก่ ผู้ขู่เจ็ญ (หลอกลวง ขูขง ส่งเสริมให้ผู้อื่นเสพ)

ผู้ผลิตผู้เสพ ผู้จำหน่าย ผู้นำเข้า ผู้มีไว้ในครอบครอง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ใบความรู้ที่ 4

เรื่อง กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เทศบัญญัติ และข้อบัญญัติ อบจ. อบต.

ในการบริหารงานของเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด เพื่อให้คนในชุมชนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขและเกิดความเป็นระเบียบ จึงได้มีเทศบัญญัติ ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดและข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลมาบังคับใช้

1. **เทศบัญญัติ** เป็นกฎหมายที่มีการจัดทำโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ เทศบาล เทศบาลมีอำนาจหน้าที่ตราเทศบัญญัติโดยตรงไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมาย เทศบัญญัติที่เทศบาลส่วนใหญ่ออกมาใช้บังคับ ได้แก่

1. งบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม การจัดเก็บภาษี
2. การควบคุมโฆษณา โดยใช้เครื่องขยายเสียง
3. การควบคุมการเลี้ยงสัตว์ และปล่อยสัตว์เลี้ยง
4. การควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ
5. การกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย
6. การควบคุมแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย

2. **ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.)** เป็นกฎหมายที่ตราออกมาใช้บังคับในท้องถิ่น ซึ่งตราโดยองค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ตราข้อบัญญัติโดยไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมาย ได้แก่ ข้อบัญญัติเรื่องต่อไปนี้

1. การเก็บภาษีบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งจะเก็บจากสถานค้าปลีกในเขตจังหวัด
2. การเก็บค่าธรรมเนียมจากผู้ที่ได้รับประโยชน์จากการบริการสาธารณะที่จัดให้มีขึ้น เช่น ค่าบริการเก็บขยะ เป็นต้น

3. **ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)** เป็นกฎหมายที่องค์การบริหารส่วนตำบลตราออกมาใช้บังคับในตำบลออกมาใช้บังคับในตำบลที่อยู่ในขอบเขตอำนาจโดยไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมาย ได้แก่ การกำจัดสิ่งปฏิกูลและขยะมูลฝอย การจำหน่ายสินค้าในที่สาธารณะ การกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย เป็นต้น

ใบความรู้ที่ 5

เรื่อง กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ประโยชน์ของการปฏิบัติตามกฎหมาย

ในสังคมของมนุษย์นั้น มีสมาชิกจำนวนมากที่มีความแตกต่างกันทั้งความคิดเห็นและพฤติกรรมต่าง ๆ จึงจำเป็นต้องมีกฎหมายหรือกติการ่วมกันเพื่อเป็นบรรทัดฐานสำคัญในการควบคุมความประพฤติของมนุษย์และช่วยรักษาความสงบเรียบร้อยให้กับสังคม ไม่ให้เกิดความวุ่นวายเพราะต่างคนต่างทำตามใจของตน หรือสร้างกฎระเบียบของตนเองขึ้นบังคับใช้ โดยเลียดต่อกฎระเบียบส่วนรวมของสังคม ก็จะทำให้สังคมเกิดความวุ่นวาย ดังนั้น กฎหมายจึงมีความสำคัญในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ทำให้เกิดความยุติธรรมในสังคม
2. ทำให้เกิดความสงบสุขในบ้านเมือง และรักษากติกาทางสังคม
3. รู้จักสิทธิหน้าที่ของตนที่จะปฏิบัติตามเป็นพลเมืองดีของสังคม
4. ทำให้การดำเนินชีวิตเป็นไปอย่างปกติสุข ไม่เดือดร้อนเพราะการทำผิดกฎหมาย
5. ประกอบอาชีพที่ถูกต้องตามกฎหมาย และไม่ขัดศีลธรรมอันดีงามทำให้การดำเนินชีวิตย่อมประสบแต่ความสุข
6. ประโยชน์ทางการเมือง การปกครอง ทำให้ประเทศชาติมีความมั่นคง การพัฒนา ก็จะสามารถ ประชาชนภายในประเทศอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขภายใต้กรอบกฎหมายเดียวกัน

คะแนนที่ได้

แบบทดสอบท้ายบทเรียน

เรื่อง กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ชื่อ – สกุล.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย × ทับหัวข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ข้อใดอธิบายความหมายคำว่า “กฎหมาย” ได้ถูกต้อง
 - ก. บทลงโทษประชาชน
 - ข. คำสั่งของผู้ปกครองให้ทำตาม
 - ค. กฎศีลธรรมความดี เพื่อความสุขของสังคม
 - ง. ข้อบังคับของรัฐในการใช้ควบคุมสมาชิกในสังคม
2. “กฎหมายมีไว้สำหรับใช้ให้มีความสุขในบ้านเมืองมิใช่มีไว้สำหรับบังคับประชาชน”

ข้อใดคือ เจตนาของคำกล่าวข้างต้น

 - ก. กฎหมายเป็นหลักในการดำเนินชีวิต
 - ข. กฎหมายก่อให้เกิดการพัฒนาบ้านเมือง
 - ค. กฎหมายก่อให้เกิดความเป็นธรรมในสังคม
 - ง. กฎหมายก่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยในสังคม
3. หากนักเรียนขับจักรยานยนต์ไปตามท้องถนนแล้วเห็นตำรวจจราจรกม็อขึ้นข้างหนึ่งพร้อมกับเป่านกหวีดยาว 1 ครั้ง นักเรียนควรทำอย่างไร
 - ก. หยุดทันที
 - ข. ขับขี่ต่อไปตามปกติ
 - ค. ขับขี่ให้เร็วขึ้นกว่าเดิม
 - ง. ชลอความเร็วลดลง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

4. ใคร ไม่ ปฏิบัติตามกฎหมายจราจร
- แดง ไปแข่งเกิดให้กับลูกสาว
 - เดี่ย รีบวิ่งข้ามถนนทางสะพานลอย
 - น้อย ไปแข่งย้ายเข้าที่อำเภอเกินเวลาที่กำหนด
 - บอล ชีร์รถจักรยานยนต์โดยไม่สวมหมวกกันน็อก
5. หน้าที่หลักของประชาชนที่จำเป็นที่สุดสำหรับการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุขควรปฏิบัติอย่างไร
- ออกเสียงเลือกตั้ง
 - ร่วมกันดูแลสุขภาพ
 - รับการศึกษาอบรม
 - ปฏิบัติตามกฎหมาย
6. กรณีใดที่ต้องแจ้งเจ้าหน้าที่ทะเบียนราษฎร โดยเร็วที่สุด
- มีคนเกิดในบ้าน
 - มีคนเจ็บในบ้าน
 - มีคนตายในบ้าน
 - มีคนย้ายเข้าในบ้าน
7. การติดยาเสพติดในสังคมมีปริมาณมากขึ้นเป็นเพราะสาเหตุใด
- อยากทดลอง
 - ต้องการโอ้อวดผู้อื่น
 - มีต้องการรักษาอาการป่วย
 - ต้องการแสดงว่าตนมีความสามารถ
8. ข้อใด ไม่ใช่ “ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล”
- การจำหน่ายสินค้าในโรงเรียน
 - การจำหน่ายสินค้าในที่สาธารณะ
 - การควบคุมแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย
 - การควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

9. น้องโคโด้ เกิดวันที่ 29 สิงหาคม พ.ศ. 2550 เด็กชาย น้องโคโด้ จะสามารถทำบัตรประจำตัวประชาชนได้เมื่อใด
- ก. ตั้งแต่วันที่ 30 สิงหาคม พ.ศ. 2556 เป็นต้นไป
 - ข. ตั้งแต่วันที่ 30 สิงหาคม พ.ศ. 2557 เป็นต้นไป
 - ค. ตั้งแต่วันที่ 30 สิงหาคม พ.ศ. 2565 เป็นต้นไป
 - ง. ตั้งแต่วันที่ 30 สิงหาคม พ.ศ. 2567 เป็นต้นไป
10. ยาเสพติดมีฤทธิ์กระตุ้นประสาท เมื่อเสพเข้าไปแล้วมีอาการอย่างไร
- ก. ทำให้มีอาการง่วงนอน
 - ข. เกิดภาพหลอน ภาพลวงตา
 - ค. ทำให้การรับรู้เสื่อมหรือลดลง
 - ง. ทำให้ประสาทตื่นตัวตลอดเวลา
-

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 6
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 พลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย	เวลาเรียน 16 ชั่วโมง
เรื่อง กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน	เวลาเรียน 2 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด

ส 2.1 ป.6/1 ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของครอบครัวและชุมชน

สาระสำคัญ

ในสังคมประกอบด้วยสมาชิกจำนวนมากที่มีความแตกต่างกันทั้งความคิดและพฤติกรรม จึงจำเป็นต้องมีกฎระเบียบร่วมกันในการควบคุมความประพฤติ ซึ่งกฎหมายเป็นข้อบังคับให้กับสมาชิกในสังคมปฏิบัติ เพื่อให้อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข

สาระการเรียนรู้

1. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน
 - กฎหมายเกี่ยวกับการจราจร
 - กฎหมายเกี่ยวกับทะเบียนราษฎร
 - กฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ
 - เทศบัญญัติ และข้อบัญญัติ อบจ. อบต.
2. ประโยชน์ของการปฏิบัติตามกฎหมาย

จุดประสงค์การเรียนรู้ : หลังจากเรียนแล้วนักเรียนสามารถ

1. อธิบายกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันได้
2. จำแนกประเภทของกฎหมายเทศบัญญัติและข้อบัญญัติเกี่ยวกับชีวิตประจำวันได้
3. ปฏิบัติตนตามกฎหมายเพื่อเป็นประโยชน์ในการใช้ชีวิตประจำวันได้

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. ครูเปิดคลิปวิดีโอ เรื่อง ร่วมใจจับขี้ปลอดคักย จากนั้นครูทำการสนทนาซักถามว่าทำไมต้องมีการณรงค์จับขี้ปลอดคักยเกิดขึ้น ให้นักเรียนยกมือตอบ
3. ครูนำภาพอุบัติเหตุบนท้องถนนที่เกิดขึ้นให้นักเรียนดู แล้วนำมาเป็นหัวข้อสนทนา โดยให้สังเกตภาพ แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

- 3.1 ถ้าไม่ปฏิบัติตามกฎหมายจะเป็นอย่างไร
- 3.2 บุคคลในภาพจะเกิดผลเสียหรือไม่อย่างไร
- 3.3 นักเรียนรู้สึกอย่างไรต่อภาพนี้ เคยพบเห็นเหตุการณ์หรือไม่อย่างไร

4. ครูให้นักเรียนดูภาพคนเมายาบ้าจี้ตัวประกันแล้วให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็น

ขั้นการจัดการเรียนรู้

1. ครูให้นักเรียนจับคู่กับเพื่อน แล้วผลัดเปลี่ยนกันสอบถามว่าในแต่ละวันได้ปฏิบัติตามกฎหมายอะไรบ้างแล้วครูสุ่มนักเรียนออกมาหน้าชั้นเรียน 5 คู่ให้บอกคำตอบ
2. ครูอธิบายความหมายของกฎหมายและสัญญาณจรรยาให้นักเรียนเข้าใจ
3. ครูให้นักเรียนอ่านเนื้อหาเรื่องการปฏิบัติตามกฎจราจร คนเดินเท้า ผู้ขับขี่จักรยานรถจักรยานยนต์ และการขับรถยนต์จากใบความรู้
4. ครูกำหนดสถานการณ์และให้นักเรียนช่วยกันตอบว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ถูกต้องหรือไม่ เพราะอะไร
 - แก้ว เดินบนทางเท้าหรือไหล่ทาง
 - เกตุ ขี่จักรยานช่วงที่สัญญาณจรรยาควบคุมเป็นสีเขียวกระพริบ
 - แดง ใช้โทรศัพท์มือถือถือในขณะที่ขับรถยนต์
5. ครูอธิบายเนื้อหาเรื่องกฎหมายเกี่ยวกับทะเบียนราษฎร
6. นักเรียนแบ่งกลุ่ม แล้วครูแจกบัตรคำ ให้นักเรียน เช่น ทะเบียนบ้าน การแจ้งเกิด การแจ้งตาย การย้ายออก การย้ายเข้า บัตรประจำตัวประชาชน ภายใน 24 ชั่วโมง 15 วัน สูติบัตร มรณบัตร 7 ปีบริบูรณ์ เป็นต้น เพื่อจับกลุ่มที่เกี่ยวข้องกัน
7. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ดูบัตรคำ กลุ่มของตนเอง แล้วสรุปข้อมูลที่ได้จากบัตรคำนั้น และร่วมกันวิเคราะห์ว่าถูกต้องหรือไม่ ถ้าไม่ถูกต้องควรแก้ไขอย่างไร
8. นักเรียนแต่ละกลุ่มแก้ไขถูกต้องแล้วบันทึกลงสมุด

9. ครูสนทนากับนักเรียนเรื่องยาเสพติดในภาวะสังคมปัจจุบัน จากนั้นแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม แต่ละกลุ่มศึกษาหัวข้อเรื่องต่อไปนี้ จากใบความรู้

กลุ่มที่ 1 พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522

กลุ่มที่ 2 อันตรายจากยาเสพติด

กลุ่มที่ 3 ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

กลุ่มที่ 4 ผู้มีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

10.ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน พร้อมทั้งตั้งคำถามถามเพื่อนกลุ่มละ 3 คำถาม โดยมีครูเป็นผู้คอยเป็นผู้เสริมความรู้เพิ่มเติม

11.นักเรียนอ่านเรื่อง เทศบัญญัติ ข้อบัญญัติ อบจ. อบต. จากใบความรู้ ครูสอบถามนักเรียนจากที่ได้ศึกษา ดังนี้

- เพราะเหตุใดจึงมีการกำหนดเทศบัญญัติ ข้อบัญญัติ อบจ. อบต. ขึ้นมาใช้
- ข้อบัญญัติ อบจ. แตกต่างจากข้อบัญญัติ อบต. อย่างไร
- ถ้าทุกคนในห้องปฏิบัติตนตามกฎหมายส่วนท้องถิ่นอย่างเคร่งครัดจะเกิดผลดีต่อท้องถิ่นอย่างไร

12.ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง เทศบัญญัติ ข้อบัญญัติ อบจ. อบต.

13.ครูและนักเรียน ร่วมอภิปราย แสดงความคิดเห็นการปฏิบัติตนตามกฎหมาย มีประโยชน์อย่างไร และการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายจะมีโทษอย่างไร แล้วสรุปร่วมกัน

ขั้นสรุปและประเมินผล

1. นักเรียนและครูร่วมกันทบทวนเนื้อหาที่เรียนและเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม
2. นักเรียนทำแบบบันทึกการปฏิบัติตนตามกฎหมาย
3. นักเรียนทำแบบทดสอบท้ายบทเรียน เรื่อง กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. คลิปวิดีโอ เรื่อง ร่วมใจขับขีปลอดภัย
2. ภาพประกอบเหตุการณ์เรื่อง อุบัติเหตุบนท้องถนน และภาพคนเมาขาบ้ำจี้ตัวประกัน
3. ใบความรู้
4. แบบบันทึกการปฏิบัติตนตามกฎหมาย
5. แบบทดสอบท้ายบทเรียน

การวัดและประเมินผล

วิธีการวัดผลประเมินผล

1. การสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
2. การประเมินการนำเสนอผลงาน
3. การประเมินการปฏิบัติตามกฎหมาย
4. การตรวจแบบทดสอบท้ายบทเรียน

เครื่องมือวัดผลประเมินผล

1. แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
2. แบบประเมินการนำเสนอผลงาน
3. แบบประเมินการปฏิบัติตามกฎหมาย
4. แบบทดสอบท้ายบทเรียน

เกณฑ์การวัดและประเมินผล

1. นักเรียนได้คะแนนการสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มร้อยละ 60 ถือว่าผ่าน
2. นักเรียนได้คะแนนการประเมินการนำเสนอผลงานร้อยละ 60 ถือว่าผ่าน
3. นักเรียนได้คะแนนการประเมินการปฏิบัติตามกฎหมายร้อยละ 60 ถือว่าผ่าน
4. นักเรียนได้คะแนนการทดสอบท้ายบทเรียนร้อยละ 60 ถือว่าผ่าน

บันทึกผลการจัดการเรียนรู้

ผลการจัดการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เป็นการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร ซึ่งเป็นกิจกรรมที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง นักเรียนร่วมกิจกรรมด้วยความสนใจ ตอบคำถาม ออกความคิดเห็น อภิปราย ปฏิบัติกิจกรรมด้วยความตั้งใจ รู้จักวิเคราะห์จากสถานการณ์และ กำหนดแนวทางในการแก้ไขจากสถานการณ์ที่ครูกำหนดให้ได้ ให้ความช่วยเหลือกันและกัน ในแต่ละเรื่องที่ได้รับมอบหมาย แต่ละกลุ่มสรุปเป็นแผนผังความคิด แล้วนำเสนอหน้าชั้นเรียนได้ เป็นอย่างดี นำเรื่องกฎหมายไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ เป็นผลทำให้นักเรียนอธิบาย กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันได้ จำแนกประเภทของกฎหมายเทศบัญญัติและข้อบัญญัติ เกี่ยวกับชีวิตประจำวันได้ ปฏิบัติตนตามกฎหมายเพื่อเป็นประโยชน์ในการใช้ชีวิตประจำวันได้ นักเรียนทำ แบบทดสอบท้ายบทเรียนผ่านทุกคนและได้ผลคะแนนเฉลี่ยภาพรวมร้อยละ 81

ปัญหาและอุปสรรค การนำเสนอหน้าชั้นเรียนบางกลุ่มขาดเนื้อหาที่สำคัญ
ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข ครูคอยเสริมเพิ่มเติมความรู้เพิ่มเติมให้

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(นางสุกัญญา บัวสวัสดิ์)

ครูโรงเรียนสฤติเดช

ความคิดเห็นของผู้บริหาร จัดบรรยากาศและกิจกรรมเป็นขั้นตอนตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตร 3 ขั้นตอนได้เป็นอย่างดี

ลงชื่อ.....

(นายธงไชย บุญเรือง)

รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ โรงเรียนสฤติเดช

แบบสังเกตพฤติกรรม

แบบบันทึกแผนการจัดการเรียนรู้ที่.....

ชั้นประถมศึกษาปีที่.....

ที่	ชื่อ-นามสกุล	รายการประเมิน				สรุป การประเมินผล	
		มีน้ำใจ	รับผิดชอบ	สนใจ เรียน	รวม	ผ่าน	ไม่ผ่าน
		10	10	10	30		
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							

เกณฑ์การประเมิน ได้คะแนนรวมตั้งแต่ 15 ขึ้นไปหรือร้อยละ 60 ขึ้นไปถือว่าผ่านเกณฑ์

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แบบประเมินการนำเสนอผลงาน

กลุ่มที่.....เรื่อง.....ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

คำชี้แจง ให้ผู้ประเมิน กาเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับคะแนนให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

ลำดับที่	พฤติกรรม	คุณภาพการปฏิบัติ		
		3	2	1
1	นำเสนอเนื้อหาในผลงานได้ถูกต้อง			
2	การนำเสนอมีความน่าสนใจ			
3	ความเหมาะสมกับเวลา			
4	ความกล้าแสดงออก			
5	บุคลิกภาพ น้ำเสียงเหมาะสม			
รวม				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

...../...../.....

เกณฑ์การวัดผลประเมินผล

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมสมบูรณ์ชัดเจน = ดี ให้ 3 คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมมีข้อบกพร่องเล็กน้อย = พอใช้ ให้ 2 คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมมีข้อบกพร่องเป็นส่วนใหญ่ = ปรับปรุง ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคะแนน
11 - 15	ดี
6 - 10	พอใช้
1 - 5	ปรับปรุง

แบบบันทึกการปฏิบัติตนตามกฎหมาย

เรื่อง กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
 ชื่อ..... ชั้น..... เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนบันทึกการปฏิบัติตนตามกฎหมาย

การปฏิบัติตนตามกฎหมายจราจร
.....
.....
.....
.....
การปฏิบัติตนตามกฎหมายยาเสพติดให้โทษ
.....
.....
.....
.....
การปฏิบัติตนตามกฎหมายทะเบียนราษฎร
.....
.....
.....
.....
การปฏิบัติตนตามเทศบัญญัติ ข้อบัญญัติ อบจ. อบต.
.....
.....
.....
.....

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

.....ผู้รับรอง

แบบประเมินการปฏิบัติตนตามกฎหมาย

ชื่อ/นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

เรื่อง กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน.....ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....

ที่	รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		3	2	1
1.	การปฏิบัติตนตามกฎหมายจราจร			
2.	การปฏิบัติตนตามกฎหมายยาเสพติดให้โทษ			
3.	การปฏิบัติตนตามกฎหมายทะเบียนราษฎร			
4.	การปฏิบัติตนตามเทศบัญญัติ ข้อบัญญัติ อบจ. อบต.			
รวม				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

เกณฑ์การให้คะแนนจากการบันทึกการปฏิบัติตน

ปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามหลักกฎหมายเป็นอย่างดีและแนะนำให้คนอื่นได้ = ดี ให้ 3 คะแนน

ปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามหลักกฎหมายเป็นอย่างดี = พอใช้ ให้ 2 คะแนน

ปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามหลักกฎหมายเป็นบางครั้ง = ปรับปรุง ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การประเมิน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ดี - 3	ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
พอใช้ - 2	10 - 12	ดี
ปรับปรุง - 1	7 - 9	พอใช้
	1 - 6	ปรับปรุง

ใบความรู้ที่ 1

เรื่อง กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

กฎหมายเกี่ยวกับการจราจร

กฎหมายเกี่ยวกับการจราจรทางบก ได้แก่ พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 มีสาระสำคัญ ดังนี้

1. **สัญญาณจราจรและเครื่องหมายจราจร** คือ เครื่องหมายที่ผู้ใช้รถใช้ถนนจะต้องปฏิบัติตาม เช่น

- สัญญาณจราจรไฟสีแดง ให้รถหยุด ให้คนเดินเท้าข้ามทางเดินรถได้
- สัญญาณจราจรไฟสีเขียว ให้รถไป ไม่ให้คนเดินเท้าข้ามทางเดินรถด้านนั้น
- สัญญาณจราจรไฟสีเหลืองอำพันหรือไฟเขียวกะพริบทางด้านใดของทาง ให้คน

เดินเท้าที่ยังไม่ได้ข้ามหยุดรอบทางเท้า แต่ถ้ากำลังข้ามทางเดินรถอยู่ ให้ข้ามทางเดินรถโดยเร็วหรือเลี้ยวรถในช่องเดินรถที่มีเครื่องหมายจราจรแสดงให้เลี้ยว หากฝ่าฝืนจะมีโทษปรับไม่เกิน 1,000 บาท

2. **รถจักรยานและรถจักรยานยนต์** การขับรถจักรยานและรถจักรยานยนต์ ต้องขับในทางที่จัดทำไว้ หรือขับให้ชิดขอบทางด้านซ้ายของถนนหรือไหล่ทางหรือทางที่จัดทำไว้สำหรับรถจักรยาน ขณะขับขี่รถจักรยานในทางเดินรถ ไหล่ทางหรือทางที่จัดทำไว้สำหรับรถจักรยาน หากฝ่าฝืนจะมีโทษปรับไม่เกิน 200 บาท นอกจากนี้ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ต้องสวมหมวกนิรภัยทุกครั้ง หากฝ่าฝืนจะมีโทษปรับไม่เกิน 500 บาท

ผู้ขับขี่จักรยานต้องจัดให้มีกระดิ่งไว้ให้สัญญาณ เครื่องห้ามล้อ คอมไฟติดหน้ารถและท้ายรถจักรยานและ**ข้อห้าม**ไม่ให้ปฏิบัติ คือ ขับรถโดยประมาท ขับรถโดยไม่ขับคันบังคับรถ ขับขนานกันเกิน 2 คัน ขับโดยนั่งบนที่อื่นซึ่งไม่ใช่ที่นั่งตามปกติ เกะหรือพ่วงรถอื่นที่กำลังแล่นอยู่

3. **การขับรถยนต์** กฎหมายจราจรมีข้อบังคับให้ผู้ขับนั่งอยู่ในรถยนต์ต้องคาดเข็มขัดนิรภัยทุกครั้ง ขณะเดียวกันก็มีข้อห้ามมิให้ผู้ขับ ขับในขณะที่เมาสุรา ขับกีดขวางการจราจร ขับรถนำหวาดเสียว และใช้โทรศัพท์มือถือถือในขณะที่ขับรถ หากฝ่าฝืนจะมีโทษปรับตั้งแต่ 400-1,000 บาท

4. คนเดินเท้า

ในแต่ละวันเราต้องเดินไปตามสถานที่ต่างๆ เพื่อทำกิจกรรม ดังนั้นจึงควรรู้ข้อควรปฏิบัติตามกฎจราจรของคนเดินเท้า ดังนี้

1. ให้คนเดินเท้าเดินบนทางเท้า เดินริมทางเดินด้านขวาของตนและหากต้องการเดินข้ามถนนจะต้องเดินข้ามบริเวณที่มีทางข้ามหรือทางม้าลาย หากฝ่าฝืนจะมีโทษปรับไม่เกิน 200 บาท
2. ห้ามไม่ให้คนเดินเท้าข้ามนอกทางข้าม ภายในระยะไม่เกิน 100 เมตร นับจากทางข้าม
3. ขณะเดินข้ามทางเดินรถที่มีไฟสัญญาณจราจรควบคุมการเดินเท้าให้ปฏิบัติตามไฟสัญญาณจราจรที่ปรากฏต่อหน้า
4. ขณะที่เดินทางข้ามทางเดินรถในทางข้ามที่มีสัญญาณจราจรควบคุมการใช้ทางให้ปฏิบัติตาม
5. ห้ามไม่ให้ผู้ใดเดินแถว เดินเป็นกระบวนหรือเดินแหเป็นกระบวนใด ๆ ในลักษณะที่กีดขวางทางจราจร เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานจราจร และปฏิบัติตามเงื่อนไขที่เจ้าพนักงานกำหนด

ใบความรู้ที่ 2

เรื่อง กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

กฎหมายเกี่ยวกับทะเบียนราษฎร

กฎหมายสำคัญที่เกี่ยวข้องกับครอบครัวที่ควรศึกษา คือ กฎหมายทะเบียนราษฎร หรือ พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. 2534 ซึ่งเป็นกฎหมายว่าด้วยข้อมูลทะเบียนราษฎรมีสาระที่ควรรู้ ดังนี้

1. **ทะเบียนบ้าน** คือ เอกสารราชการที่แสดงรายละเอียดของสมาชิกแต่ละคนในครอบครัวว่า เกิดเมื่อใด สัญชาติใดและสมาชิกแต่ละคนมีความสัมพันธ์กันอย่างไร เช่น บิดา มารดา สามี ภรรยา บุตร เมื่อมีการเกิด การตาย หรือการย้ายที่อยู่ ผู้ที่เป็นเจ้าบ้านจะต้องแจ้งต่อนายทะเบียนอำเภอ หรือนายทะเบียนท้องถิ่น

2. **การแจ้งเกิด** เมื่อมีการคลอด ให้บิดามารดาแจ้งมารดาแจ้งต่อนายทะเบียนท้องถิ่น ภายใน 15 วัน นับตั้งแต่วันเกิด โดยผู้แจ้งเกิดจะต้องนำสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านไปด้วยทุกครั้ง เมื่อทำการแจ้งเกิดแล้วนายทะเบียนจะออกเอกสารที่แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับการเกิด เช่น ชื่อสกุล วันเดือนปีเกิด ชื่อสกุล ของบิดามารดา ให้เป็นหลักฐาน เรียกว่า **สูติบัตร**

3. การแจ้งตาย

กรณีมีคนในบ้านเสียชีวิต ให้เจ้าบ้านที่มีผู้เสียชีวิตหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากเจ้าบ้านไปแจ้งต่อนายทะเบียนท้องถิ่นที่มีคนตาย ภายใน 24 ชั่วโมง นับตั้งแต่วันที่เสียชีวิต ถ้าไม่มีเจ้าบ้านให้ผู้พบศพแจ้งต่อนายทะเบียน เมื่อรับแจ้งแล้วนายทะเบียนจะออกเอกสารที่แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับการตายให้ เรียกว่า **มรณบัตร**

4. การย้ายที่อยู่

ให้เจ้าบ้านแจ้งการย้ายที่อยู่ (ย้ายเข้าและย้ายออก) ต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งที่ทำการอำเภอ ภายใน 15 วัน นับแต่วันที่มีการย้ายที่อยู่ หากไม่แจ้งภายในกำหนด มีโทษปรับไม่เกิน 1,000 บาท

การย้ายออก หลักฐานที่นำมาดำเนินการ คือ บัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน

การย้ายเข้า หลักฐานที่นำมาดำเนินการ คือ บัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านและใบแจ้งการย้ายที่อยู่

5. การทำบัตรประจำตัวประชาชน กฎหมายกำหนดให้ผู้มีบัตรประจำตัวประชาชนได้ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

- เป็นบุคคลที่มีสัญชาติไทย
- มีอายุครบ 7 ปีบริบูรณ์ แต่ไม่เกิน 70 ปี
- มีชื่อในทะเบียนบ้านหรือมีภูมิลำเนาในท้องที่ที่ไปยื่นคำร้องขอมีบัตร โดยยื่นคำขอ

ทำบัตรประจำตัวประชาชนได้ที่ว่าการอำเภอ หรือกิ่งอำเภอของท้องที่ที่ตนมีภูมิลำเนาอยู่

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ใบความรู้ที่ 3

เรื่อง กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

กฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ

ยาเสพติดให้โทษทั้งหลายเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย และเป็นอันตรายต่อสุขภาพของคน หากประเทศใดมีพลเมืองที่ติดยาเสพติดเป็นจำนวนมากจะเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เพราะผู้ที่ติดยาเสพติดนั้น จะเป็นบุคคลที่เสื่อมทั้งสติปัญญา และความสามารถที่จะกระทำการงานใดๆ ซึ่งนอกจากจะไม่สามารถประกอบอาชีพของตนให้ก้าวหน้าได้แล้วยังเป็นภาระและปัญหาของสังคม และประเทศชาติ ดังนั้น กฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษจึงเป็นแนวทางสำคัญที่จะช่วยป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ

ยาเสพติดให้โทษ คือ สารเคมีหรือวัตถุดิบต่างๆ รวมถึงพืชที่เป็นยาเสพติดให้โทษด้วย เมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยรับประทาน ดม สูบ ฉีด หรือวิธีอื่นๆ แล้วทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจ

พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ได้กำหนดยาเสพติดให้โทษไว้ 5 ประเภท

ประเภท 1 ยาเสพติดให้โทษชนิดร้ายแรง เช่น เฮโรอีน แอมเฟตามีนหรือยาบ้า

ประเภท 2 ยาเสพติดให้โทษทั่วไป เช่น มอร์ฟิน โคคาอีน โคลเคอีน ผีนายา

ประเภท 3 ยาเสพติดให้โทษที่มีลักษณะเป็นตำรับยาและมียาเสพติดให้โทษประเภทที่ 2 ผสมอยู่ด้วย

ประเภท 4 สารเคมีที่ใช้ผลิตยาเสพติดให้โทษประเภท 1 หรือประเภท 2 เช่น อาเซติกไฮโดรด์ อาเวติลคลอไรด์

ประเภท 5 ยาเสพติดที่มีได้ในประเภท 1-4 เช่น กัญชา กระต่อม

อันตรายของยาเสพติด ได้แก่ ทำลายสุขภาพ ทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย ทำให้จิตใจไม่ปกติ ทำให้เสียชีวิตได้

ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ได้แก่ จำคุก จับปรับ ประหารชีวิต

ผู้ที่มีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ได้แก่ ผู้จำหน่าย (หลอกหลวง ขูด ต่งเสริมให้ผู้อื่นเสพ) ผู้ผลิตผู้เสพ ผู้จำหน่าย ผู้นำเข้า ผู้มีไว้ในครอบครอง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ใบความรู้ที่ 4

เรื่อง กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เทศบัญญัติ และข้อบัญญัติ อบจ. อบต.

ในการบริหารงานของเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด เพื่อให้คนในชุมชนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขและเกิดความเป็นระเบียบ จึงได้มีเทศบัญญัติ ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดและข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลมาบังคับใช้

1. **เทศบัญญัติ** เป็นกฎหมายที่มีการจัดทำโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ เทศบาล เทศบาลมีอำนาจหน้าที่ตราเทศบัญญัติโดยตรงไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมาย เทศบัญญัติที่เทศบาลส่วนใหญ่ออกมาใช้บังคับ ได้แก่

1. งบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม การจัดเก็บภาษี
2. การควบคุมโฆษณา โดยใช้เครื่องขยายเสียง
3. การควบคุมการเลี้ยงสัตว์ และปล่อยสัตว์เลี้ยง
4. การควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ
5. การกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย
6. การควบคุมแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย

2. **ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.)** เป็นกฎหมายที่ตราออกมาใช้บังคับในท้องถิ่น ซึ่งตราโดยองค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ตราข้อบัญญัติโดยไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมาย ได้แก่ ข้อบัญญัติเรื่องต่อไปนี้

1. การเก็บภาษีบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งจะเก็บจากสถานค้าปลีกในเขตจังหวัด
2. การเก็บค่าธรรมเนียมจากผู้ที่ได้รับประโยชน์จากการบริการสาธารณะที่จัดให้มีขึ้น

เช่น ค่าบริการเก็บขยะ เป็นต้น

3. **ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)** เป็นกฎหมายที่องค์การบริหารส่วนตำบลตราออกมาใช้บังคับในตำบลออกมาใช้บังคับในตำบลที่อยู่ในขอบเขตอำนาจโดยไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมาย ได้แก่ การกำจัดสิ่งปฏิกูลและขยะมูลฝอย การจำหน่ายสินค้าในที่สาธารณะการกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย เป็นต้น

ใบความรู้ที่ 5

เรื่อง กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ประโยชน์ของการปฏิบัติตามกฎหมาย

ในสังคมของมนุษย์นั้น มีสมาชิกจำนวนมากที่มีความแตกต่างกันทั้งความคิดเห็นและพฤติกรรมต่างๆ จึงจำเป็นต้องมีกฎหมายหรือกติการ่วมกันเพื่อเป็นบรรทัดฐานสำคัญในการควบคุมความประพฤติของมนุษย์และช่วยรักษาความสงบเรียบร้อยให้กับสังคม ไม่ให้เกิดความวุ่นวายเพราะต่างคนต่างทำตามใจของตน หรือสร้างกฎระเบียบของตนเองขึ้นบังคับใช้ โดยเลียดต่อกฎระเบียบส่วนรวมของสังคม ก็จะทำให้สังคมเกิดความวุ่นวาย ดังนั้น กฎหมายจึงมีความสำคัญในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ทำให้เกิดความยุติธรรมในสังคม
2. ทำให้เกิดความสงบสุขในบ้านเมือง และรักษากติกาทางสังคม
3. รู้จักสิทธิหน้าที่ของตนที่จะปฏิบัติตามเป็นพลเมืองดีของสังคม
4. ทำให้การดำเนินชีวิตเป็นไปอย่างปกติสุข ไม่เดือดร้อนเพราะการทำผิดกฎหมาย
5. ประกอบอาชีพที่ถูกต้องตามกฎหมาย และไม่ขัดศีลธรรมอันดีงามทำให้การดำเนินชีวิตย่อมประสบแต่ความสุข
6. ประโยชน์ทางการเมือง การปกครอง ทำให้ประเทศชาติมีความมั่นคง การพัฒนา ก็จะสามารถ ประชาชนภายในประเทศอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขภายใต้กรอบกฎหมายเดียวกัน

คะแนนที่ได้

แบบทดสอบท้ายบทเรียน

เรื่อง กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ชื่อ - สกุล.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย X ทับหัวข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ข้อใดอธิบายความหมายคำว่า “กฎหมาย” ได้ถูกต้อง
 - ก. บทลงโทษประชาชน
 - ข. คำสั่งของผู้ปกครองให้ทำตาม
 - ค. กฎศีลธรรมความดี เพื่อความสุขของสังคม
 - ง. ข้อบังคับของรัฐในการใช้ควบคุมสมาชิกในสังคม
2. “กฎหมายมิไว้สำหรับใช้ให้มีความสุขในบ้านเมืองมิใช่มีไว้สำหรับบังคับประชาชน”

ข้อใดคือ เจตนาของคำกล่าวข้างต้น

 - ก. กฎหมายเป็นหลักในการดำเนินชีวิต
 - ข. กฎหมายก่อให้เกิดการพัฒนาบ้านเมือง
 - ค. กฎหมายก่อให้เกิดความเป็นธรรมในสังคม
 - ง. กฎหมายก่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยในสังคม
3. หากนักเรียนขับจักรยานยนต์ไปตามท้องถนนแล้วเห็นตำรวจจราจรมือขึ้นข้างหนึ่ง พร้อมกับเป่านกหวีดขาว 1 ครั้ง นักเรียนควรทำอย่างไร
 - ก. หยุดทันที
 - ข. ขับจี๋ต่อไปตามปกติ
 - ค. ขับจี๋ให้เร็วขึ้นกว่าเดิม
 - ง. ชลอความเร็วลดลง
4. ใคร ไม่ ปฏิบัติตามกฎหมายจราจร
 - ก. แดง ไปแข่งเกิดให้กับลูกสาว
 - ข. เตีย รีบวิ่งข้ามถนนทางสะพานลอย
 - ค. น้อย ไปแข่งเข้าที่อำเภอเกินเวลาที่กำหนด
 - ง. บอล จักรยานยนต์โดยไม่สวมหมวกกันน็อก

5. หน้าที่หลักของประชาชนที่จำเป็นที่สุดสำหรับการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุขควรปฏิบัติอย่างไร
- ออกเสียงเลือกตั้ง
 - ร่วมกันดูแลสุขภาพ
 - รับการศึกษาอบรม
 - ปฏิบัติตามกฎหมาย
6. กรณีใดที่ต้องแจ้งเจ้าหน้าที่ทะเบียนราษฎรโดยเร็วที่สุด
- มีคนเกิดในบ้าน
 - มีคนเจ็บในบ้าน
 - มีคนตายในบ้าน
 - มีคนย้ายเข้าในบ้าน
7. การติดยาเสพติดในสังคมมีปริมาณมากขึ้นเป็นเพราะสาเหตุใด
- อยากทดลอง
 - ต้องการโอ้อวดผู้อื่น
 - มีต้องการรักษาอาการป่วย
 - ต้องการแสดงว่าตนมีความสามารถ
8. ข้อใด ไม่ใช่ “ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล”
- การจำหน่ายสินค้าในโรงเรียน
 - การจำหน่ายสินค้าในที่สาธารณะ
 - การควบคุมแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย
 - การควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ
9. น้องโคได้ เกิดวันที่ 29 สิงหาคม พ.ศ. 2550 เด็กชาย น้องโคได้ จะสามารถทำบัตรประจำตัวประชาชนได้เมื่อใด
- ตั้งแต่วันที่ 30 สิงหาคม พ.ศ. 2556 เป็นต้นไป
 - ตั้งแต่วันที่ 30 สิงหาคม พ.ศ. 2557 เป็นต้นไป
 - ตั้งแต่วันที่ 30 สิงหาคม พ.ศ. 2565 เป็นต้นไป
 - ตั้งแต่วันที่ 30 สิงหาคม พ.ศ. 2567 เป็นต้นไป

10. ยาเสพติดมีฤทธิ์กระตุ้นประสาท เมื่อเสพเข้าไปแล้วมีอาการอย่างไร

- ก. ทำให้มีอาการง่วงนอน
- ข. เกิดภาพหลอน ภาพลวงตา
- ค. ทำให้การรับรู้เสื่อมหรือลดลง
- ง. ทำให้ประสาทตื่นตัวตลอดเวลา

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หน่วย พลเมืองดีในระบบประชาธิปไตย

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเลือกข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. “ กฎหมายมิไว้ใช้ให้มีความสุขในบ้านเมือง มิใช่มีไว้สำหรับบังคับประชาชน ”
จากข้อความข้างต้น ข้อใดคือเจตนาของคำกล่าว (วิเคราะห์หลักการ)
 1. กฎหมายเป็นหลักในการดำเนินชีวิต
 2. กฎหมายก่อให้เกิดการพัฒนาบ้านเมือง
 3. กฎหมายก่อให้เกิดความเป็นธรรมในสังคม
 4. กฎหมายก่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยใน สังคม
2. แก้วตา เกิดวันที่ 25 ตุลาคม พ.ศ.2551 แก้วตา จะสามารถทำบัตรประจำตัวประชาชนได้ (วิเคราะห์เนื้อหา)
 1. ตั้งแต่วันที่ 26 ตุลาคม พ.ศ. 2557 เป็นต้นไป
 2. ตั้งแต่วันที่ 26 ตุลาคม พ.ศ. 2558 เป็นต้นไป
 3. ตั้งแต่วันที่ 26 ตุลาคม พ.ศ. 2566 เป็นต้นไป
 4. ตั้งแต่วันที่ 26 ตุลาคม พ.ศ. 2568 เป็นต้นไป
3. พานูวัช ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป และมีเพื่อนชื่อปฐุม วันหนึ่งพานูวัชไปขอซื้อยาบ้าจากปฐุมจำนวน 5 เม็ด
จากข้อความดังกล่าว แสดงว่าปฐุมกระทำความผิดในข้อใด (วิเคราะห์หลักการ)
 1. ฐานยาเสพติดให้โทษ
 2. ฐานการโฆษณาเพื่อการค้า
 3. ฐานผลิต นำเข้า ส่งออก ซึ่งยาเสพติดให้โทษ
 4. ฐานจำหน่ายหรือมีไว้ครอบครองเพื่อจำหน่ายซึ่งยาเสพติดให้โทษ
4. มติศาล คั่นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับยาเสพติด แล้วจัดกลุ่มยาเสพติดออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้
กลุ่ม 1 กัญชา กระท่อม มอร์ฟีน ฟีน
กลุ่ม 2 ยาไอซ์ ยาอี แอมเฟตามีน เฮโรอีน
จากข้อมูลนี้ มติศาลใช้หลักเกณฑ์ใดในการจัดกลุ่ม (วิเคราะห์หลักการ)
 1. กลุ่ม 1 เป็นยาเสพติดที่มีโทษแรง
 2. กลุ่ม 2 เป็นยาเสพติดที่มาจากธรรมชาติ

3. กลุ่ม 3 เป็นยาเสพติดที่มีลักษณะเป็นตำรายา
4. กลุ่ม 4 เป็นยาเสพติดประเภทกระตุ้นประสาท
5. “ แมงปอ รีบเดินข้ามถนนในทางข้ามที่มีไฟสัญญาณจราจรรูปคนเป็นสีเขียว เพราะต้องรีบตามเพื่อนที่ข้ามถนนไปแล้วให้ทัน ”

จากข้อความดังกล่าว นักเรียนเห็นด้วยกับการกระทำของแมงปอหรือไม่ เพราะอะไร (วิเคราะห์ความสัมพันธ์)

1. เห็นด้วย เพราะปอทำถูกต้องจราจร
2. เห็นด้วย เพราะปอปฏิบัติตนเป็นเด็กดี
3. ไม่เห็นด้วย เพราะปอปฏิบัติไม่ถูกต้องตามหลักกฎหมาย
4. ไม่เห็นด้วย เพราะปอควรข้ามตอนที่สัญญาณไฟเป็นสีแดง
6. ข้อใดเป็นการช่วยอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยได้ดีที่สุด (วิเคราะห์ความสัมพันธ์)
 1. แก้วตา ชวนเพื่อนๆ ไปดูพลุที่จุดอย่างสวยงามในวันขึ้นปีใหม่
 2. นกน้อย นำผ้าไหมไทยมาตัดเพื่อใส่เป็นชุดหมั้นและชุดแต่งงาน
 3. น้ำฝน ชมภาพยนตร์ทุกเรื่องที่เป็นของคนไทยและคนไทยแสดงนำ
 4. กานดา ชุดพวงวัดอุโบสถบริเวณบ้านจึงนำมาตั้งแสดงไว้ในตู้ที่บ้าน
7. “ ภาคกลาง นิยมประกอบอาหารที่เป็นกะทิ เช่น แกงเขียวหวาน แกงเทโพ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นิยมประกอบอาหารที่มีส่วนประกอบเป็นปลาร้า เช่น แกงหน่อไม้ แกงอ่อม ”

จากข้อความดังกล่าว แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของข้อใด (วิเคราะห์เนื้อหา)

1. ประชากร
2. ที่อยู่อาศัย
3. เทคโนโลยี
4. ทรัพยากรธรรมชาติ
8. เมื่อนักเรียนมีโอกาสไปงานศพคุณตาท่านหนึ่งซึ่งเพิ่งเสียชีวิตจากการเป็นพระมาได้ไม่นาน นักเรียนควรทำความเคารพศพท่านด้วยวิธีการตามข้อใด (วิเคราะห์หลักการ)
 1. กราบ 3 ครั้ง แบบมือ
 2. กราบ 3 ครั้ง ไม่แบบมือ
 3. กราบ 1 ครั้ง แบบมือ
 4. กราบ 1 ครั้ง ไม่แบบมือ

9. บุคคลในข้อใดที่ปฏิบัติตนได้ถูกต้องเหมาะสม (วิเคราะห์ความสัมพันธ์)
1. ชิดา สวมเสื้อลายแดงไปงานศพ
 2. ยาใจ แต่งตัวสุภาพไปทำบุญที่วัด
 3. นริศรา สวมหมวกในห้องเรียน
 4. ประภา แต่งชุดกีฬาไปงานแต่งงาน
10. บุคคลใด ไม่ใช่ ผู้มีมารยาทที่ดี (วิเคราะห์ความสัมพันธ์)
1. เกตุ หยุดยืนตรงเมื่อได้ยินเสียงเพลงชาติดังขึ้น
 2. แก้ว เดินเข้าเข้าไปหาคุณย่าที่นั่งพับเพียบอยู่ในห้องพระ
 3. โกว นั่งไขว่ห้างคุยโทรศัพท์มือถือขณะฟังการ บรรยายในห้องประชุม
 4. ก้อย ยืนค้อมตัวประสานมือไว้ข้างหน้าขณะคุยกับผู้มาเยี่ยมชมโรงเรียน
11. “ ยาดาเป็นพี่สาวของวิภา วิภาเป็นเพื่อนรักกับกัญญา ” จากข้อความดังกล่าว เมื่อยาดาไปซื้อสินค้าที่ห้างสรรพสินค้าแล้วบังเอิญพบกับกัญญา นักเรียนควรทำอย่างไรจึงจะเหมาะสม และสอดคล้องกับวัฒนธรรมไทยมากที่สุด (วิเคราะห์ความสัมพันธ์)
1. ยิ้มและจับมือ
 2. ยิ้มและเข้าไปโอบกอด
 3. ยิ้มแล้วกล่าวคำว่า สวัสดี
 4. ยิ้มและยกมือไหว้ โดยให้ปลายนิ้วชี้จรดจมูก
12. ข้อใดที่มีความสัมพันธ์กัน (วิเคราะห์ความสัมพันธ์)
1. ภาคเหนือ - ลิเกฮูลู
 2. ภาคกลาง - เพลงอีแซว
 3. ภาคอีสาน - หนังตะลุง
 4. ภาคใต้ - เพลงพวงมาลัย
13. การเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมไทย นักเรียนควรปฏิบัติอย่างไร (วิเคราะห์เนื้อหา)
1. แต่งกายให้ทันสมัยประจำ
 2. ปฏิบัติตามวัฒนธรรมชาติตะวันตก
 3. สืบทอดวัฒนธรรมประเพณีไทยให้คงอยู่
 4. นำวัฒนธรรมชาติอื่นมาปรับใช้กับวัฒนธรรมไทย

14. ข้อควรปฏิบัติในสังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม คือข้อใด (วิเคราะห์หลักการ)
1. ยอมรับความแตกต่าง
 2. เชิดชูวัฒนธรรมของตน
 3. ทำให้เกิดผสมผสานกลมกลืน
 4. เน้นวัฒนธรรมของตนเป็นส่วนใหญ่
15. วัฒนธรรมในแต่ละภาคแตกต่างกันจะส่งผลต่อสังคมไทยอย่างไร (วิเคราะห์หลักการ)
1. เกิดการแข่งขันในสังคม
 2. เกิดการรวมกลุ่มในสังคม
 3. เกิดการแบ่งแยกกันในสังคม
 4. เกิดความหลากหลายทางวัฒนธรรม
16. การก่อพระเจดีย์ทรายเป็นประเพณีที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนาซึ่งคนไทยผูกโยงประเพณีนี้เข้ากับคติความเชื่อคือในพระพุทธศาสนา มีการก่อพระเจดีย์ทรายถวายวัด เพื่อนำเสด็จนทราชที่ติดเท้าออกจากวัดไป มาคืนวัดในรูปพระเจดีย์ทราย นอกจากนี้ ยังเป็นกุศโลบายของผู้คนในอดีตให้มีการรวมตัวของคนที่อยู่ในชุมชนเพื่อร่วมกันจัดประเพณีนี้อีกด้วย
- จากข้อความดังกล่าว เกี่ยวข้องกับคุณค่าของวัฒนธรรมด้านใดมากที่สุด (วิเคราะห์ความสัมพันธ)
1. ทำให้สังคมมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย
 2. ทำให้เกิดความบันเทิงใจแก่สมาชิกในสังคม
 3. ทำให้เกิดความสามัคคีระหว่างสมาชิกในสังคม
 4. ทำให้สมาชิกในสังคมมีหลักไว้ยึดเหนี่ยวจิตใจ
17. “จะไปไหนหรือคะ ” นารีถาม
 “กำลังจะไปตลาด ” ดวงดาวตอบ
 “ฉันฝากซื้อชมพูกลีโลนี่งนะ ” นารีพูด
 “ได้ค่ะ ” ดวงดาวพูด
 เมื่อดวงดาวกลับมาจากตลาด
 “นี่ชมพูของเธอ ” ดวงดาวบอกนารี
 “ไม่ใช่ชมพูนี้นะ..ฝรั่งต่างหาก ” นารีพูด

จากข้อความดังกล่าว แสดงถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรมด้านใด (วิเคราะห์เนื้อหา)

1. ภาษา
2. ศาสนา
3. การแสดงออก
4. การรับประทานอาหาร

18. ช่วงวันหยุดปิดเทอมที่จะมาถึง สายใจตั้งใจจะไปเที่ยวพักผ่อนที่ประเทศเกาหลีใต้ แต่หลังจากที่ได้ฟังข่าวจากวิทยุแล้ว...สายใจก็เปลี่ยนใจ

จากข้อความดังกล่าว ข่าวที่สายใจฟังแล้วทำให้เปลี่ยนใจไม่เดินทางไปประเทศนั้นน่าจะมีเนื้อหาเกี่ยวกับอะไร (วิเคราะห์ความสัมพันธ์)

1. การแข่งขันกีฬาภายในประเทศ
2. เศรษฐกิจของประเทศที่กำลังตกต่ำ
3. ผู้นำของประเทศเดินทางมาประเทศไทย
4. การจลาจลและความวุ่นวายภายในประเทศ

19. “เพื่อนข้างบ้านบอกเดชาว่าพຽນนี้ไม่ต้องไปโรงเรียนเพราะน้ำท่วมโรงเรียนแล้ว”

จากข้อความดังกล่าว เดชาจะปฏิบัติตนอย่างไรจึงจะเหมาะสมและถูกต้องมากที่สุด (วิเคราะห์เนื้อหา)

1. โทรศัพท์ไปโรงเรียนเพื่อสอบถามข้อมูลไป
2. โรงเรียนทันทีหลังจากคุยกับเพื่อน
3. ไปสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมจากพ่อและแม่
4. เชื่อเพื่อนและไม่ไปโรงเรียนในวันรุ่งขึ้น

20. นักวิจัยจากประเทศเยอรมันได้ศึกษาพบว่า ไวมัน ของผู้ที่นำหนักเกินบางคนได้แทรกเข้าไปฝังตัวอยู่ในกระดูก เป็นสาเหตุให้กระดูกเปราะ

จากข่าวนี้ น่าจะมีหัวข้อข่าวว่าอย่างไรจึงจะเหมาะสมและทำให้เข้าใจ ใจความสำคัญของข่าวได้ดีที่สุด (วิเคราะห์เนื้อหา)

1. อ้วนทำลายชีวิต
2. กระดูกเปราะเพราะอ้วน
3. คนในปัจจุบันเสี่ยงต่อโรค
4. โรคอ้วนทำให้เสี่ยงต่อโรคอื่น

21. การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น “รูปแบบพิเศษ” หมายถึงข้อใด (วิเคราะห์เนื้อหา)
- เทศบาล
 - องค์การบริหารส่วนจังหวัด
 - องค์การบริหารส่วนตำบล
 - กรุงเทพมหานคร
 - เมืองพัทยา
- ง และ จ
 - ข และ ค
 - ก และ ค
 - ก และ ข
22. นักเรียนสามารถนำกระบวนการประชาธิปไตยไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร (วิเคราะห์หลักการ)
- การเลือกหัวหน้าห้อง
 - ไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง
 - การรู้จักใช้จ่ายเงินอย่างประหยัด
 - ร่วมหาเสียงให้พรรคการเมืองที่ตนเองชอบ
23. การบริหารราชการส่วนใดเป็นการปูพื้นฐานในระบอบประชาธิปไตยให้แก่ประชาชน (วิเคราะห์หลักการ)
- ส่วนกลาง
 - ส่วนท้องถิ่น
 - ส่วนจังหวัด
 - ส่วนภูมิภาค
24. ศิวกรเป็นนักเรียนชั้น ป.6 เข้าร่วมกิจกรรมเป็นประจำ วันหนึ่งเขาบอกกับแม่ว่าอยากไปช่วยตำรวจจับกุมขบวนการค้ายาเสพติด
- ถ้านักเรียนเป็นแม่ของศิวกร จะพูดกับศิวกรว่าอย่างไรจึงจะเหมาะสมที่สุด (วิเคราะห์ความสัมพันธ์)
- อย่าไปเลยลูก เพราะลูกควรไปเรียน
 - อย่าไปเลยลูก เพราะเสี่ยงและอันตราย
 - ไปเถอะลูก เพราะเป็นหน้าที่ของพลเมืองดี

4. ไปเถาะลูก เพราะครอบครัวของเราจะได้มี ชื่อเสียง

อ่านข้อความข้างล่างแล้วตอบคำถาม ข้อ 25 - 26

บันทึกของดาว

วันนี้ฉันเกือบจะไม่ได้ไปร่วมโครงการปลูกต้นไม้กับทางโรงเรียนแล้ว เพราะเมื่อวานคุณยายท่านมาอนค้ำที่บ้านและวันนี้จะไปเที่ยวเกาะช้างที่จังหวัดตราด แต่ฉันได้ลงชื่อไว้แล้วเกรงใจคุณครูและเพื่อน ๆ เลยรีบตื่นขึ้นมาอาบน้ำ แต่งตัว แล้วก็วิ่งขึ้นรถประจำไปโรงเรียนทันเวลาพอดี ซึ่งความจริงในช่วงนี้พวกเราควรทำกิจกรรมป๋ายเชิญชวนให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ส.ส. แต่เสียงส่วนใหญ่เสนอให้จัดโครงการปลูกต้นไม้ คุณครูจึงบอกว่าต้นเดือนหน้าค่อยไปทำกิจกรรมรณรงค์ใช้สิทธิเลือกตั้งเพราะเป็นเรื่องใหญ่

25. จากบันทึกของดาว การปฏิบัติตนตามหน้าที่ในข้อใด มีความสำคัญต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย (วิเคราะห์เนื้อหา)

1. การเป็นอาสาสมัคร
2. การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง
3. การทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น
4. การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

26. จากข้อความในบันทึกของดาว ข้อใดแสดงถึงวัฒนธรรมประชาธิปไตย (วิเคราะห์เนื้อหา)

1. ดาว กล้าตัดสินใจ
2. คุณยายมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
3. โรงเรียนทุกแห่งร่วมกันทำป๋ายเชิญชวน
4. ครูจัดโครงการปลูกต้นไม้ตามความเห็นส่วนใหญ่

27. ถ้านักเรียนมีสิทธิในการเลือกตั้ง นักเรียนควรไปใช้สิทธินั้นหรือไม่ เพราะเหตุใด (วิเคราะห์เนื้อหา)

1. ไม่ไป เพราะเสียเวลา
2. ไม่ไป เพราะไม่มีประโยชน์
3. ไป เพราะกลัวตำราวจับ
4. ไป เพราะจะได้เลือกคนดีเข้าบริหารประเทศ

28. ข้อใดกล่าวถึงลักษณะของสังคมประชาธิปไตยได้ถูกต้องที่สุด (วิเคราะห์หลักการ)

1. การอยู่ร่วมกันของคนหมู่มาก
2. การอยู่ร่วมกันของคนหมู่น้อย
3. การอยู่ร่วมกันของคนอย่างเสมอภาค
4. การอยู่ร่วมกันของคนต่างเชื้อชาติ ต่างศาสนา

29. ถ้านักเรียนมีสิทธิเลือกตั้ง ส.ส. นักเรียนมีหลักเกณฑ์ในการเลือกพรรคการเมืองอย่างไร (วิเคราะห์หลักการ)

1. เก่าแก่มีฐานะมั่นคง
2. หัวหน้าพรรคเป็นคนดังในสังคม
3. คนในชุมชนชื่นชอบและลงคะแนนให้มากที่สุด
4. มีนโยบายในการบริหารประเทศที่เด่นชัดและเป็นไปได้

30. สมศักดิ์แต่งงานกับอุบลมาเป็นเวลา 20 ปี ในปีแรกที่แต่งงาน อุบลให้กำเนิดลูกสาว 1 คน คือ กัญญา ในปีที่ 4 ที่แต่งงาน อุบลให้กำเนิดลูกคนที่ 2 คือ สุนิสา

จากข้อความดังกล่าว ถ้าในปีนี้ห้องที่ที่ครอบครัวนี้อาศัยอยู่มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ครอบครัวนี้มีผู้ที่สามารถใช้สิทธิเลือกตั้งได้กี่คน ใครบ้าง (วิเคราะห์ความสัมพันธ์)

1. มีสิทธิเลือกตั้ง 1 คน คือ สมศักดิ์
2. มีสิทธิเลือกตั้ง 2 คน คือ สมศักดิ์และอุบล
3. มีสิทธิเลือกตั้ง 3 คน คือ สมศักดิ์ อุบลและกัญญา
4. มีสิทธิเลือกตั้ง 4 คน คือ สมศักดิ์ อุบล กัญญาและสุนิสา

**แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หน่วย พลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย**

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเลือกข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. เหตุผลในข้อใดที่ทำให้เกิดการบัญญัติกฎหมายเพื่อใช้บังคับบุคคลให้ปฏิบัติตาม
 1. เพราะมีคนต่างชาติเข้ามามาก
 2. เพราะทุกคนทำอะไรตามใจชอบ
 3. เพราะคนไทยเสียเปรียบคนต่างชาติ
 4. เพราะต้องอยู่ร่วมกันเป็นจำนวนมาก
2. บุคคลใดปฏิบัติ **ไม่ถูกต้อง** ตามกฎจราจร
 1. เศษ เดินบนไหล่ทาง
 2. นพ. ชีรฉัตรยานชิดชอบทางด้านซ้ายของทางเดินรถ
 3. ต้อย ข้ามถนนเมื่อสัญญาณจราจรควบคุมเป็นสีเขียวและกะพริบ
 4. เกียรติ เห็นสัญญาณไฟจราจรเป็นสีเหลืองจึงชะลอความเร็วรถเพื่อหยุดหลังเส้นให้หยุดรถ
3. สมศักดิ์ ขับรถยนต์มานานถึง 15 ปี แต่ไม่เคยประสบอุบัติเหตุหรือถูกตำรวจกล่าวตักเตือน แสดงว่าเขาปฏิบัติตนอย่างไร
 1. ตั้งสติก่อนขับรถ
 2. เคารพกฎหมายจราจร
 3. ระมัดระวังตัวตลอดเวลา
 4. แก้ไขปรับปรุงการขับรถ
4. กรุงเทพมหานคร กำหนดโทษปรับผู้ทิ้งก้นบุหรี่ลงในที่สาธารณะ จัดเป็นกฎหมายประเภทใด
 1. พระราชบัญญัติ
 2. พระราชกฤษฎีกา
 3. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร
 4. เทศบัญญัติกรุงเทพมหานคร
5. กฎหมายขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งกำหนดแนวทางปฏิบัติในการกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย เรียกว่าอย่างไร

1. กฎองค์การบริหารส่วนตำบล
2. ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล
3. ข้อบังคับองค์การบริหารส่วนตำบล
4. ระเบียบองค์การบริหารส่วนตำบล
6. จากความหลากหลายของสังคมเมือง ทั้งทาง ด้านการประกอบอาชีพและทางด้านวัฒนธรรม นักเรียนคิดว่าจะทำให้เกิดผลตามข้อใด
 1. ผู้คนมีความสามัคคีกันมากยิ่งขึ้น
 2. ทำให้เกิดความร้าวฉานขึ้นในสังคม
 3. เป็นแรงผลักดันให้เกิดการรวมกลุ่ม
 4. ทำให้เกิดความแตกต่างกันทั้งชีวิต ความเป็นอยู่ และวัฒนธรรม
7. ประเพณีในข้อใดที่แสดงให้เห็นว่าสังคมไทยเป็นสังคมเกษตรกรรม
 1. ประเพณีการบวช
 2. ประเพณีการทำขวัญข้าว
 3. ประเพณีการแข่งขันเรือยาว
 4. ประเพณีการตักบาตร
8. ข้อใด ไม่ใช่ สาเหตุที่ทำให้วัฒนธรรมท้องถิ่นที่ดั้งเดิมสูญหายไป
 1. การรับค่านิยมจากต่างประเทศ
 2. เยาวชนรุ่นใหม่สนใจการสื่อสารเทคโนโลยี
 3. การที่รัฐบาลส่งเสริมทางด้านอุตสาหกรรมมากขึ้น
 4. เยาวชนรุ่นใหม่ขาดความสนใจในวัฒนธรรมท้องถิ่น
9. “อาหารหลักของคนไทยคือข้าว ชาวอินเดียคือโรตีส ชาวยุโรป คือขนมปัง” ข้อความดังกล่าว แสดงถึงอิทธิพลของสิ่งใดที่มีต่อวัฒนธรรมด้านอาหาร
 1. ขนบธรรมเนียม
 2. ความแตกต่างเรื่องเชื้อชาติ
 3. ความแตกต่างของเผ่าพันธุ์
 4. สภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์
10. การปฏิบัติตามวัฒนธรรมของท้องถิ่นมีผลดี ยกเว้นข้อใด
 1. สร้างความสามัคคีของคนในท้องถิ่น
 2. สร้างความเป็นระเบียบเรียบร้อยในสังคม
 3. แสดงเอกลักษณ์ของท้องถิ่นให้คนอื่นได้ทราบ

4. เกิดความเสียเปรียบได้เปรียบของคนในท้องถิ่น
11. ใครแสดงถึงมารยาทที่เหมาะสมในสังคม
 1. ณเดช จับมือทักทายเพื่อน
 2. ศุภสิน เดินกอดคอกับน้องชาย
 3. ก่อเกียรติ ไหว้แม่ครัวในโรงเรียนทุกวัน
 4. ณภัทร ใช้ช้อนตนเองตักกับข้าวที่รับประทานร่วมกับเพื่อน
12. ที่มาของมารยาทไทย ได้รับแบบอย่างจากทางใดมากที่สุด
 1. พระพุทธศาสนา
 2. วัฒนธรรมสากล
 3. สถาปัตยกรรมศาสตร์
 4. อาชีพเกษตรกรรม
13. บุคคลในข้อใดที่ปฏิบัติตนได้ถูกต้องเหมาะสม
 1. น้อย สวมหมวกในห้องเรียน
 2. เกด สวมเสื้อลายแดงไปงานศพ
 3. จอย แต่งชุดกีฬาไปงานแต่งงาน
 4. แก้ว แต่งตัวสุภาพไปทำบุญที่วัด
14. เมื่อเราไปบ้านเพื่อนเราควรปฏิบัติตนอย่างไร
 1. ช่วยเพื่อนทำงานบ้าน
 2. เดินสำรวจรอบ ๆ บ้านเพื่อน
 3. ทำความเคารพผู้ใหญ่ในบ้าน
 4. ทำตัวตามสบายเหมือนบ้านเราเอง
15. วัฒนธรรมในข้อใดที่ไทยคัดแปลงมาจากต่างประเทศ
 1. การกราบไหว้
 2. การกินหมาก
 3. การฟังเพลงไทยเดิม
 4. การใช้ช้อนส้อมรับประทานอาหาร
16. ใครที่ปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมที่ดีงาม
 1. หญิง เห็นคุณครูแล้วเดินหนี
 2. แต่ง ข้ามถนนได้สะพานลอย

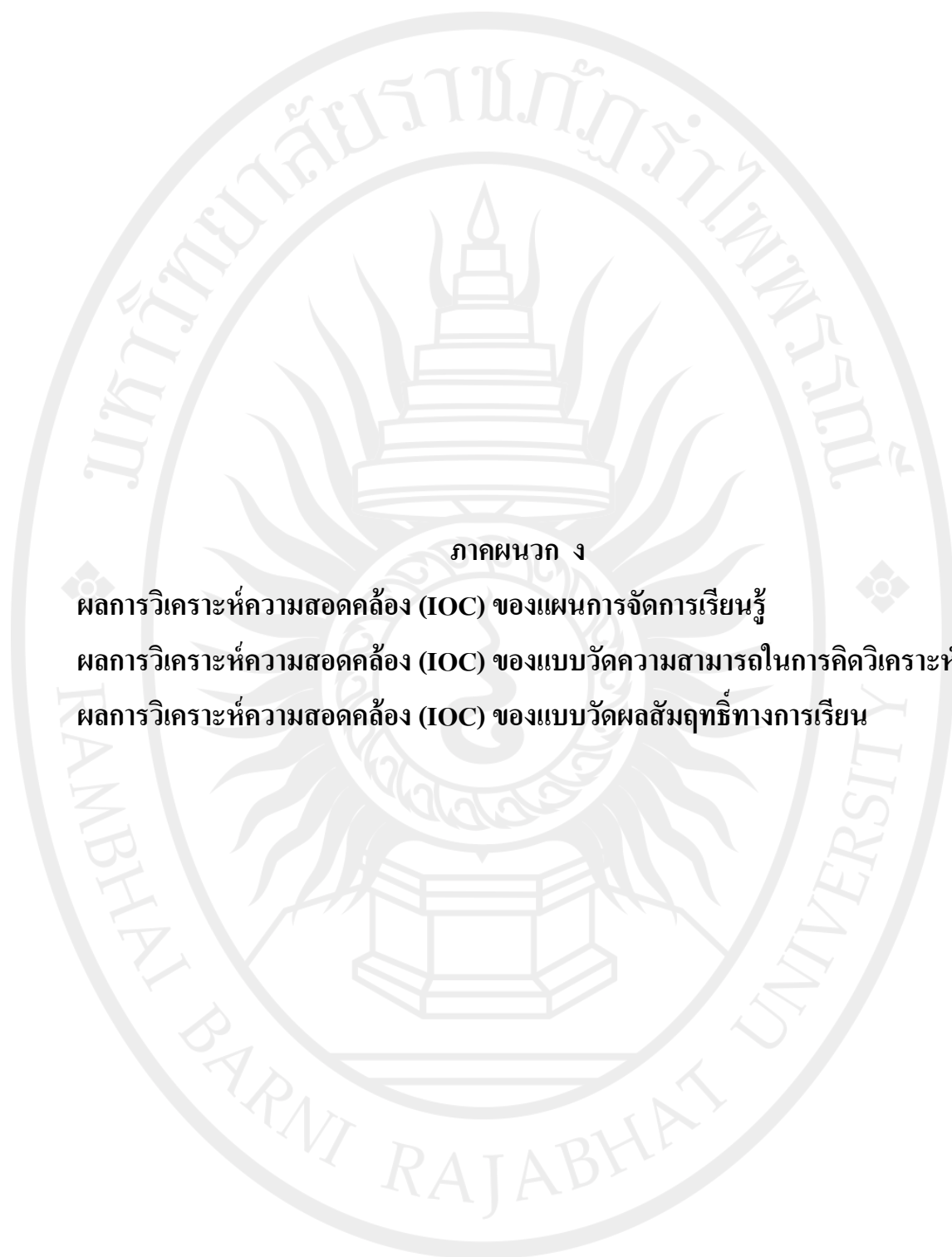
3. คล เข้าร่วมงานประเพณีที่จัดขึ้น
 4. มาย แต่งกายเลียนแบบชาวญี่ปุ่น
17. ข้อใดที่มีความสัมพันธ์กัน
1. ภาคกลาง - ลำตัด
 2. ภาคเหนือ - รำเซิ้ง
 3. ภาคอีสาน - ฟ้อนเทียน
 4. ภาคใต้ - เต้นกำรำเคียว
18. ข้อใด ไม่ใช่ วัฒนธรรมแบบผสมผสาน
1. เทศกาลกินเจ
 2. เทศกาลวันสงกรานต์
 3. เทศกาลวันคริสต์มาส
 4. เทศกาลวันแห่งความรัก
19. ประเพณีปอยน้อยเป็นประเพณีที่มีพิธีการอย่างไร
1. พิธีบรรพชาที่มีการแห่ลูกแก้วหรือผู้บวช
 2. พิธีถวายเกี้ยวหรือยาแก่พระสงฆ์ที่อาพาธ
 3. พิธีการต่ออายุให้แก่ตนเองและคนในครอบครัว
 4. พิธีต่ออายุให้คนป่วยภายในครอบครัวให้มีอายุที่ยืนยาว
20. การเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมไทย นักเรียนควรปฏิบัติอย่างไร
1. แต่งกายให้ทันสมัยประจำ
 2. ปฏิบัติตามวัฒนธรรมชาติตะวันตก
 3. สืบทอดวัฒนธรรมประเพณีไทยให้คงอยู่
 4. นำวัฒนธรรมชาติอื่นมาปรับใช้กับวัฒนธรรมไทย
21. การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมไทยที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงภายใน คือข้อใด
1. คนไทยนิยมรับประทานก๋วยเตี๋ยว
 2. ภาพยนตร์ไทยเริ่มใช้เทคโนโลยีในการผลิต
 3. นิคำสั่งค์มาเลี้ยงเพื่อนๆ ในงานวันคล้ายวันเกิด
 4. หญิงไทยต้องทำงานหารายได้มาช่วยครอบครัวมากกว่าสมัยก่อน
22. ข้อมูลข่าวสารในข้อใดที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกร
1. รัฐบาลลดค่าเงินบาท
 2. การเปลี่ยนแปลงรัฐบาล

3. การตั้งโรงงานอุตสาหกรรม
 4. การใช้ปุ๋ยชีวภาพในการเพิ่มผลผลิต
23. ถ้านักเรียนอ่านข่าวเรื่องเดียวกันจากหนังสือพิมพ์ 2 ฉบับ แต่รายละเอียดข้อความข่าวไม่ตรงกัน นักเรียนจะอย่างไร
1. ถามความคิดเห็นของผู้อื่น
 2. ตรวจสอบข่าวนี้จากแหล่งข่าวอื่น
 3. เชื่อหนังสือพิมพ์ฉบับที่ 2
 4. เชื่อหนังสือพิมพ์ฉบับแรก
24. ข่าวโทรทัศน์คิดว่าข่าววิทยุในแง่ใด
1. มีภาพให้เห็น
 2. มีความถูกต้องมากกว่า
 3. มีน้ำเสียงคนอ่านชัดเจนกว่า
 4. ได้เห็นความรู้สึกของผู้อ่านข่าว
25. ถ้านักเรียนอ่านข่าว “เศรษฐกิจตกต่ำ” นักเรียนจะนำข่าวนี้นำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร
1. ออกไปประท้วงรัฐบาล
 2. ใช้จ่ายอย่างประหยัด อดออม
 3. รู้สึกเสียใจและเห็นใจรัฐบาล
 4. ดำเนินชีวิตตามปกติที่เคยปฏิบัติ
26. หน่วยงานใด **ไม่ใช่** องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
1. เทศบาล
 2. องค์การบริหารส่วนตำบล
 3. องค์การบริหารส่วนจังหวัด
 4. กรมการปกครองส่วนท้องถิ่น
27. ข้อใดกล่าวถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น **ได้ถูกต้อง**
1. สมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มาจากการเลือกตั้ง
 2. การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นการช่วยแบ่งเบาภาระจากรัฐบาล
 3. การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นพื้นฐานของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย
 4. นายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะดำรงตำแหน่งอยู่ในวาระคราวละ 5 ปี

28. กิจกรรมใดแสดงถึงการมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่น
1. การร่วมกลุ่มมรดงค์คัดค้านรัฐบาล
 2. การเข้าซื้อเสนอถอดถอนนายกเทศมนตรี
 3. การออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
 4. การสนับสนุนการจัดตั้งสาขาของพรรคการเมือง
29. ข้อใดเป็นการปกครองที่แตกต่างจากข้ออื่น
1. พัทยา
 2. อุดรธานี
 3. เชียงใหม่
 4. นครสวรรค์
30. ข้อใดกล่าวถูกต้องถึงบทบาทหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและรัฐบาล
1. รัฐบาลและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีทหารดูแลรักษาความมั่นคง
 2. รัฐบาลและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นร่วมกัน
 3. รัฐบาลและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการร่วมกันในการส่งเสริมการลงทุน
 4. รัฐบาลสามารถทำสัญญากับรัฐบาลต่างประเทศได้ แต่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำไม่ได้
31. การออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งเราควรพิจารณาเลือกบุคคลที่มีลักษณะตามข้อใด
1. มีฐานะมั่นคง
 2. มีบุคลิกภาพดี
 3. มีความเสียสละ
 4. มีชื่อเสียงในสังคม
32. นักเรียนสามารถปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีในการส่งเสริมกิจกรรมประชาธิปไตยได้อย่างไร
1. ร่วมหาเสียงกับผู้สมัคร
 2. การรณรงค์ให้ผู้ปกครองไปใช้สิทธิ
 3. รวมกลุ่มชุมนุมแสดงความคิดเห็น
 4. นำเสนอนโยบายของพรรค
33. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย
1. ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
 2. ใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา

3. ปฏิบัติต่อกันด้วยความเคารพ
 4. ถือว่าเสียงส่วนน้อยเป็นฝ่ายผิด
34. การปกครองระบอบประชาธิปไตย มีการเลือกตั้งเพื่อสิ่งใด
1. ลดการใช้อำนาจของฝ่ายข้าราชการ
 2. ให้ประชาชนเห็นว่ามีความเสมอภาค
 3. เพื่อให้เสียงข้างมากตัดสินบุคคลที่เหมาะสม
 4. แสดงออกให้ชาวโลกได้เห็นเพื่อความอยู่รอด
35. นักเรียนสามารถนำกระบวนการประชาธิปไตยไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร
1. การเลือกหัวหน้าห้อง
 2. ไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง
 3. การรู้จักใช้จ่ายเงินอย่างประหยัด
 4. ร่วมหาเสียงให้พรรคการเมืองที่ตนเองชอบ
36. ข้อใดถือเป็นการทำลายระบอบประชาธิปไตยมากที่สุด
1. ซื่อสัตย์ ขายเสียง
 2. หาเสียงโดยการโจมตีฝ่ายตรงข้าม
 3. พรรคการเมืองอ่อนแอ เพราะไม่มีทหารในสังกัดพรรคคน
 4. ส.ส. ได้รับการสนับสนุนมากเกินไปขาดการตรวจสอบจากฝ่ายค้าน
37. ถ้านักเรียนมีสิทธิเลือกตั้ง ส.ส. นักเรียนมีหลักเกณฑ์ในการเลือกตั้งพรรคการเมืองอย่างไร
1. เก่าแก่มีฐานะมั่งคั่ง
 2. หัวหน้าพรรคเป็นคนดังในสังคม
 3. คนในชุมชนชื่นชอบและลงคะแนนให้มากที่สุด
 4. มีนโยบายในการบริหารประเทศที่เด่นชัดและเป็นไปได้
38. ถ้านักเรียนมีสิทธิเลือกตั้ง ควรเลือกผู้แทนราษฎรที่มีลักษณะอย่างไร
1. สมศักดิ์อยากทำประโยชน์เพื่อชาวบ้าน
 2. สมบูรณ์เป็นลูกนายทุนใช้เงินซื้อเสียงจากชาวบ้าน
 3. สมชาติเป็นคนเกียจคร้านอยากเป็นผู้แทนราษฎร เพราะความโก้หรู
 4. สมเกียรติเป็นผู้มีอิทธิพลอยากเข้าไปทำงานเพื่อผลประโยชน์ของตนเอง
39. ถ้านักเรียนมีสิทธิในการเลือกตั้ง นักเรียนควรไปใช้สิทธินั้นหรือไม่ เพราะเหตุใด
1. ไม่ไป เพราะเสียเวลา
 2. ไป เพราะได้เลือกคนดีบริหารประเทศ

3. ไม่ไป เพราะไม่มีประโยชน์อะไรกับตัวเรา
 4. ไป เพราะกลัวเพื่อน ๆ จะว่าหรือตำราวจับ
40. ก่อนถึงวันเลือกตั้งประชาชนจะต้องปฏิบัติข้อใดเพื่อให้แน่ใจว่าตนมีสิทธิหรือออกเสียงเลือกตั้ง
1. ไปดูสถานที่ตั้งของหน่วยเลือกตั้ง
 2. ติดต่อขอรับบัตรเลือกตั้งจากอำเภอ
 3. ตรวจสอบชื่อของตนจากบัญชีรายชื่อ
 4. นำบัตรประชาชนไปมอบไว้แก่ประชาชน

ภาคผนวก ง

ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้

ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้อง (IOC) ของแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์

ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้อง (IOC) ของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 8 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้
แผนที่ 1 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	IOC	ผลการ วิเคราะห์
	1	2	3	4	5			
1. สารการเรียนรู้								
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. จุดประสงค์การเรียนรู้								
2.1 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.3 สอดคล้องกับการวัดผลประเมินผล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3. เนื้อหา								
3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4. กิจกรรมการเรียนรู้								
4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.3 สอดคล้องกับการวัดผลและ ประเมินผล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5. สื่อการเรียนรู้								
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6. การวัดผลและประเมินผล								
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 9 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้
แผนที่ 2 การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	IOC	ผลการ วิเคราะห์
	1	2	3	4	5			
1. สารการเรียนรู้								
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. จุดประสงค์การเรียนรู้								
2.1 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.3 สอดคล้องกับการวัดผลประเมินผล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3. เนื้อหา								
3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4. กิจกรรมการเรียนรู้								
4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.3 สอดคล้องกับการวัดผลและ ประเมินผล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5. สื่อการเรียนรู้								
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6. การวัดผลและประเมินผล								
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 10 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้
แผนที่ 3 มารยาทไทย

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	IOC	ผลการ วิเคราะห์
	1	2	3	4	5			
1. สารการเรียนรู้								
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. จุดประสงค์การเรียนรู้								
2.1 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.3 สอดคล้องกับการวัดผลประเมินผล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3. เนื้อหา								
3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4. กิจกรรมการเรียนรู้								
4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.3 สอดคล้องกับการวัดผลและ ประเมินผล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5. สื่อการเรียนรู้								
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6. การวัดผลและประเมินผล								
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 11 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้
แผนที่ 4 วัฒนธรรมที่แตกต่าง

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	IOC	ผลการ วิเคราะห์
	1	2	3	4	5			
1. สารการเรียนรู้								
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. จุดประสงค์การเรียนรู้								
2.1 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.3 สอดคล้องกับการวัดผลประเมินผล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3. เนื้อหา								
3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4. กิจกรรมการเรียนรู้								
4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.3 สอดคล้องกับการวัดผลและ ประเมินผล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5. สื่อการเรียนรู้								
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6. การวัดผลและประเมินผล								
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 12 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้
แผนที่ 5 ข้อมูล ข่าวสารและเหตุการณ์

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	IOC	ผลการ วิเคราะห์
	1	2	3	4	5			
1. สารการเรียนรู้								
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. จุดประสงค์การเรียนรู้								
2.1 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.3 สอดคล้องกับการวัดผลประเมินผล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3. เนื้อหา								
3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4. กิจกรรมการเรียนรู้								
4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.3 สอดคล้องกับการวัดผลและ ประเมินผล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5. สื่อการเรียนรู้								
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6. การวัดผลและประเมินผล								
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 13 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้
แผนที่ 6 รัฐบาลและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	IOC	ผลการ วิเคราะห์
	1	2	3	4	5			
1. สารระการเรียนรู้								
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. จุดประสงค์การเรียนรู้								
2.1 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.3 สอดคล้องกับการวัดผลประเมินผล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3. เนื้อหา								
3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4. กิจกรรมการเรียนรู้								
4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.3 สอดคล้องกับการวัดผลและ ประเมินผล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5. สื่อการเรียนรู้								
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6. การวัดผลและประเมินผล								
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 14 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้
แผนที่ 7 กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	IOC	ผลการ วิเคราะห์
	1	2	3	4	5			
1. สารการเรียนรู้								
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. จุดประสงค์การเรียนรู้								
2.1 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.3 สอดคล้องกับการวัดผลประเมินผล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3. เนื้อหา								
3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4. กิจกรรมการเรียนรู้								
4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.3 สอดคล้องกับการวัดผลและ ประเมินผล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5. สื่อการเรียนรู้								
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6. การวัดผลและประเมินผล								
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 15 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้
แผนที่ 8 การเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตย

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	IOC	ผลการ วิเคราะห์
	1	2	3	4	5			
1. สารการเรียนรู้								
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. จุดประสงค์การเรียนรู้								
2.1 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.3 สอดคล้องกับการวัดผลประเมินผล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3. เนื้อหา								
3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4. กิจกรรมการเรียนรู้								
4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.3 สอดคล้องกับการวัดผลและ ประเมินผล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5. สื่อการเรียนรู้								
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6. การวัดผลและประเมินผล								
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 16 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร แผนที่ 1
กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	IOC	ผลการ วิเคราะห์
	1	2	3	4	5			
1. สารการเรียนรู้								
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. จุดประสงค์การเรียนรู้								
2.1 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.3 สอดคล้องกับการวัดผลประเมินผล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3. เนื้อหา								
3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4. กิจกรรมการเรียนรู้								
4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.3 สอดคล้องกับการวัดผลและ ประเมินผล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5. สื่อการเรียนรู้								
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6. การวัดผลและประเมินผล								
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 17 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร แผนที่ 2
การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	IOC	ผลการ วิเคราะห์
	1	2	3	4	5			
1. สารการเรียนรู้								
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. จุดประสงค์การเรียนรู้								
2.1 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.3 สอดคล้องกับการวัดผลประเมินผล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3. เนื้อหา								
3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4. กิจกรรมการเรียนรู้								
4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.3 สอดคล้องกับการวัดผลและ ประเมินผล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5. สื่อการเรียนรู้								
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6. การวัดผลและประเมินผล								
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 18 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร แผนที่ 3
มรยทไทย

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	IOC	ผลการ วิเคราะห์
	1	2	3	4	5			
1. สารการเรียนรู้								
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. จุดประสงค์การเรียนรู้								
2.1 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.3 สอดคล้องกับการวัดผลประเมินผล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3. เนื้อหา								
3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4. กิจกรรมการเรียนรู้								
4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.3 สอดคล้องกับการวัดผลและ ประเมินผล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5. สื่อการเรียนรู้								
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6. การวัดผลและประเมินผล								
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 19 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร แผนที่ 4 วัฒนธรรม
ที่แตกต่างกัน

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	IOC	ผลการ วิเคราะห์
	1	2	3	4	5			
	1. สารการเรียนรู้							
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. จุดประสงค์การเรียนรู้								
2.1 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.3 สอดคล้องกับการวัดผลประเมินผล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3. เนื้อหา								
3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4. กิจกรรมการเรียนรู้								
4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.3 สอดคล้องกับการวัดผลและ ประเมินผล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5. สื่อการเรียนรู้								
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6. การวัดผลและประเมินผล								
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 20 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร แผนที่ 5
ข้อมูล ข่าวสารและเหตุการณ์

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	IOC	ผลการ วิเคราะห์
	1	2	3	4	5			
1. สารการเรียนรู้								
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. จุดประสงค์การเรียนรู้								
2.1 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.3 สอดคล้องกับการวัดผลประเมินผล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3. เนื้อหา								
3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4. กิจกรรมการเรียนรู้								
4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.3 สอดคล้องกับการวัดผลและ ประเมินผล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5. สื่อการเรียนรู้								
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6. การวัดผลและประเมินผล								
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 21 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร แผนที่ 6
 รัฐบาลและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	IOC	ผลการ วิเคราะห์
	1	2	3	4	5			
1. สารการเรียนรู้								
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. จุดประสงค์การเรียนรู้								
2.1 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.3 สอดคล้องกับการวัดผลประเมินผล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3. เนื้อหา								
3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4. กิจกรรมการเรียนรู้								
4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.3 สอดคล้องกับการวัดผลและ ประเมินผล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5. สื่อการเรียนรู้								
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6. การวัดผลและประเมินผล								
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 22 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร แผนที่ 7
กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	IOC	ผลการ วิเคราะห์
	1	2	3	4	5			
	1. สารการเรียนรู้							
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. จุดประสงค์การเรียนรู้								
2.1 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.3 สอดคล้องกับการวัดผลประเมินผล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3. เนื้อหา								
3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4. กิจกรรมการเรียนรู้								
4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.3 สอดคล้องกับการวัดผลและ ประเมินผล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5. สื่อการเรียนรู้								
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6. การวัดผลและประเมินผล								
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 23 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร แผนที่ 8
การเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตย

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	IOC	ผลการ วิเคราะห์
	1	2	3	4	5			
1. สารการเรียนรู้								
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. จุดประสงค์การเรียนรู้								
2.1 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.3 สอดคล้องกับการวัดผลประเมินผล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3. เนื้อหา								
3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4. กิจกรรมการเรียนรู้								
4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.3 สอดคล้องกับการวัดผลและ ประเมินผล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5. สื่อการเรียนรู้								
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6. การวัดผลและประเมินผล								
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 24 สรุปผลการวิเคราะห์ความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ
สร้างความรู้และตามหลักสูตร

แผนการจัดการเรียนรู้ที่/เรื่อง	ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)	
	ด้วยกระบวนการสร้างความรู้	ตามหลักสูตร
1. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน	1.00	1.00
2. การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม	1.00	1.00
3. มารยาทไทย	1.00	1.00
4. วัฒนธรรมที่แตกต่าง	1.00	1.00
5. ข้อมูล ข่าวสารและเหตุการณ์	1.00	1.00
6. รัฐบาลและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	1.00	1.00
7. กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย	1.00	1.00
8. การเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตย	1.00	1.00

ตาราง 25 ผลการประเมินความสอดคล้องตามพฤติกรรมชี้วัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ (IOC) ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์

พฤติกรรมชี้วัด การเรียนรู้	คำถาม ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					$\sum R$	IOC	ผลการ วิเคราะห์
		1	2	3	4	5			
วิเคราะห์หลักการ	1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
วิเคราะห์เนื้อหา	2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
วิเคราะห์หลักการ	3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
วิเคราะห์หลักการ	4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
วิเคราะห์ความสัมพันธ์	5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
วิเคราะห์ความสัมพันธ์	6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
วิเคราะห์เนื้อหา	7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
วิเคราะห์หลักการ	8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
วิเคราะห์ความสัมพันธ์	9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
วิเคราะห์ความสัมพันธ์	10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
วิเคราะห์ความสัมพันธ์	11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
วิเคราะห์ความสัมพันธ์	12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
วิเคราะห์เนื้อหา	13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
วิเคราะห์หลักการ	14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
วิเคราะห์หลักการ	15	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	สอดคล้อง
วิเคราะห์ความสัมพันธ์	16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
วิเคราะห์เนื้อหา	17	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
วิเคราะห์ความสัมพันธ์	18	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
วิเคราะห์เนื้อหา	19	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
วิเคราะห์เนื้อหา	20	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
วิเคราะห์เนื้อหา	21	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
วิเคราะห์หลักการ	22	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
วิเคราะห์หลักการ	23	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	สอดคล้อง

ตาราง 25 (ต่อ)

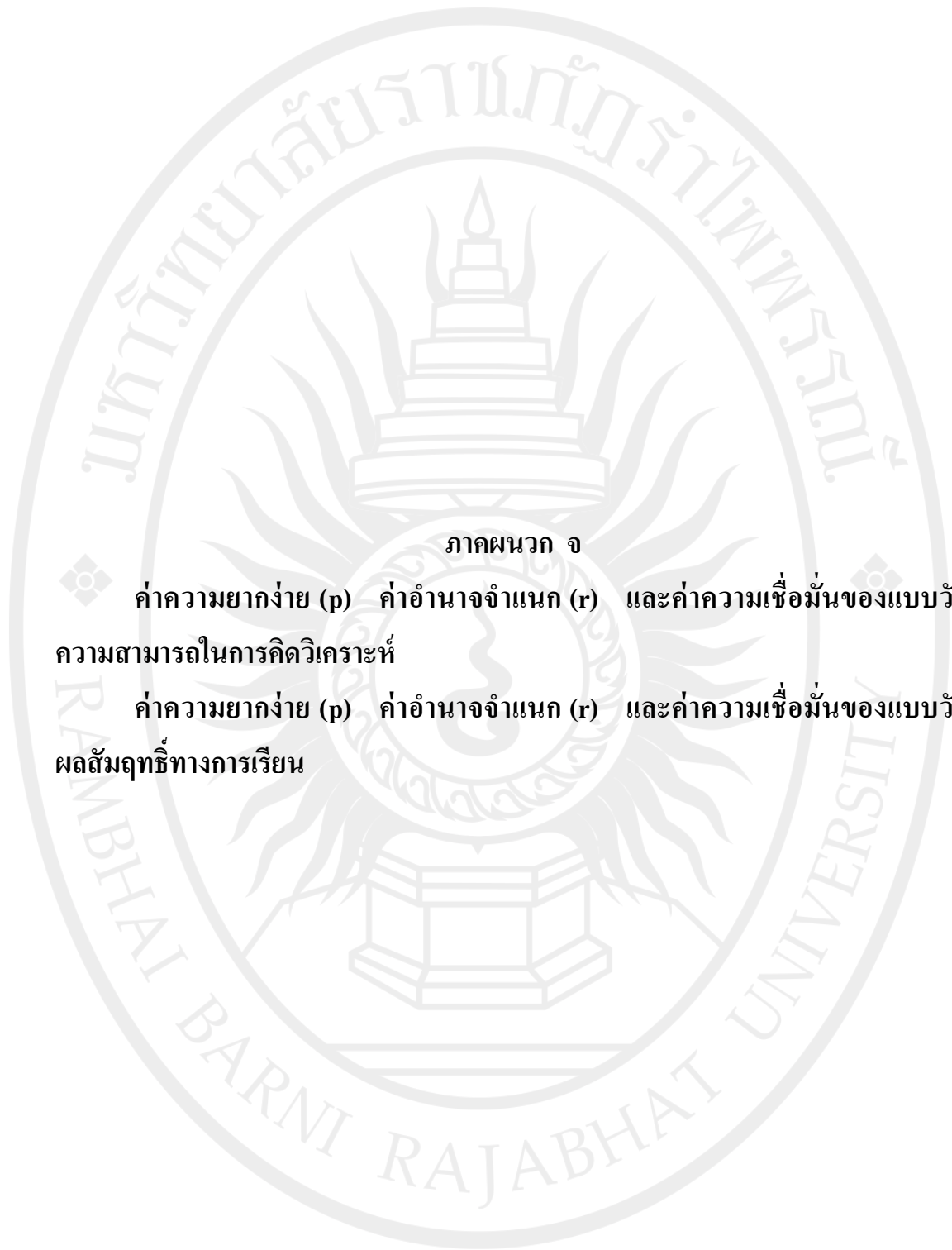
พฤติกรรมชีวิต การเรียนรู้	คำถาม ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					ΣR	IOC	ผลการ วิเคราะห์
		1	2	3	4	5			
		วิเคราะห์ความสัมพันธ์	24	+1	+1	+1			
วิเคราะห์เนื้อหา	25	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
วิเคราะห์เนื้อหา	26	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
วิเคราะห์เนื้อหา	27	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
วิเคราะห์หลักการ	28	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
วิเคราะห์หลักการ	29	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
วิเคราะห์ความสัมพันธ์	30	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 26 ผลการประเมินความสอดคล้องตามจุดประสงค์ (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

คำถามข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					ΣR	IOC	ความหมาย
	1	2	3	4	5			
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
11	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	สอดคล้อง
12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
17	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
18	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
19	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	สอดคล้อง
20	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
21	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
22	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
23	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
24	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
25	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 26 (ต่อ)

คำถามข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					ΣR	IOC	ความหมาย
	1	2	3	4	5			
26	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	สอดคล้อง
27	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
28	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
29	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
30	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
31	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
32	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
33	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
34	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	สอดคล้อง
35	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
36	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
37	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
38	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
39	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
40	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง

ภาคผนวก จ

ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด
ความสามารถในการคิดวิเคราะห์

ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 27 ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิด
วิเคราะห์ จำนวน 30 ข้อ

ข้อที่	p	r	ผลการวิเคราะห์	ข้อที่	p	r	ผลการวิเคราะห์
1.	0.60	0.82	ใช้ได้	16.	0.60	0.92	ใช้ได้
2.	0.60	0.82	ใช้ได้	17.	0.63	0.92	ใช้ได้
3.	0.60	0.82	ใช้ได้	18.	0.57	0.53	ใช้ได้
4.	0.60	0.82	ใช้ได้	19.	0.63	0.92	ใช้ได้
5.	0.67	0.42	ใช้ได้	20.	0.57	0.53	ใช้ได้
6.	0.60	0.58	ใช้ได้	21.	0.60	0.82	ใช้ได้
7.	0.57	0.94	ใช้ได้	22.	0.60	0.82	ใช้ได้
8.	0.57	0.94	ใช้ได้	23.	0.60	0.82	ใช้ได้
9.	0.63	0.86	ใช้ได้	24.	0.63	0.69	ใช้ได้
10.	0.60	0.52	ใช้ได้	25.	0.63	0.44	ใช้ได้
11.	0.57	0.46	ใช้ได้	26.	0.57	1.00	ใช้ได้
12.	0.63	1.00	ใช้ได้	27.	0.60	0.92	ใช้ได้
13.	0.60	0.92	ใช้ได้	28.	0.53	0.67	ใช้ได้
14.	0.60	0.52	ใช้ได้	29.	0.57	0.89	ใช้ได้
15.	0.57	0.59	ใช้ได้	30.	0.53	0.84	ใช้ได้

ตาราง 28 (ต่อ)

รายวิชา การคิดวิเคราะห์ ปีการศึกษา 2557 จำนวนข้อสอบ 30 ฉบับ

จำนวนข้อสอบที่วิเคราะห์	30
คะแนนเฉลี่ย	17.87
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.)	11.64
ค่าความเชื่อมั่น	0.98

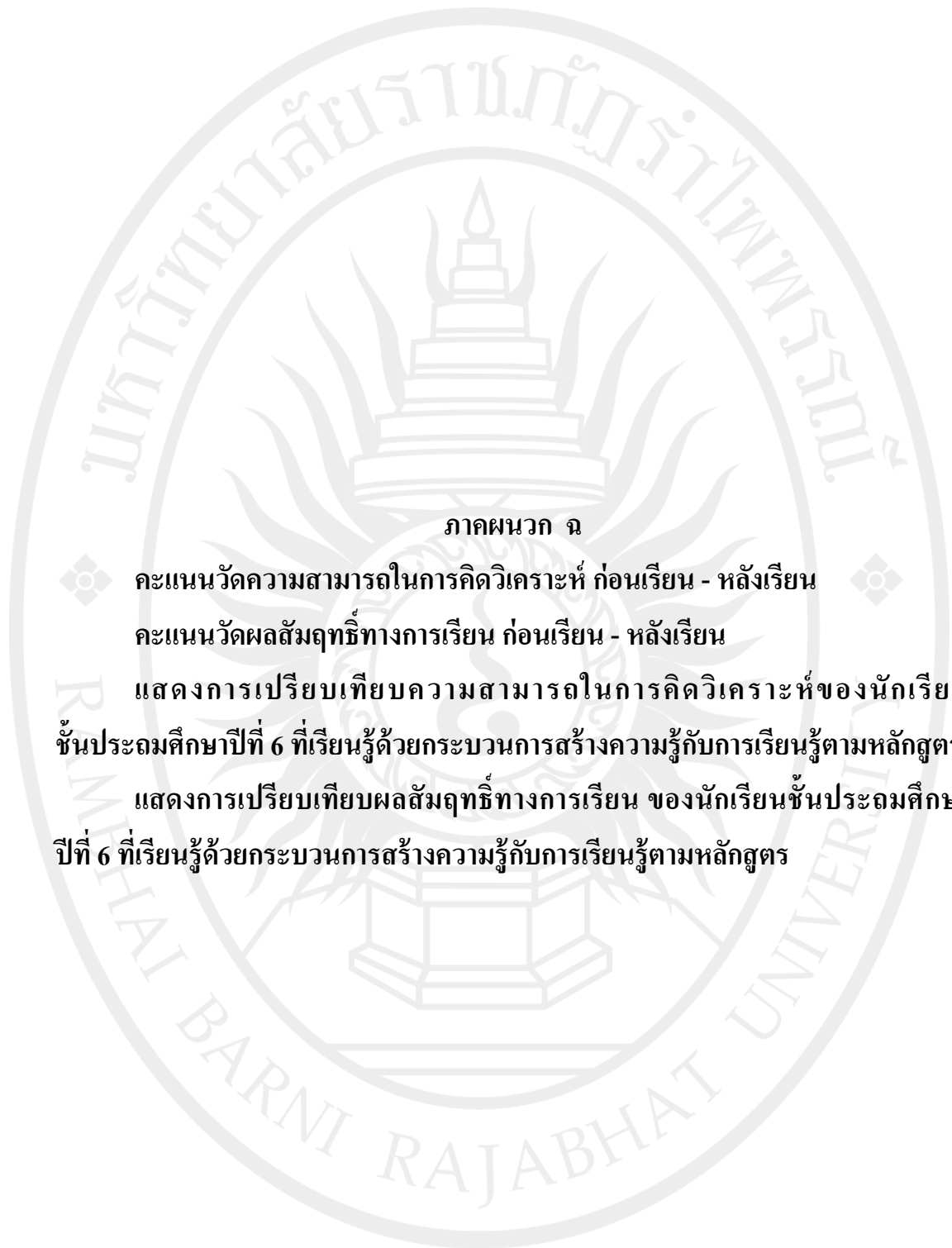
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 29 ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
จำนวน 40 ข้อ

ข้อที่	p	r	ผลการวิเคราะห์	ข้อที่	p	r	ผลการวิเคราะห์
1.	0.40	0.80	ใช้ได้	21.	0.40	0.90	ใช้ได้
2.	0.47	0.84	ใช้ได้	22.	0.40	0.90	ใช้ได้
3.	0.47	0.84	ใช้ได้	23.	0.43	0.85	ใช้ได้
4.	0.77	0.37	ใช้ได้	24.	0.40	0.90	ใช้ได้
5.	0.43	0.89	ใช้ได้	25.	0.73	0.40	ใช้ได้
6.	0.40	1.00	ใช้ได้	26.	0.40	0.80	ใช้ได้
7.	0.43	0.67	ใช้ได้	27.	0.73	0.42	ใช้ได้
8.	0.67	0.28	ใช้ได้	28.	0.43	0.89	ใช้ได้
9.	0.40	1.00	ใช้ได้	29.	0.40	0.95	ใช้ได้
10.	0.40	1.00	ใช้ได้	30.	0.40	0.80	ใช้ได้
11.	0.73	0.40	ใช้ได้	31.	0.43	0.85	ใช้ได้
12.	0.67	0.50	ใช้ได้	32.	0.57	0.65	ใช้ได้
13.	0.40	0.90	ใช้ได้	33.	0.57	0.65	ใช้ได้
14.	0.47	0.80	ใช้ได้	34.	0.57	0.65	ใช้ได้
15.	0.40	0.90	ใช้ได้	35.	0.43	0.85	ใช้ได้
16.	0.47	0.75	ใช้ได้	36.	0.43	0.81	ใช้ได้
17.	0.47	0.89	ใช้ได้	37.	0.57	0.58	ใช้ได้
18.	0.47	0.75	ใช้ได้	38.	0.47	0.89	ใช้ได้
19.	0.43	0.94	ใช้ได้	39.	0.53	0.78	ใช้ได้
20.	0.47	0.75	ใช้ได้	40.	0.50	0.69	ใช้ได้

ตาราง 30 (ต่อ)

รายวิชา วัดผลสัมฤทธิ์		ปีการศึกษา 2557				จำนวนข้อสอบ 30 ฉบับ				หมายเหตุ		
ข้อที่	ก	ข	ค	ง	แบบทดสอบ	N1	U	N2	L	r	p	หมายเหตุ
เรื่องที่ 7												
31	-0.25	-0.25	0.85	-0.35	วิเคราะห์	10	10	20	3	0.85	0.43	A - ค่าจำแนก ดีมาก
	0.17	0.17	0.43	0.23								
32	-0.10	0.65	-0.20	-0.35	วิเคราะห์	10	10	20	7	0.65	0.57	B - ค่าจำแนก ดี
	0.07	0.57	0.13	0.23								
33	-0.15	-0.20	-0.30	0.65	วิเคราะห์	10	10	20	7	0.65	0.57	B - ค่าจำแนก ดี
	0.10	0.13	0.20	0.57								
34	-0.10	-0.15	0.65	-0.40	วิเคราะห์	10	10	20	7	0.65	0.57	B - ค่าจำแนก ดี
	0.07	0.10	0.57	0.27								
35	0.85	-0.15	-0.40	-0.30	วิเคราะห์	10	10	20	3	0.85	0.43	A - ค่าจำแนก ดีมาก
	0.43	0.10	0.27	0.20								
เรื่องที่ 8												
36	0.81	-0.28	-0.19	-0.33	วิเคราะห์	12	11	18	2	0.81	0.43	A - ค่าจำแนก ดีมาก
	0.43	0.17	0.20	0.20								
37	-0.19	-0.22	-0.17	0.58	วิเคราะห์	12	11	18	6	0.58	0.57	B - ค่าจำแนก ดี
	0.20	0.13	0.10	0.57								
38	0.89	-0.33	-0.22	-0.33	วิเคราะห์	12	12	18	2	0.89	0.47	A - ค่าจำแนก ดีมาก
	0.47	0.20	0.13	0.20								
39	-0.17	0.78	-0.28	-0.33	วิเคราะห์	12	12	18	4	0.78	0.53	A - ค่าจำแนก ดีมาก
	0.10	0.53	0.17	0.20								
40	-0.17	-0.08	0.69	-0.44	วิเคราะห์	12	11	18	4	0.69	0.50	B - ค่าจำแนก ดี
	0.10	0.13	0.50	0.27								
จำนวนข้อสอบที่วิเคราะห์						30						
คะแนนเฉลี่ย						19.60						
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.)						14.75						
ค่าความเชื่อมั่น						0.98						

ภาคผนวก ฉ

คะแนนวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ก่อนเรียน - หลังเรียน

คะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียน - หลังเรียน

แสดงการเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้กับการเรียนรู้ตามหลักสูตร

แสดงการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 6 ที่เรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้กับการเรียนรู้ตามหลักสูตร

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 31 คะแนนวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ก่อนเรียน จำนวน 30 ข้อ

เลขที่	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง	เลขที่	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง
1	16	16	26	22	21
2	18	19	27	17	18
3	19	19	28	19	18
4	17	18	29	20	20
5	16	18	30	13	14
6	17	17	31	22	20
7	18	19	32	23	23
8	18	19	33	23	22
9	22	23	34	20	19
10	12	12	35	18	17
11	16	15	36	23	21
12	18	17	37	20	20
13	14	14	38	23	22
14	16	15	39	15	16
15	17	17	40	22	23
16	18	18	41	23	23
17	23	24	42	14	15
18	19	20	43	22	21
19	20	20	44	20	21
20	20	20	45	20	20
21	21	21	46	22	22
22	23	23	47	23	23
23	15	17	48	15	14
24	18	19	เฉลี่ย	19.00	19.02
25	22	20			

ตาราง 32 คะแนนวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียน จำนวน 30 ข้อ

เลขที่	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง	เลขที่	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง
1	21	19	26	24	25
2	22	23	27	21	21
3	23	22	28	21	23
4	21	21	29	22	24
5	20	22	30	19	21
6	21	23	31	24	26
7	22	24	32	25	28
8	22	24	33	25	28
9	23	25	34	22	24
10	19	21	35	21	23
11	20	20	36	24	25
12	21	23	37	22	24
13	19	20	38	24	24
14	20	23	39	20	21
15	21	23	40	23	24
16	22	25	41	25	28
17	24	27	42	19	20
18	21	23	43	22	23
19	23	25	44	23	24
20	23	26	45	22	22
21	24	27	46	23	23
22	25	28	47	24	24
23	20	22	48	19	21
24	21	23	เฉลี่ย	22.00	23.56
25	24	26			

ตาราง 33 คะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน จำนวน 40 ข้อ

เลขที่	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง	เลขที่	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง
1	16	18	26	24	25
2	18	18	27	19	20
3	24	25	28	23	24
4	21	21	29	23	23
5	16	15	30	14	15
6	23	22	31	25	26
7	24	25	32	26	26
8	23	24	33	25	25
9	26	26	34	23	24
10	12	13	35	19	19
11	22	22	36	25	25
12	24	24	37	23	24
13	16	15	38	26	26
14	19	20	39	18	19
15	20	22	40	25	25
16	24	25	41	26	27
17	28	28	42	17	16
18	21	21	43	26	26
19	23	22	44	23	24
20	23	23	45	24	24
21	24	24	46	25	25
22	26	27	47	25	26
23	16	17	48	18	19
24	20	21	เฉลี่ย	22.00	22.39
25	25	24			

ตาราง 34 คะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน จำนวน 40 ข้อ

เลขที่	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง	เลขที่	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง
1	25	26	26	32	33
2	25	29	27	25	28
3	30	33	28	29	31
4	30	30	29	30	32
5	25	28	30	23	24
6	30	32	31	30	33
7	31	33	32	32	34
8	31	32	33	31	33
9	32	34	34	30	32
10	24	24	35	25	28
11	28	28	36	32	33
12	33	33	37	31	32
13	28	27	38	31	34
14	29	28	39	25	27
15	28	29	40	32	33
16	31	33	41	31	34
17	33	35	42	25	26
18	28	30	43	30	34
19	28	32	44	29	32
20	30	32	45	29	32
21	31	33	46	30	33
22	31	34	47	31	34
23	24	25	48	25	27
24	27	28	เฉลี่ย	28.97	30.83
25	31	33			

ตาราง 35 แสดงการเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างความรู้กับการเรียนรู้ตามหลักสูตร

ก่อนเรียน T-Test

Group Statistics

g	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
control 1.00	48	19.0208	2.88422	.41630
2.00	48	19.0000	3.07357	.44363

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
control	Equal variances assumed	.638	.426	.034	94	.973	.02083	.60837	-1.18710	1.22877
	Equal variances not assumed			.034	93.622	.973	.02083	.60837	-1.18716	1.22883

หลังเรียน T-Test

Group Statistics

g	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
control 1.00	48	23.5625	2.27761	.32874
2.00	48	22.0000	1.78647	.25786

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
control	Equal variances assumed	1.856	.176	3.740	94	.000	1.56250	.41781	.73294	2.39206
	Equal variances not assumed			3.740	88.952	.000	1.56250	.41781	.73232	2.39268

ตาราง 36 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนรู้
ด้วยกระบวนการสร้างความรู้กับการเรียนรู้ตามหลักสูตร

ก่อนเรียน T-Test

Group Statistics

	g	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
test	1.00	48	22.3958	3.70014	.53407
	2.00	48	22.0000	3.71884	.53677

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
								Lower		Upper
test	Equal variances assumed	.012	.914	.523	94	.602	.39583	.75720	-1.10760	1.89927
	Equal variances not assumed			.523	93.998	.602	.39583	.75720	-1.10760	1.89927

หลังเรียน T-Test

Group Statistics

	g	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
test	1.00	48	30.8333	3.02706	.43692
	2.00	48	28.9792	2.74047	.39555

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
								Lower		Upper
test	Equal variances assumed	1.340	.250	3.146	94	.002	1.85417	.58937	.68395	3.02438
	Equal variances not assumed			3.146	93.085	.002	1.85417	.58937	.68380	3.02453

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ - ชื่อสกุล	นางสุกัญญา บัวสวัสดิ์
วัน เดือน ปีเกิด	24 ธันวาคม 2503
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 2/70 ถนนเทศบาล 1 ตำบลวัดใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนสฤตดิเดช สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จันทบุรี เขต 1
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2520	มัธยมศึกษาตอนปลาย ม.ศ. 5 โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดจันทบุรี
พ.ศ. 2525	ศิลปศาสตรบัณฑิต ศศ.บ. (บรรณารักษศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2558	ครุศาสตรมหาบัณฑิต ค.ม. (หลักสูตรและการสอน) มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี